

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Gmina Masłowice, maj 2016 r.

Opracowanie sporządził

ul. Częstochowska 63
93-121 Łódź

biuro@phin.pl
www.phin.pl

tel. +48 42 250 79 93
fax +48 42 250 79 94

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Metodologia procesu opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Masłowice	5
2. Inwestycje zrealizowane w gminie.....	8
3. Diagnoza stanu obecnego - charakterystyka gminy Masłowice	10
3.1. Położenie.....	10
3.2. Historia administracji gminy Masłowice	13
3.2.1. Zabytki gminy Masłowice	18
4. Środowisko przyrodnicze i użytkowanie gruntów	21
4.1. Klimat.....	21
4.2. Ukształtowanie terenu.....	22
4.3. Gleby.....	23
4.4. Sieć wodna	24
4.5. Przyroda.....	25
4.6. Użytkowanie gruntów.....	29
5. Otoczenie społeczno-gospodarcze gminy	30
5.1. Migracje	32
5.2. Bezrobocie	33
5.3. Rozwój gospodarczy	36
5.4. Infrastruktura	40
5.4.1. Komunikacja	40
5.4.2. Zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa	41
5.4.3. Gospodarka odpadami	43
5.4.4. Sieć gazowa	45
5.4.5. Mieszkalnictwo	45
5.4.6. Ciepłownictwo	46
5.4.7. Telekomunikacja i Internet.....	46
5.5. Bezpieczeństwo	46
5.6. Pomoc społeczna	49
5.7. Edukacja	52
5.8. Ochrona zdrowia	53
5.9. Organizacje pozarządowe	54
5.10. Sport i kultura	56
5.11. Turystyka.....	58

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

6.	Stan finansów gminy Masłowice.....	59
7.	Analiza SWOT.....	63
8.	Wizja i misja gminy Masłowice	65
9.	Plan operacyjny, obszary priorytetowe, cele i działania	67
9.1.	Edukacja i gospodarka	70
9.2.	Turystyka, rekreacja i kultura	73
9.3.	Infrastruktura i środowisko.....	76
9.4.	Zarządzanie rozwojem gminy.....	80
10.	Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020 a inne dokumenty strategiczne	82
11.	Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020	93
11.1.	Finansowanie Strategii Rozwoju.....	93
11.2.	Wdrażanie i monitorowanie Strategii Rozwoju.....	94
	Załącznik 1.....	98
	Spis rysunków, wykresów i schematów.....	119

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice jest najważniejszym dokumentem programowym gminy, określa obszary priorytetowe i cele, które umożliwią rozwój społeczno-gospodarczy jej obszaru. Cele, jakie stoją przed gminą zostały określone na podstawie analizy stanu obecnego oraz zestawienia silnych i słabych stron gminy, a także szans, jakie przed nią stoją oraz potencjalnych zagrożeń. Niniejsza strategia powstała z inicjatywy władz lokalnych, dostrzegających potrzebę kompleksowego rozwoju gminy. Jest odpowiedzią na nieustannie zmieniające się wewnętrzne i zewnętrzne warunki gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia. Powstały dokument gwarantuje, że podejmowane działania wpisują się w wizję regionu i są z nią komplementarne, co z kolei ma znaczenie przy aplikowaniu o środki unijne.

Z uwagi na wieloaspektowość i wielopodmiotowość Strategii do udziału w jej opracowaniu zaproszono przedstawicieli władz, radnych, pracowników Urzędu Gminy w Masłowicach, mieszkańców gminy. W trakcie prac nad dokumentem zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, które pomogły poznać opinie mieszkańców dotyczące obecnej sytuacji gminy oraz ich zdanie na temat przyszłych działań, jakie gmina powinna podjąć, by umożliwić jak największy rozwój społeczno – gospodarczy. Dzięki przeprowadzonym konsultacjom przyjęta polityka rozwoju gminy będzie zgodna z oczekiwaniami społecznymi. Strategia powinna przyczynić się do wzrostu atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego, zaktywizować społeczność lokalną oraz zwiększyć jej poczucie tożsamości z miejscem, które zamieszkują.

Najważniejszym celem Strategii jest jednak poprawa warunków życia mieszkańców. Opracowanie tego dokumentu pozytywnie wpłynie na planowanie rozwoju gminy, jak również ułatwi codzienną działalność i podejmowanie decyzji przez władze gminy. Strategia stanowi ponadto cenne źródło informacji dla potencjalnych inwestorów o przyjętych i zakładanych przez gminę ścieżkach rozwoju.

Niniejszy dokument został opracowany na lata 2015-2020, który to czas pokrywa się z okresem nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

1. Metodologia procesu opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Masłowice

Główną i najważniejszą potrzebą opracowania niniejszego dokumentu było stworzenie listy celów strategicznych, które wyznaczą docelowe, długoterminowe kierunki rozwoju gminy Masłowice, które będą spójne z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla:

Tabela 1. Poziomy planowania strategicznego w procesie planowania strategii

POZIOM EUROPEJSKI				
Strategia „Europa 2020”				
POZIOM KRAJOWY				
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020	Krajowy Program Reform	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2020	Umowa Partnerstwa
POZIOM REGIONALNY				
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020		Plan zagospodarowania Przestrzennego Województwa 2020		
POZIOM POWIATU				
Strategia Rozwoju Powiatu Radomszczańskiego				
POZIOM GMINY				
Strategia Rozwoju Gminy Masłowice				

Źródło: opracowanie własne.

„Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020” pełni następujące funkcje:

- **Kierunkową** dla władz gminnych, środowisk naukowych i biznesowych, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, jak również dla wszystkich mieszkańców regionu;
- **Koordynacyjną** dla innych dokumentów programowych i planistycznych na poziomie gminnym;
- **Informacyjną** dla mieszkańców, inwestorów, partnerów, itp.;
- **Promocyjną** w kontekście lokalnym, regionalnym, krajowym oraz ponadnarodowym.

Strategia wyraża długoterminowe cele gminy Masłowice, które odpowiadają generalnym kierunkom działania oraz obejmuje:

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

- Diagnozę obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej,
- Identyfikację strategicznych obszarów rozwoju wraz z realizacją analizy SWOT dla każdego z nich,
- Wskazanie spójności strategii z dokumentami z poziomu regionalnego, krajowego oraz unijnego,
- Wskazanie głównych kierunków rozwoju, celów oraz działań niezbędnych do podjęcia.

Diagnozę obecnej sytuacji gminy Masłowice przeprowadzono na podstawie:

- Analizy danych zastanych – dane statystyczne, dane udostępnione przez Urząd Gminy w Masłowicach (desk research);
- Badania ankietowego wśród mieszkańców gminy oraz urzędników Urzędu Gminy (kwestionariusz ankiety);
- Konsultacji społecznych w gminie.

Metody badań dobrane zostały zgodnie z zasadą triangulacji metod i źródeł danych rozumianej jako zwielokrotnienie:

- metod i technik badawczych (triangulacja metodologiczna) polegająca na kontrolowaniu spójności wniosków formułowanych przy wykorzystaniu różnych technik gromadzenia danych;
- źródeł informacji (triangulacja źródeł informacji) polegająca na zwielokrotnieniu źródeł informacji w ramach tej samej metody ich gromadzenia, uwzględnionych w badaniu perspektyw;
- perspektyw badawczych osób realizujących badanie (triangulacja analityczna) związaną ze zwiększeniem liczby osób analizujących wnioski z badań.

Podejście takie pozwoli na uchwycenie różnych aspektów badanego przedmiotu (np. udzielenie odpowiedzi na pytania o skalę zjawisk dzięki zastosowaniu metod ilościowych oraz głębsze zrozumienie specyfiki problemów, dzięki zastosowaniu metod jakościowych), pozwoli też wykorzystać mocne strony każdej metody przy wzajemnej neutralizacji ich słabości.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Zestawienie metod i technik zastosowanych przy diagnozie sytuacji powiatu oraz dobór próby ilustruje tabela:

Tabela 2. Zestawienie metod i technik wraz z doborem próby

Technika badawcza	Dobór próby	Realizacja badania
Analiza danych zastanych (desk research)	<ul style="list-style-type: none"> • Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), • Strategia Europa 2020, • Strategia Rozwoju Kraju 2030, • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, • Krajowy Program Reform, • Umowa Partnerstwa 2014-2020, • Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, • Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2007-2020, • Regionalna Strategia Innowacji LORIS 2030, • Plan Przeciwdziałania depopulacji w województwie łódzkim, • Dokumenty strategiczne i planistyczne szczebla lokalnego i gminnego (Strategia Rozwoju Powiatu Radomszczańskiego 2020), • Dane gminy dot. sytuacji społeczno-gospodarczej 	Analiza dokumentów zgodnie z poszukiwanymi informacjami, porównywanie danych statystycznych, kontakt z organizacjami, instytucjami dysponującymi danymi.
Zogniskowane wywiady grupowe (FGI)	<p>Przedstawiciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy Masłowice 	Zrealizowano zogniskowane wywiady grupowe.
Badanie ankietowe	<p>Przedstawiciele: gminy Masłowice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedstawiciele społeczności lokalnej gminy, • Przedstawiciele przedsiębiorców z gminy, 	W badaniu ankietowym możliwość udziału mieli wszyscy mieszkańcy gminy Masłowice. Kwestionariusz był dostępny w formie papierowej w Urzędzie Gminy. Zrealizowano 103 ankiety.
Konsultacje społeczne	<p>Przedstawiciele: gminy Masłowice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedstawiciele społeczności lokalnej gminy, • Przedstawiciele przedsiębiorców z gminy. 	Zrealizowano spotkanie konsultacyjne w gminie.

Źródło: opracowanie własne.

2. Inwestycje zrealizowane w gminie

Władze gminy Masłowice dążą do zachowania zrównoważonego rozwoju gminy i stałej poprawy warunków życia mieszkańców, które to działania określają główny cel Strategii Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015 – 2020, a także wytyczały kierunki rozwoju w poprzednich latach. Gmina zrealizowała szereg inwestycji w infrastrukturę, które przyczyniły się do osiągnięcia ww. celu, m.in. w sferze społecznej. Realizowano również cele związane z poprawą stanu środowiska naturalnego oraz z racjonalnym zagospodarowaniem przestrzeni. Poniżej wymieniono najważniejsze inwestycje zrealizowane do 2015 r.:

Tabela 3. Inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2011-2015

Nazwa inwestycji	Wartość robót budowlanych zgodnie z wynikiem przetargu brutto (zł)	Środki własne/dotacje
2011		
Remont drogi w miejscowości Bartodzieje	82 437,68	Środki własne
Remont drogi Granice - Tworowice	89 024,94	Środki własne
Remont drogi Korytno (Rejtan)	67 453,20	Środki własne
Remont budynku przedszkola w Masłowicach	172 409,62	Środki własne
Remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Kawęczyn	121 195,84	Dotacja ze środków budżetu Województwa Łódzkiego
Remont drogi w miejscowości Chełmo	99 664,29	Środki własne
Remont drogi w miejscowości Huta Przerębska	27 114,12	Środki własne
Remont drogi w miejscowości Koconia	111 551,96	Środki własne
Remont drogi i parkingu przy przedszkolu w miejscowości Masłowice	42 710,52	Środki własne
2012		
Budowa chodnika i zatoki autobusowej w pasie drogi powiatowej nr 3917E w miejscowości Kraszewice	56 812,79	Inwestycja realizowana wspólnie z Powiatem Radomszczańskim na mocy podpisanego porozumienia
Budowa studni głębinowej, hydroforni i stacji uzdatniania wody w miejscowości Masłowice	1 227 205,58	Inwestycja współfinansowana w ramach PROW na lata 2007-2013
Remont drogi dojazdowej do pól w miejscowości Koconia	83 736,12	Dotacja ze środków budżetu Województwa Łódzkiego
Budowa chodnika i zatoki autobusowej w pasie drogi powiatowej nr 3917E w miejscowości Chełmo	58 314,12	Inwestycja realizowana wspólnie z Powiatem Radomszczańskim na mocy podpisanego porozumienia

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

2013		
Budowa oświetlenia ulicznego Masłowice - Strzelce Małe	49 938,00	Środki własne
Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Kalinki	142 906,59	Dotacja ze środków budżetu Województwa Łódzkiego
Przebudowa drogi Strzelce Małe - Będzyn	52 477,67	Środki własne
Przebudowa drogi w Strzelcach Małych w kierunku łąk	19 384,19	Środki własne
Przebudowa drogi w Chełmie w kierunku cmentarza	71 121,69	Środki własne
Rozbudowa i nadbudowa budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Strzelcach Małych	273 351,35	Inwestycja współfinansowana w ramach PROW na lata 2007-2013
Przebudowa drogi w miejscowości Krery	81 195,88	Środki własne
Budowa chodnika w Przerębie	117 980,21	Inwestycja realizowana wspólnie z Powiatem Radomszczańskim na mocy podpisanego porozumienia
Przebudowa drogi w Korytnie	33 488,30	Środki własne
Dostawa i montaż urządzeń do modernizacji kotłowni w Publicznym Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Strzelcach Małych	86 700,01	Dotacja ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi
Budowa placu zabaw przy Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Strzelcach Małych w ramach rządowego programu RADOSNA SZKOŁA	94 261,71	Dotacja z Kuratorium Oświaty
Przebudowa drogi na odcinku Ochotnik-Korytno	165 246,76	Środki własne
2014		
Przebudowa drogi dojazdowej do pól w miejscowości Kalinki	86 311,58	Dotacja ze środków budżetu Województwa Łódzkiego
Budowa kompleksu sportowego w miejscowości Masłowice	588 899,40	Inwestycja współfinansowana w ramach PROW na lata 2007-2013
Przebudowa drogi w miejscowości Granice	23 934,11	Środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości Chełmo	87 288,57	Środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości Chełmo	42 497,95	Środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości Korytno	92 957,09	Środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości łączkowice	61 219,01	Środki własne
Budowa chodnika przy drodze powiatowej w Masłowicach	34 959,04	Inwestycja realizowana wspólnie z Powiatem Radomszczańskim na mocy podpisanego porozumienia
Budowa chodnika przy drodze powiatowej w Ochotniku	73 338,63	Inwestycja realizowana wspólnie z Powiatem Radomszczańskim na mocy podpisanego porozumienia

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Budowa chodnika przy drodze gminnej Granice-Tworowice	143 748,55	Środki własne
Budowa ogólnodostępnych placów zabaw dla dzieci w miejscowościach: Chełmo, Kraszewice, Korytno i Ochotnik	148 813,89	Inwestycja współfinansowana w ramach PROW na lata 2007-2013
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Borki - Huta Przerębska	44 567,45	Środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości Bartodzieje	84 043,18	Środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości Koconia	43 465,13	Środki własne
2015		
Budowa 124 szt. Przydomowych biologicznych oczyszczalnik ścieków na terenie gminy Masłowice	1 837 999,12	Inwestycja współfinansowana w ramach PROW na lata 2007-2013
Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Kawęczyn-Łączkowice	79 672,35	Dotacja ze środków budżetu Województwa Łódzkiego
Przebudowa drogi w miejscowości Bartodzieje	70 497, 83	Środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości Wola Przerębska	76 601,63	Środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości Korytno (Kostantynów)	59 655, 57	Środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości Kalinki	78 109,92	Środki własne
Przebudowa drogi Kalinki-Ochotnik	33 950,66	Środki własne
Budowa chodnika wraz ze zjazdami w miejscowości Kraszewice	82 289,30	Środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości Kraszewice	101 226,17	Środki własne
Przebudowa drogi Kraszewice-Chełmo	101 226, 17	Środki własne
Budowa placów zabaw w miejscowości Borki, Koconia i Tworowice	120 466,20	Środki własne

Źródło: UG Masłowice

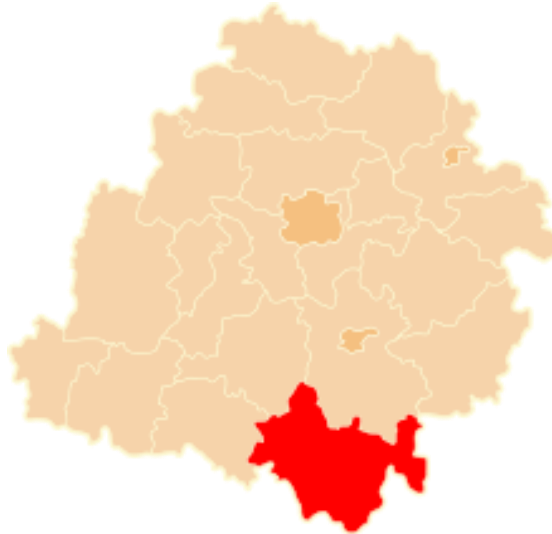
3. Diagnoza stanu obecnego - charakterystyka gminy Masłowice

3.1. Położenie

Gmina Masłowice położona jest w prowincji Wyżyn Polskich, w podprowincji Wyżyna Małopolska. Prawie cały teren gminy znajduje się w mezoregionie Wzgórz Radomszczańskich, jej niewielka część należy do Niecki Włoszczowskiej.

Gmina znajduje się w południowej części województwa łódzkiego, w powiecie radomszczańskim.

Rysunek 1. Powiat radomszczański na tle województwa łódzkiego

Źródło: wikipedia.org

W odległości ok. 30 km od gminy Masłowice znajduje się miasto Radomsko, które jest jej ośrodkiem powiatowym. Najbliżej położone miasto - Przedbórz - położone jest ok. 6 km od granicy gminy. Piotrków Trybunalski oddalony jest o ok. 50 km od gminy Masłowice, Łódź o 100 km, Częstochowa o 70 km a Kielce - o 80 km.

Gmina Masłowice sąsiaduje z następującymi gminami:

- od północy - Łęki Szlacheckie,
- od południa - Kobiele Wielkie i Wielgomłyny,
- od wschodu - Przedbórz i Ręczno,
- od zachodu - Gorzkowice i Kodrąb.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Rysunek 2. Położenie gminy Masłowice na mapie powiatu radomszczańskiego

Źródło: www.osp.org.pl

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 42, relacji Radomsko - Przedbórz - Końskie. Najbliższa stacja kolejowa znajdują się w Radomsku.¹

Powierzchnia gminy wynosi 116 km², co stanowi 8% obszaru powiatu radomszczańskiego.

W skład gminy Masłowice wchodzi 17 sołectw: Bartodzieje, Borki, Chełmo, Granice, Huta Przerębska, Kalinki, Kawęczyn, Koconia, Korytno, Kraszewice, Łączkowiec, Masłowice, Ochotnik, Przerąb, Strzelce Małe, Tworowice, Wola Przerębska.

¹ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019. Aktualizacja.

Rysunek 3. Mapa gminy Masłowice

Źródło: <http://www.noworadomsk.pl/zbiór/mapy/maslowice.html>

3.2. Historia administracji gminy Masłowice

Od 1815 roku większość ziem polskich pozostawała pod zaborem rosyjskim. Okolice gminy Masłowice przynależały w tamtym czasie do Królestwa Polskiego - autonomicznego państwa w ramach Cesarstwa Rosyjskiego.

Rysunek 4. Okolice Masłowic na mapie Królestwa Polskiego z 1839 roku

Źródło: Topograficzna Karta Królestwa Polskiego, Warszawa 1839.

W 1864 roku nastąpiło długo oczekiwane uwłaszczenie ziemi dworskiej i powstał nowy system samorządu gminnego. Car Rosji, ukazem z 2 marca 1864 roku, nadał istniejącym już gminom nowy ustrój. Po raz pierwszy gmina miała charakter samorządowy i została oddzielona od władzy właścicieli ziemskich (dziedziców). Gminę tworzyły zarówno grunty włościańskie (chłopskie), jak i dworskie (folwarki). Powołano gromady wiejskie (większe wsie i przysiółki) na czele z sołtysem. Był to rodzaj jednostek pomocniczych, podobny do współczesnych sołectw. Organem uchwałodawczym gminy było zebranie gminne (rodzaj wieceu). Najważniejszym urzędnikiem był wójt gminy - jednocześnie przedstawiciel i wykonawca władzy państwowej oraz wykonawca uchwał zebrania gminnego.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Wraz z reformą „gubernialno-powiatową” przeprowadzono nowy podział na gminy wiejskie w ramach poszczególnych powiatów. Zmiany zostały ogłoszone z końcem 1866 roku i weszły w życie z początkiem 1867 roku. W powiecie noworadomskim powołano, między innymi, gminy Masłowice i Przeręb. Pomędzy tymi gminami podzielono obszar współczesnej gminy Masłowice.

W skład gminy Masłowice na przełomie XIX i XX wieku wchodziły wsie: Bąkowa Góra, Będzyn, Chełmo, Dęba, Dęby-Majstry, Jaskółki, Kalinki, Koconia, Korytno, Kraszewice, Krery, Leonów, Łączkowice, Łęg Majkowski, Majkowice, Marjanka, Masłowice, Ochotnik, Pysowa, Sokola Góra, Strzelce Małe, Szreniawa, Wierzbowiec i Zbyłowice. W skład gminy Przeręb w tym samym okresie wchodziły wsie: Adamów (Psarki), Białek, Borki, Chylczów, Grabowice, Granice, Kotkowska Wola, Kotków, Krosno, Krzemieniewice, Lipowczyce, Marjanek, Przeręb, Przerębska Huta, Przerębska Wola, Rdułtowice-Góry, Rzejowice, Tworowice, Wymysłów, Zalesie i Żęcin. Powyższe gminy funkcjonowały w ramach powiatu noworadomskiego i guberni piotrkowskiej do 1915 roku.

Latem 1914 roku rozpoczęła się I wojna światowa. W tym czasie powiat radomszczański włączono do austro-węgierskiej strefy okupacyjnej. Nadal działały urzędy gminne Masłowice i Przeręb z wójtami na czele, podległe całkowicie władzy okupacyjnej.

Po zakończeniu I wojny światowej, w 1918 roku, odrodziło się państwo polskie - II Rzeczypospolita. Władze lokalne tworzone w oparciu o dawne, jeszcze rosyjskie powiaty. Początkowo rządili nimi komisarze wyznaczeni przez rząd w Warszawie, następnie starostowie. W sierpniu 1919 roku powołano województwo łódzkie z powiatem radomszczańskim.

Na obszarze byłego Królestwa Polskiego utrzymano w mocy ustawę o samorządzie gminnym z marca 1864 roku. Zmodyfikowano ją jednak dekretem Naczelnika Państwa z 27 listopada 1918 roku. Według niego gmina, tak jak poprzednio, pozostała formą samorządu zbiorowego, w jej skład wchodziły gromady wiejskie - gromady. Nadal główną instytucją gminy pozostało zebranie gminne. Zupełnie nowym organem była rada gminy wybierana przez zebranie gminne na okres 3 lat. Składa się ona z 12 członków i 6 zastępców. Na czele rady gminy stał wójt wybierany przez zebranie gminne. Reprezentował on gminę na zewnątrz oraz zawierał umowy w jej imieniu. Poszczególne wsie tworzyły tak zwane gromady wiejskie, czyli wspólnoty samorządowe mieszkańców jednej wsi. Organem gromady były zebrania wiejskie oraz sołtys.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Według danych z 1921 roku - pierwszy spis powszechny - gmina Masłowice liczyła 1 087 domów i 7 589 mieszkańców. Wśród mieszkańców było 7 348 katolików, 143 ewangelików, 96 żydów i 2 osoby innego wyznania. Pod względem narodowościowym notowano 7 532 Polaków, 52 Żydów, 4 Niemców i 1 Estończyk. Według tych samych danych w gminie Przerąb notowano 917 domów i 6 093 mieszkańców. Wśród nich było 5 884 katolików, 141 żydów i 68 ewangelików. Pod względem narodowościowym notowano 6 005 Polaków, 74 Żydów i 14 Niemców.

W latach 1933-1934 dokonano wielu zmian w funkcjonowaniu gmin wiejskich w Polsce. Według nowej ustawy gminnej o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego z 23 marca 1933 roku, funkcje uchwałodawcze przejęła całkowicie rada gminna, zlikwidowano zebranie gminne. W gromadach organem uchwałodawczym było zebranie gromadzkie. W nowym ustroju gminnym utworzono nieznanego wcześniej organ - zarząd gminy. Przejął on część uprawnień dawnej rady gminy.

Przy zmianie ustroju gminnego w całym kraju przeprowadzono także urzędowy podział gmin na gromady (sołectwa) podając urzędowe nazwy miejscowości. W gminie Masłowice powołano następujące gromady: Bąkowa Góra, Będzyn, Chełmno, Demba, Kalinki, Koconia, Korytno, Kraszewice, Krery, Łączkowice, Majkowice, Masłowice, Ochotnik, Parowo-Kawenczyn, Sokola Góra i Strzelce Małe. W gminie Przerąb powołano gromady: Borki, Gembartówka, Granice, Huta Przerębska, Klizin, Kotków, Krosno, Krzemieniewice, Kolonia Krzemieniewice, Lipowczyce, Marianek, Przerąb, Rzejowice, Rzejowice-Dąbrowa, Tworowice, Wola Przerębska, Wola Kotkowska i Żencin.

W trakcie II wojny światowej teren ówczesnej gminy znalazł się pod okupacją niemiecką. Trwała ona w obu gminach - Masłowice i Przerąb - do stycznia 1945 roku. W tym roku na teren współczesnej gminy wkroczyły wojska Armii Czerwonej. Wkrótce potem na nowo rozpoczęło się tworzenie polskiej administracji. W dniu 11 września 1944 roku wydano dekret o organizacji i zakresie działań rad narodowych. Stanowiły one uspołecznioną formę sprawowania administracji. Rady narodowe zostały włączone w skład systemu samorządowego. Przejęły one funkcje dotychczasowych rad gminnych. Organem wykonawczym był zarząd gminy złożony z wójta, podwójciego i 2-3 członków zarządu - ławników.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Gmina dzieliła się na gromady (główna wieś, mniejsze wsie, przysiółki), odpowiedniki współczesnych sołectw na czele z sołtysem wybieranym przez społeczność gromadzką. Powiat radomszczański wraz z gminami Masłowice i Przerąb powróciły do województwa łódzkiego.

Na mocy ustawy z 20 marca 1950 roku „O terenowych organach jednolitej władzy państwowej” zniesiono wszelki samorząd terytorialny. Jego cały majątek przejęło państwo. Rozwiązano organy wykonawcze gminy (wójt i zarząd gminy) i rady gromadzkie. Wszystkie kompetencje przejęły gminne rady narodowe. Członków rad delegowały partie polityczne i organizacje społeczne.

W końcu 1954 roku wprowadzono zupełnie nowy system administracji na polskiej wsi. Ustanowiono ustrój gromadzki. Gromady miały stać się załączkiem dużych, kolektywnych gospodarstw rolnych, na wzór radziecki. Nowe gromady liczyły od tysiąca do trzech tysięcy mieszkańców i obejmowały po kilka wsi. Na czele danej gromady stała gromadzka rada narodowa (GRN) - organ uchwałodawczy, wybierana w powszechnych wyborach spośród wyznaczonych przez władze kandydatów.

Rysunek 5. Podział na gromady w 1955 roku

Źródło: L. Zugaj, Historia administracji w gminie Masłowice 1867-1990

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

W 1972 roku władze centralne doszły do wniosku, że system gromadzkich rad narodowych, ustanowiony w latach 50-tych, nie przystaje do nowej rzeczywistości. W miejsce gromad powołano gminy - podobnie jak przed rokiem 1954. Reforma weszła w życie z dniem 1 stycznia 1973 roku. Najważniejszym organem gminy stała się gminna rada narodowa - organ uchwałodawczy. Gmina dzieliła się na sołectwa z sołtysami wybieranymi na zebraniach wiejskich. Z początkiem czerwca 1975 roku weszła w życie reforma administracji ustanawiająca dwustopniowy podział. Zlikwidowany powiaty, tworząc nowe, mniejsze województwa. Gmina Masłowice została włączona w skład województwa piotrkowskiego.

Zmiany zapoczątkowane w 1989 roku doprowadziły do uchwalenia nowej ustawy o samorządzie gminnym, który nadał samorządność dotychczas istniejącym gminom. Z końcem kwietnia 1990 roku zakończyła się, przed terminem, kadencja rad narodowych. Rozpoczął się nowy okres działalności, teraz już samorządowej, gminy Masłowice.²

3.2.1. Zabytki gminy Masłowice

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie Narodowego Instytutu Dziedzictwa, w gminie Masłowice znajdują się następujące zabytki:

Tabela 4. Zabytki gminy Masłowice

Miejscowość	Zabytki
Chełmo	- kościół par. pw. św. Mikołaja, 1573, nr rej.: 196-X-6 z 24.08.1948 oraz 217 z 2.12.1967 - dzwonnica, XIX, nr rej.: 722 z 27.12.1967 - zespół pałacowy, XVII-XIX: <ul style="list-style-type: none">• pałac, nr rej.: 723 z 27.12.1967• park, nr rej.: 296 z 31.08.1983
Granice	- dwór, ob. dom nr 28, pocz. XIX, nr rej.: 200-X-10 z 24.08.1948 oraz 52/62/62 z 1.01.1962
Masłowice	- park dworski, nr rej.: 362 z 12.05.1986
Przerąb	- ruiny zamku, nr rej.: 10/46 z 29.05.1946

Źródło: http://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/rejestr-zabytkow/zestawienia-zabytkow-nieruchomych/stan%20na%2031.12.2015/LDZ-rej.pdf

² L. Zugaj, Historia administracji w gminie Masłowice 1867-1990.

Na terenie gminy Masłowice, w miejscowości Chełmo, znajduje się kościół pw. św. Mikołaja z roku 1573, który zbudowany został prawdopodobnie na miejscu pogańskiego cmentarza. Obecnie kościół jest bezstylowy, z zachowanymi ołtarzami bocznymi oraz prezbiterium. Znajduje się w nim nagrobek Jana Leżeńskiego z XV wieku.

Rysunek 6. Kościół św. Mikołaja w Chełmie

Źródło: <http://m.wsiodle.lodzkie.pl/>

Do zabytków znajdujących się na terenie miejscowości Chełmo należy ponadto dzwonnica, datowana na XIX wiek, oraz zespół pałacowy z XVII-XIX wieku, w którym znajduje się park krajobrazowy i mini Zoo.

Rysunek 7. Pałac z 1600 roku w Chełmie

Źródło: <http://www.polskiezabytki.pl/>
Autor: Ernest Wlzlak

W miejscowości Granice znajduje się dwór z pocz. XIX wieku, który obecnie jest zaniedbany.

Rysunek 8. Dwór w Granicach

Źródło: <http://www.polskiezabytki.pl/>
Autor: Ernest Wlzlak

Zgodnie z rejestrem Narodowego Instytutu Dziedzictwa, do rejestru zabytków znajdujących się na terenie gminy zaliczane są ruiny zamku w miejscowości Przerąb oraz park dworski w Masłowicach z XIX wieku. Park jest obecnie zaniedbany i gęsto porośnięty. Znajdują się w nim budynki gospodarcze.³

Rysunek 9. Park dworski w Masłowicach

Źródło: <http://www.map4u.pl/>

Autor: Tomasz Szwarzak

Od strony południowej miejscowości Chełmo usytuowane jest najwyższe wzniesienie w woj. łódzkim – Góra Chełmo 323 m n.p.m. – z pozostałościami grodziska z X w. otoczonego czterema pierścieniami wałów obronnych. Grodzisko istniało kilkadziesiąt lat i zostało spalone. Według historyka Tomasz Nowaka, były to prawdopodobnie umocnienia obronne albo miejsce kultu.

4. Środowisko przyrodnicze i użytkowanie gruntów

4.1. Klimat

Gmina Masłowice znajduje się w centrum przejściowego i zmiennego klimatu w tzw. łódzkiej dzielnicy klimatycznej, który charakteryzuje się dużą zmiennością pogody oraz

³ <http://www.maslowice.pl/>, <http://www.polskiezabytki.pl/>

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

zróżnicowanymi warunkami meteorologicznymi. Klimat gminy Masłowice wykazuje niewielkie zróżnicowanie przestrzenne wartości elementów meteorologicznych.

Cechy charakterystyczne tego klimatu to:

- średnia roczna temperatura wynosi $+7,7^{\circ}\text{C}$, najzimniejszym miesiącem jest styczeń (-3°C), najcieplejszym natomiast lipiec ($+18,2^{\circ}\text{C}$),
- średnia roczna ilość opadów nie przekracza 600 mm,
- długość okresu wegetacyjnego (temp. powyżej $+5^{\circ}\text{C}$) to około 210 dni, w najbliższym sąsiedztwie Wyżyny Przedborskiej - 205 dni,
- najwyższe wartości wilgotnościowe powietrza notowane są wiosną i z początkiem lata,
- 20-40 dni z mgłą - w okresie wrzesień-listopad.

Średnia prędkość wiatru to ok. 2,8 m/sekundę. Dominują wiatry z kierunku zachodniego, północo i południowo-zachodnie.⁴

4.2. Ukształtowanie terenu

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski J. Kondrackiego, gmina Masłowice leży

w prowincji Wyżyn Polskich, w podprowincji Wyżyna Małopolska. Zdecydowana większość obszaru gminy należy do mezoregionu Wzgórz Radomszczańskich. Niewielka część gminy leży w obrębie Niecki Włoszczowskiej. Teren ten nosi nazwę makroregionu Wyżyny Przedborskiej.

Wzgórz Radomszczańskie charakteryzują się dużą ilością pagórków i równin kemowych o schodowo obniżających się powierzchniach. Teren wzgórz zbudowany jest z wapieni górnourajskich, piaskowców kredowych i pokryty utworami czwartorzędowymi.

Niecka Włoszczowska charakteryzuje się małym zróżnicowaniem morfologicznym, występuje tu rzeźba płaskorówninna. Pod względem ukształtowania powierzchni ma ona formę misy (płaskie dno i wyniesione brzegi). Podłoże niecki stanowią czwartorzędowe piaski utworzone w wydmy, pomiędzy którymi występują tereny podmokłe i bagniste.

⁴ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019. Aktualizacja.

Najwyższym wzniesieniem gminy Masłowice jest Góra Chełmo (323 m n.p.m.). Teren gminy położony jest w dorzeczu Pilicy, natomiast najważniejszymi rzekami występującymi na jej obszarze są: Luciąża i Strumień.⁵

4.3. Gleby

Powierzchnia gminy wynosi 11 597 ha. Jej teren zdominowany jest przez użytki rolne, które zajmują obszar 8779 ha, co stanowi prawie 76% pow. gminy. Lasy z kolei stanowią 18,1% pow. gminy, zajmują bowiem one teren 2100,26 ha.⁶

Pod względem typów gleb, jakie występują na terenie gminy, przeważają gleby rędzinowe, wytworzone z węglanowych utworów kredowych i jurajskich. Wśród pozostałych gleb znajdują się gleby bielcowe i brunatne, wytworzone z piasków i glin, natomiast w dolinach i obniżeniach terenu - głównie gleby pochodzenia organicznego i mineralnego: mady, gleby torfowe, mułowo-torfowe i murszowe.

Pod względem bonitacyjnym, w gminie przeważają gleby orne średniej jakości klasy V (29,5%). Gleby klas III - IV, wobec których obowiązuje prawna ochrona przed zmianą użytkowania na cele inne niż rolnicze, występujących w miejscowościach Chełmo i Kraszewice. Gleby klas niższych znajdują się w rejonach miejscowości: Bartodzieje, Borki, Przerąb.

Struktura jakości gleb przedstawia się następująco:

⁵ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019. Aktualizacja.

⁶ Bank Danych Lokalnych (GUS).

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Tabela 5. Klasy bonitacyjne w gminie Masłowice

Klasa	Grunty orne		Użytki zielone	
	ha	udział %	ha	udział %
II	70	0,9	-	-
IIIa	243	3,4	27	4,3
IIIb	416	5,9		
IVa	1038	14,4	213	35,7
IVb	1737	24,1		
V	2117	29,5	251	42,1
VI	1461	20,3	90	15,1
VIz	108	1,5	16	2,6
Razem	7190	100	596	100

Źródło: dane UG Masłowice, w: Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019. Aktualizacja.

Na terenie gminy występują również ekosystemy rolniczo-glebowe: żytni bardzo dobry, dobry i słaby oraz użytki zielone średnie i słabe. Pod względem produkcji rolniczej, gleby cechują się dobrą jakością. Gleby nie są zanieczyszczone substancjami chemicznymi, a ich ogólny stan oceniany jest jako dobry.⁷

4.4. Sieć wodna

Wody powierzchniowe

W pobliżu południowo-wschodniej granicy gminy znajduje się fragment Pilicy, która jest największą rzeką występującą na tym terenie. Pozostałe wody powierzchniowe gminy stanowią jej dorzecze:

- rzeka Luciąża, długość (na terenie gminy) wynosi 13,7 km, jest to lewobrzeżny dopływ Pilicy,
- rzeka Strumień,
- Ciek spod Ochotnika, długość: 9,6 km.

⁷ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019. Aktualizacja.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Sieć wód powierzchniowych uzupełnia szereg bezimiennych cieków wodnych, które należą do dorzecza Pilicy. Wzdłuż zachodniej granicy gminy przebiega dział wodny I rzędu, oddzielający dorzecze Wisły od dorzecza Odry. W miejscowościach Masłowice, Przerąb, Bartodzieje, Tworowice, Ochotnik i Kraszewice znajdują się stawy hodowlane.

Wody podziemne

Gmina Masłowice leży na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Niecka Włoszczowska. Zbiorniki wód podziemnych, występujących w gminie, występują w utworach:

- czwartorzędowych - związane są głównie z dolinami bezimiennych cieków. Ze względu na brak naturalnej izolacji, wody tego poziomu narażone są na zanieczyszczenia w powierzchni, stąd też posiadają niską jakość,
- kredowych - znajdują się na południowy-zachód od Pasma Przedborsko-Małogoskiego. Zakwalifikowane zostały jako Główny Zbiornik Wód Podziemnych, który został objęte wysoką ochroną (OWO). Zbiorniki wód podziemnych w utworach kredowych cechują się dobrą jakością.⁸

4.5.Przyroda

Roślinność

W gminie Masłowice powierzchnia lasów zajmuje 2100,26 ha, co stanowi 18,1 % jej powierzchni.⁹ Dominującym gatunkiem w drzewostanie jest sosna z domieszką dębu, brzozy i świerka. W lasach występują przede wszystkim: borówka zwyczajna, siódmaczek leśny oraz inne gatunki runa leśnego lasu sosnowego i mieszanego. Wśród drzew najczęściej spotykane są: sosna zwyczajna i jarząb pospolity.

Charakterystycznym elementem szaty roślinnej w gminie są zbiorowiska nieleśne, wśród których znajdują się: zbiorowiska wodne, bagienne, łąkowe i torfowe. Występują na nich rzadkie gatunki roślin, które objęte są ochroną: modrzewica zwyczajna, rosiczka okrągłolistna, rosiczka długolistna, żurawina błotna. Na zawilgoconych łąkach, bagnach i torfowiskach dominują rośliny:

⁸ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019. Aktualizacja.

⁹ Bank Danych Lokalnych (GUS).

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

skrzyp błotny, turzyca bagienna, gwiazdnica długolistna, bagno zwyczajne oraz kilka gatunków mchu.

Użytkami ekologicznymi są bagna o pow. 0,41 ha i 0,7 ha, znajdujące się na terenie leśnictwa Masłowice.

Zwierzęta

Świat fauny w gminie Masłowice nie jest urozmaicony. Występują tu takie gatunki jak: zając szarak, kuna leśna, sarna, dzik, sójka, dzwonec, świergotek łąkowy i drzewny, słowik rdzawy, kąskawa, kulczyk i dzięcioł polny.

Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Masłowice występują następujące formy ochrony przyrody:

- ✓ Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Widawki, o powierzchni 41 390 ha.
- ✓ Piliczański Obszar Chronionego Krajobrazu, o powierzchni 46 340 ha. Obszar obejmuje swym zasięgiem tereny chronione ze względu na walory krajobrazowe, wartościowych pod względem turystycznym i rekreacyjnym.
- ✓ Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- ✓ Rezerwat Przyrody „Góra Chełmo”, o pow. 41,44 ha. Jest to rezerwat archeologiczno-leśny, utworzony w celu zachowania walorów przyrodniczych wzgórza oraz znajdującego się na nim grodziska prehistorycznego. Góra Chełmo (323 m n.p.m.) to najwyższe, kopulaste wzniesienie Wzgórz Radomszczańskich. Porośnięte jest ono lasem ze starym (ok. 150 lat) i zróżnicowanym drzewostanem. Występują tam dęby w wieku ok. 230 lat. Na wzgórzu znajdują się pozostałości przedpiastowskiego grodu obronnego: wał, fosa i dwa niskie wały okrężne.
- ✓ Użytki ekologiczne: bagna o powierzchni 0,41 ha i 0,7 ha, położone na terenie Leśnictwa Masłowice.
- ✓ Parki podworskie, wpisane do rejestru zabytków i znajdujące się w ewidencji konserwatorskiej, znajdujące się w: Masłowicach (XVIII w.), Chełmie (XVIII w.), Bartodziejach (XIX w.), Koconi (XIX w.), Przerębie (II poł. XVIII w.), Strzelcach Małych (XIX w.).

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Ponadto w gminie znajdują się następujące pomniki przyrody:

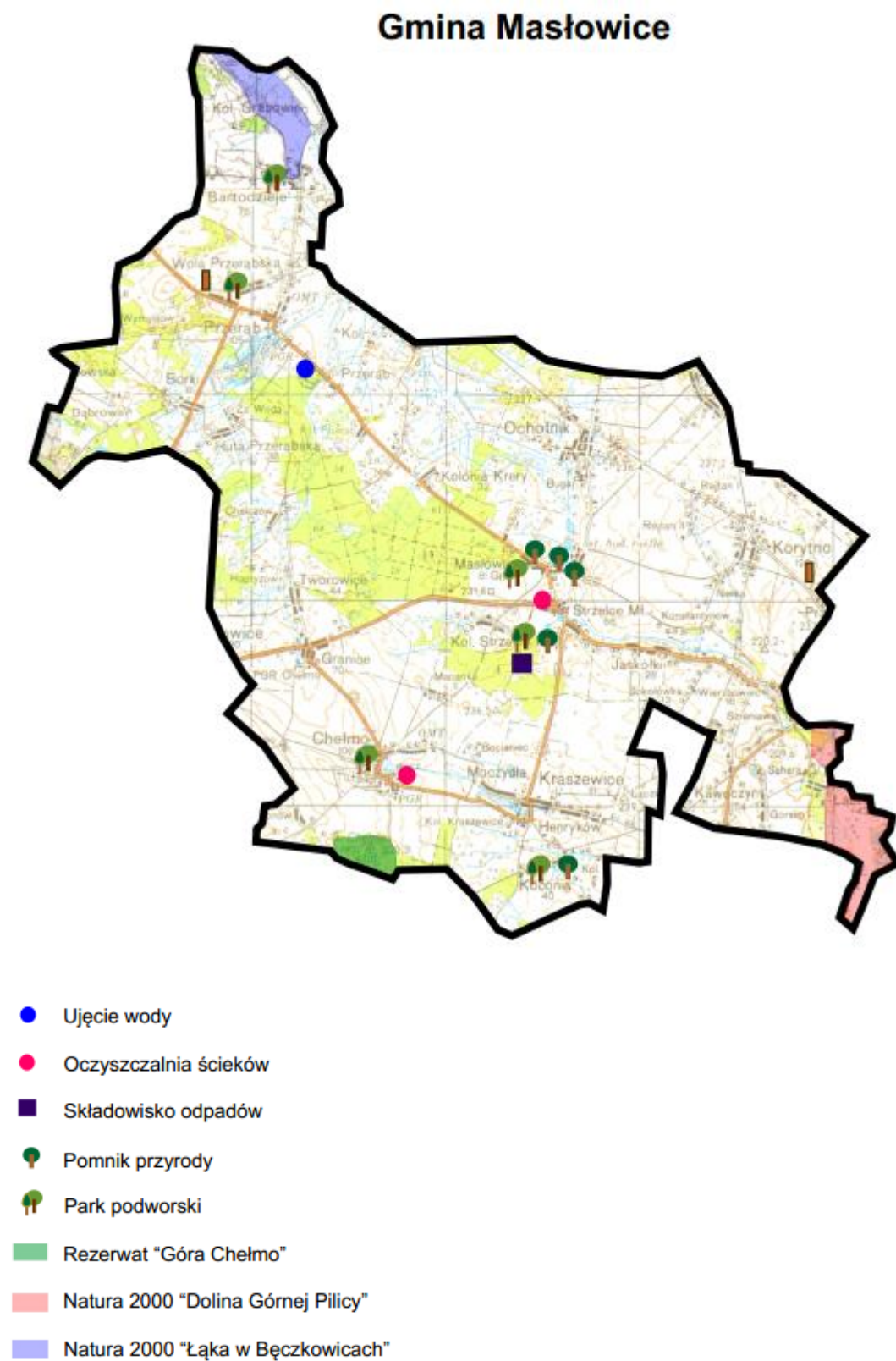
- 1 dąb szypułkowy (wieś Koconia),
- 2 topole białe (wieś Masłowice),
- 1 topola drobnolistna (wieś Masłowice),
- 1 lipa (wieś Strzelce Małe).

Na terenie gminy Masłowice zostały wyznaczone dwa obszary Natura 2000:

- Łąka w Bęczkowicach PLH 100004, o pow. 191,2 ha. Obszar obejmuje torfowisko znajduje się w dolinie Luciąży. Do połowy lat 80. Obszar ten wykorzystywano rolniczo. Następstwem zaprzestania wypasu i wykaszania łąk był znaczny wzrost powierzchni zarośli wierzbowych w ciągu ostatnich 12 lat. Ostoja obejmuje dobrze zachowane rozległe torfowisko z licznymi fitocenozy zespołów: torfowiskowych, łąk trzęśliwcowych i wilgotnych łąk eutroficznych.
- Dolina Górnej Pilicy PLH 260018, o pow. 11 555,60 ha. Występują tu duże, w większości naturalne kompleksy leśne (grądy, lasy mieszane świeże i wilgotne oraz w dolinach rzecznych lasy łąkowe i olsy). Ostoja obejmuje jeden z większych ciągów ekologicznych zlokalizowanych w naturalnych dolinach rzecznych w kraju.

Poniższa mapa prezentuje najważniejsze elementy ochrony przyrody na terenie gminy Masłowice:

Rysunek 10. Główne formy ochrony przyrody na terenie gminy Masłowice

Źródło: UG Masłowice.

4.6. Użytkowanie gruntów

Gmina Masłowice jest gminą o typowo rolniczym charakterze. Zdecydowana większość gruntów w gminie jest wykorzystywana na cele rolnicze - łącznie 8779 ha.

Tabela 6. Użytkowanie gruntów w gminie Masłowice, stan na 2013 r.

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]
Użytki rolne:	
• Grunty	• 6832
• Sady	• 68
• Łąki	• 957
• Pastwiska	• 547
• Grunty rolne zabudowane	• 223
• Grunty pod stawami	• 100
• Grunty pod rowami	• 52
Grunty leśne oraz zadrzewienie i zakrzewienia:	
• Lasy	• 2209
• Grunty zadrz. i zakrzew.	• 183
Grunty zabudowane i zurbanizowane:	
• Tereny mieszkalne	• 5
• Tereny przemysłowe	• 2
• Inne tereny zabudowane	• 9
• Zurb. tereny niezabud.	• 0
• Tereny rekr. wypoczynk.	• 3
• Tereny komunikacyjne	• 255
• Użytki kopalne	• 0
Grunty pod wodami	• 10
Użytki ekologiczne	• 1
Nieuzytki	• 134
Tereny różne	• 7
Razem	• 11 597

Źródło: UG Masłowice.

Zgodnie z danymi GUS, na terenie gminy Masłowice działa 740 gospodarstw rolnych (stan na 2010 r.). Nie są to jednak gospodarstwa rozdrobnione, jedynie 34 z nich nie przekracza powierzchni 1 ha. Najwięcej rolników posiada gospodarstwa rolne o powierzchni 1-5 ha i 5-10 ha.

Większość gospodarstw rolnych zorientowana jest na uprawę zbóż i ziemniaków. Pogłowie zwierząt hodowlanych zdominowane jest z kolei przez: krowy, trzodę chlewną oraz drób kurzy.

Tabela 7. Powierzchnia gospodarstw rolnych, 2010 r.

Powierzchnia gospodarstw:	Ilość:
Do 1 ha włącznie	34
1-5 ha	253
5-10 ha	238
10-15 ha	118
15 ha i więcej	97

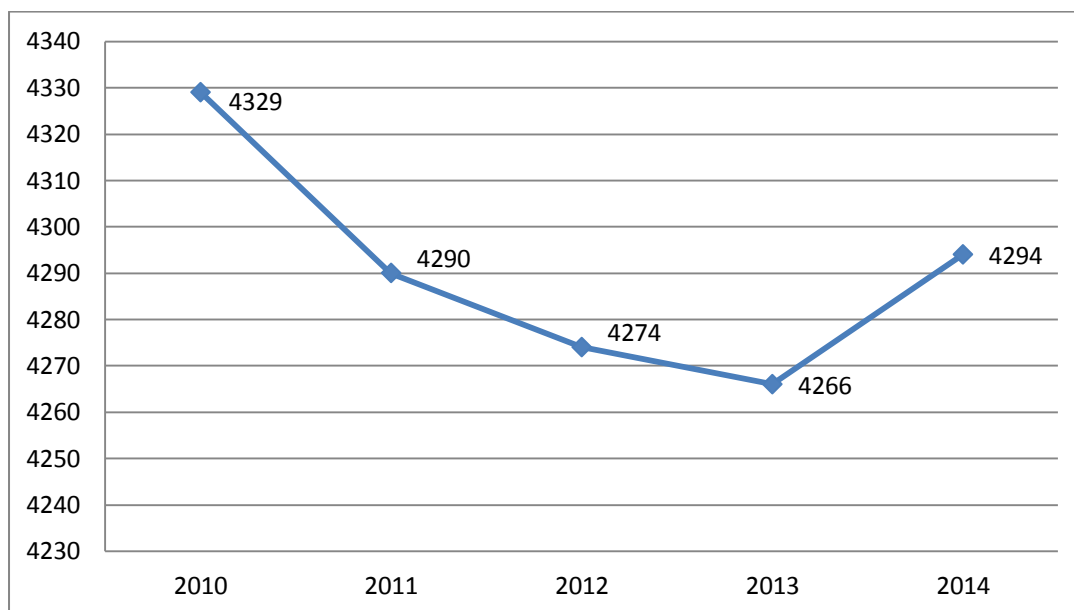
Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

5. Otoczenie społeczno-gospodarcze gminy

Zgodnie z danym GUS, w roku 2014 gminę Masłowice zamieszkiwało 4 294 osób. Na przestrzeni lat 2010-2013 liczba ludności w gminie spadła o 63 osoby - z 4329 osób do 4266 osób. Oznacza to, że dotyczący całą Polskę problem spadku liczby ludności dotyczy również gminy Masłowice.

Gęstość zaludnienia w roku 2014 wynosiła 37 os./km². Współczynnik feminizacji (liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn) wynosiła w tym samym roku 102 osoby.

Wykres 1. Liczba ludności w gminie Masłowice w latach 2010-2014

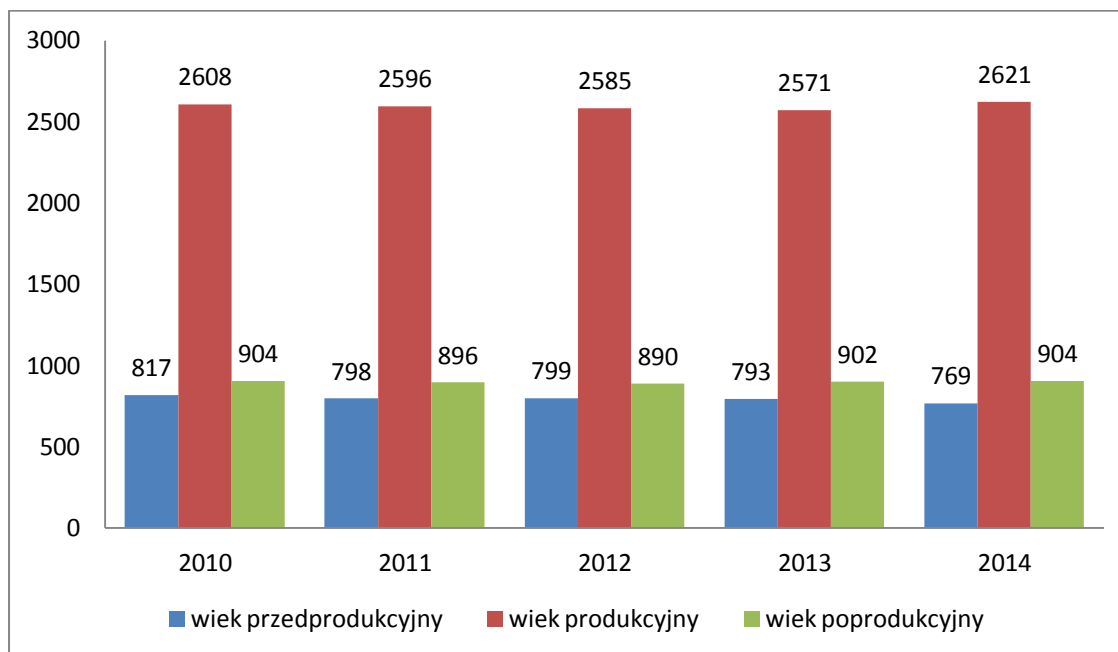

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Struktura ludności w gminie pokazuje, że jest to obszar o coraz mniejszym udziale osób w wieku przedprodukcyjnym w całej populacji. Zgodnie z danymi GUS, w latach 2010-2014 liczba osób w tej kategorii wiekowej spadła o 48 os. , natomiast w wieku produkcyjnym wzrosła o 13 osób. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym utrzymuje się na stabilnym poziomie. O ile dane te nie wskazują jednoznacznie na starzejącą się strukturę ludności w gminie, to niepokoić może fakt spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Sytuacja ta w późniejszym czasie może skutkować dysproporcjami między poszczególnymi kategoriami wiekowymi i pojawiającymi się problemami, związanymi m.in. z zapewnieniem opieki nad osobami starszymi.

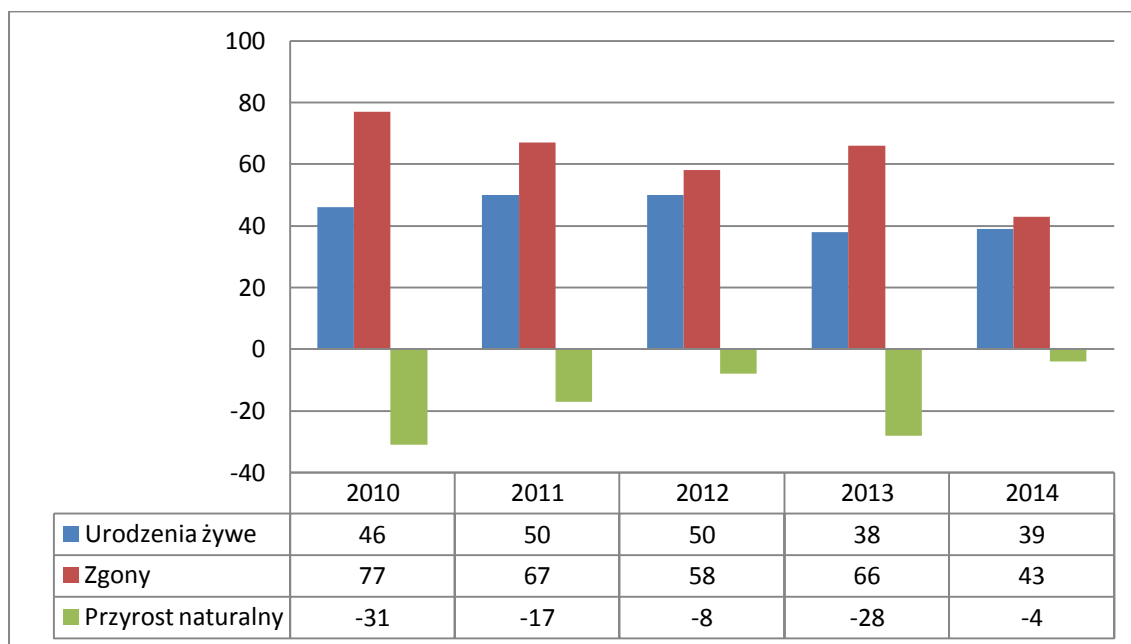
Wykres 2. Struktura ludności w gminie w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Możliwość postępującego starzenia się ludności w gminie Masłowice potwierdzają poniższe dane, dotyczące przyrostu naturalnego. W latach 2010-2014 współczynnik ten nie osiągnął poziomu dodatniego. Oznacza to, że na przestrzeni tych lat liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń. W dalszym etapie zjawisko to skutkować będzie brakiem zastępowalności pokoleń i zwiększającym się udziałem liczby osób starszych w strukturze ludności w gminie.

Wykres 3. Przyrost naturalny w gminie w latach 2009-2014

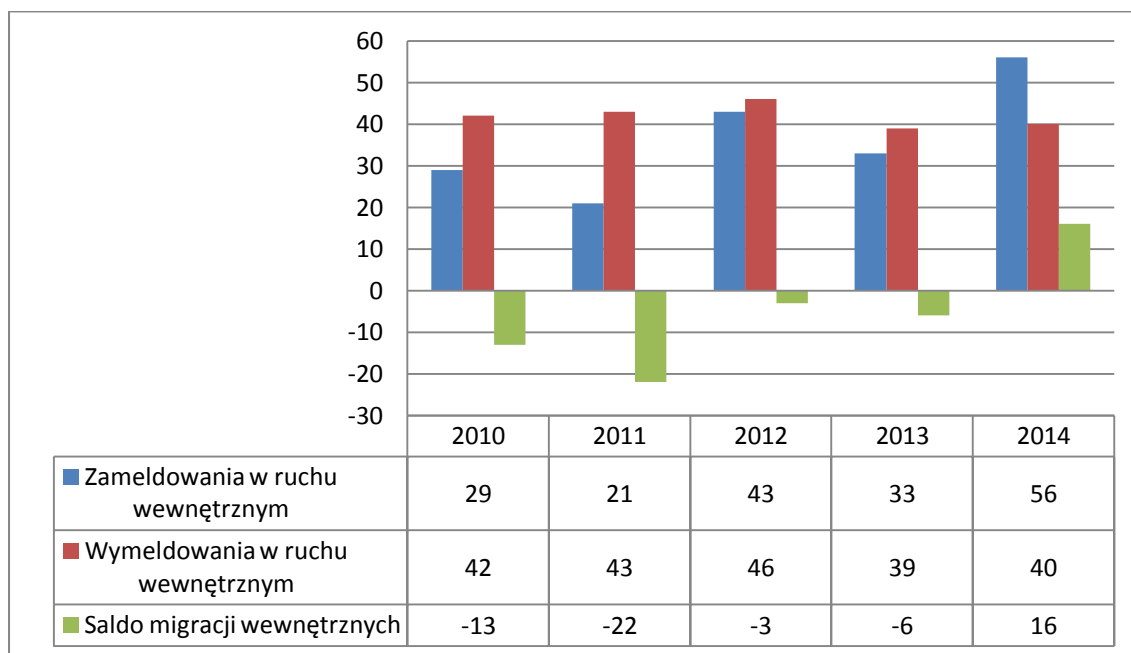

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

5.1. Migracje

Istotnym powodem zmian liczby ludności, poza przyrostem naturalnym, jest także wpływ migracji zewnętrznych. Polska należy do krajów europejskich, w których przy jednoczesnym wzroście skali emigracji Polaków do państw członkowskich Unii Europejskiej, migracje cudzoziemców (szczególnie obywateli państw trzecich graniczących z Rzeczpospolitą Polską) nabierają coraz większego znaczenia. Występujące na terenie gminy migracje ludności nie są typowymi migracjami zarobkowymi – mają głównie charakter krajowy. Wynikają one ze zjawiska przenoszenia się ludności z terenów wiejskich do ośrodków miejskich, aby uzyskać wyższy standard życia, lepszy dostęp do edukacji i kultury oraz atrakcyjniejszego rynku pracy. Rozmiary tego zjawiska nie są niepokojące, jednak należy podjąć działania mogące przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, aby zapobiec w przyszłości możliwej destabilizacji rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Żeby zatrzymać młode i wykształcone osoby na terenie gminy należy stworzyć im możliwości rozwoju zawodowego (poza sektorem rolniczym), a także zapewnić szerszy dostęp do edukacji i kultury. Jak widać na poniższym wykresie, saldo migracji na terenie gminy utrzymywało się na poziomie ujemnym w latach 2010-2013; dopiero w roku 2014 współczynnik ten osiągnął poziom dodatni 16 osób.

Wykres 4. Migracje wewnętrzne w gminie w latach 2010-2014

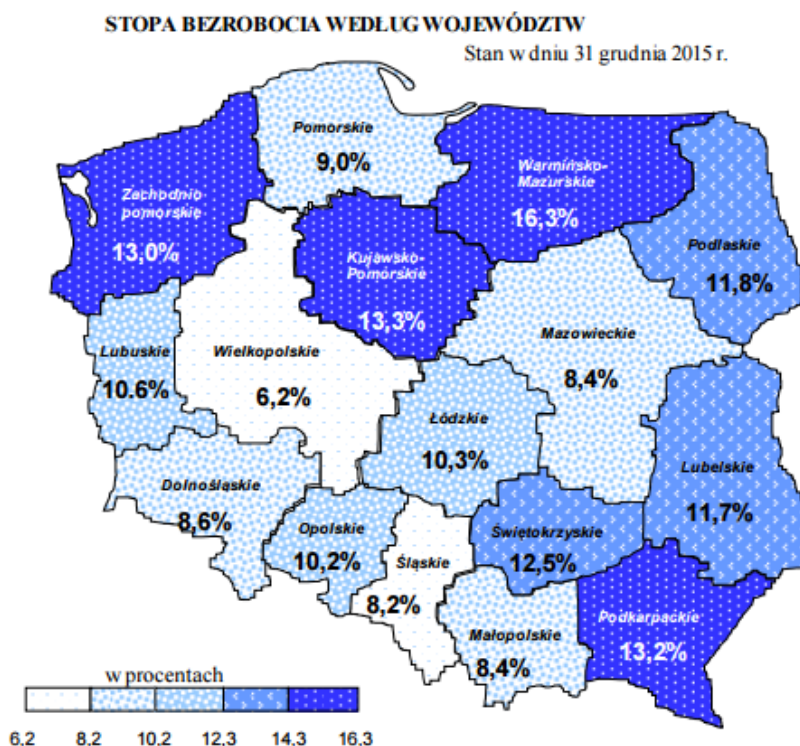
Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

5.2. Bezrobocie

Na koniec roku 2015 roku liczba bezrobotnych wyniosła 1 563,3 tysięcy. Poziom bezrobocia obniżył się we wszystkich województwach¹⁰. Stopa bezrobocia dla kraju wyniosła 9,8 %, w województwie łódzkim natomiast – 10,3 %.

¹⁰ Bezrobocie rejestrowane w Polsce. Raport miesięczny – październik 2015, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, s. 1-4.

Rysunek 11. Stopa bezrobocia w województwach, stan na 31.12. 2015 r.

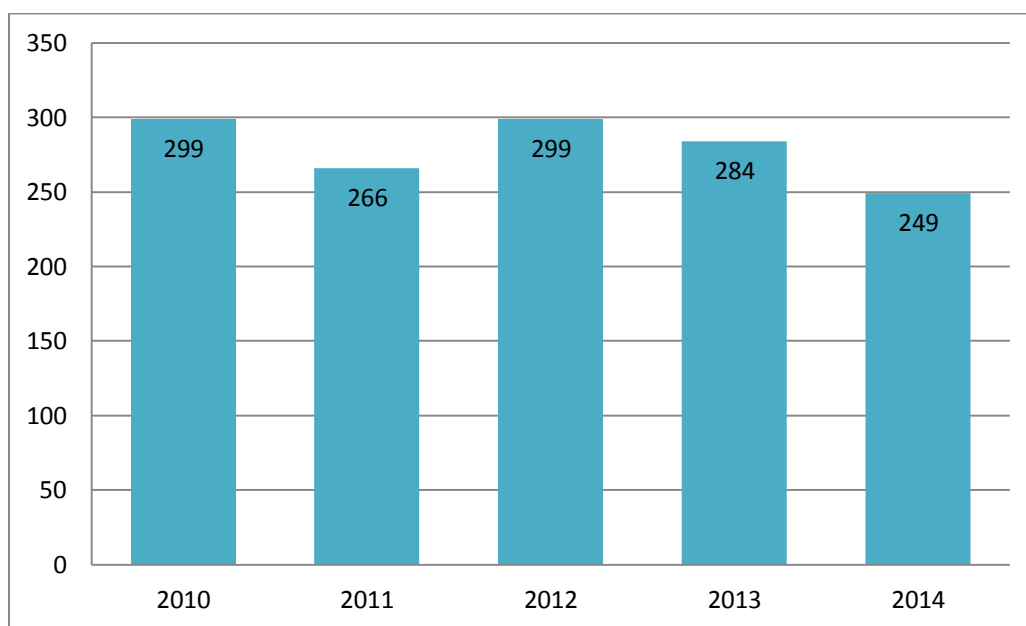

Źródło: Bezrobocie rejestrowane w Polsce. Raport miesięczny - październik 2015 r.

Jak widać na poniższym wykresie, na terenie gminy liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w ostatnich latach stopniowo spada. Wyniki te potwierdza wykres obrazujący udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym - w latach 2014 zaobserwowano spadek o 1,5 pkt. proc. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku¹¹, w IV kwartale 2015 w gminie Masłowice zarejestrowanych było 207 osób bezrobotnych - o 42 osoby mniej niż w 2014 roku. Przywołane dane mogą wskazywać na postępujący rozwój gospodarczy gminy, który zapewnia miejsca pracy dla coraz większej liczby ludności. Jest to również istotne pod kątem poprawy warunków życia w gminie - zmniejszająca się liczba osób pozostających bez pracy może wskazywać na wzrost poziomu życia w gminie, a tym samym zadowolenia z faktu zamieszkiwania w niej.

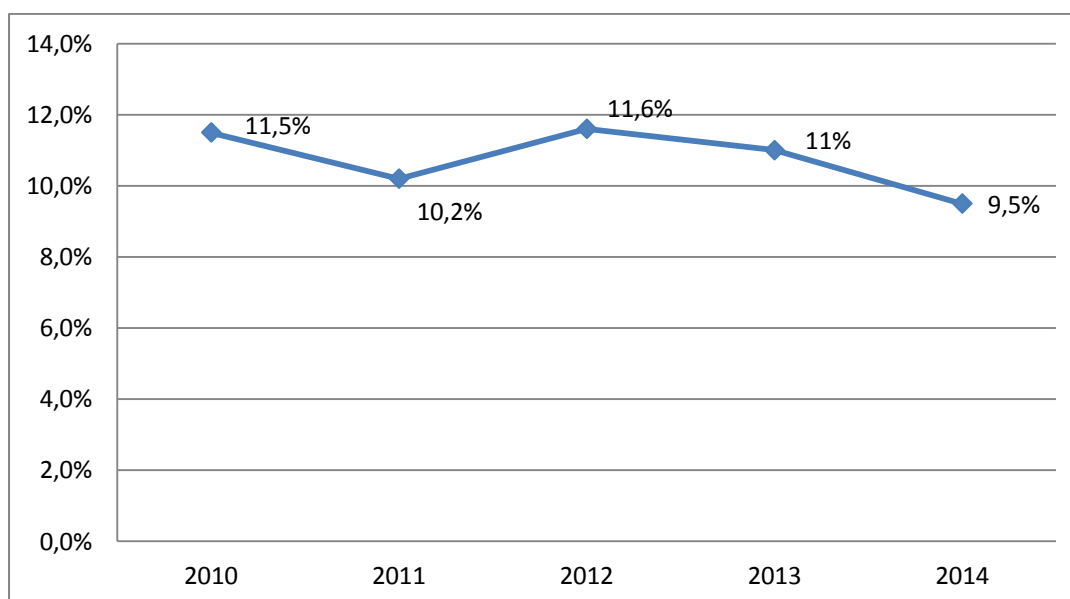
¹¹ <http://www.pup-radomsko.pl/>

Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie w latach 2010-2014

Źródło: <http://www.pup-radomsko.pl/>

Wykres 6. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie gminy w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

5.3.Rozwój gospodarczy

Gospodarka gminy Masłowice oparta jest o działalność rolniczą - prawie 76% jej powierzchni stanowią użytki rolne. Mieszkańcy gminy trudnią się jednak również pozostałą działalnością gospodarczą, z której dochody uzupełniają zyski z działalności rolniczej. Od roku 2010 liczba podmiotów gospodarki narodowej wzrosła o 19. Zdecydowana większość wszystkich firm w gminie - 95% - należy do sektora prywatnego.

W roku 2014 firmy działające na terenie gminy najczęściej zajmowały się: handlem hurtowymi detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych włączając motocykle (sekcja G - 47), przetwórstwem przemysłowym (Seksja C - 32) i budownictwem (Seksja F - 27).

Tabela 8. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminie w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba podmiotów gospodarczych	172	178	186	181	191

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Tabela 9. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 w gminie Masłowice, 2014 r.

Sekcja	Ilość podmiotów
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	0
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	32
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0
Sekcja F – Budownictwo	27
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	47
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	17
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2
Sekcja J - Informacja i komunikacja	0
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	12
Sekcja P - Edukacja	6
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1
Sekcja S i T – Pozostała działalność usługowa. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	19
Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

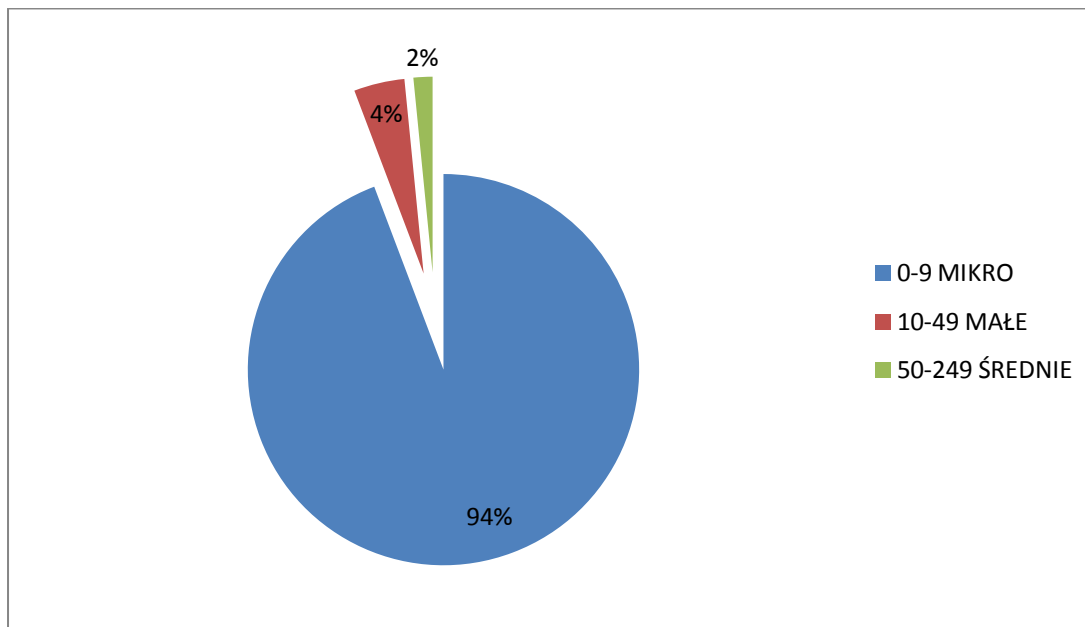
Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Innym sposobem, pozwalającym ocenić działania podmiotów gospodarczych, jest podział na mikro, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa. Obowiązująca klasyfikacja, przyjęta przez GUS, dotyczy podziału przedsiębiorstw według liczby zatrudnianych pracowników. W badanej zbiorowości, największy odsetek 94% (180 podmiotów) stanowiły przedsiębiorstwa najmniejsze, tj. o liczbie pracujących poniżej 9 osób. Udział podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 wyniósł 4%, a zaledwie 2% to przedsiębiorstwa średnie zatrudniające od 50 do 249 pracowników. Dominujące na terenie gminy mikro-przedsiębiorstwa cechuje rodzinny charakter oraz fakt, że znajduje w nich zatrudnienie coraz większa liczba osób. Zaletą mikro-przedsiębiorstw jest ich elastyczność działania, finansowania i podziału zysku. Do wad należy

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

zaliczyć ograniczone możliwości gromadzenia środków finansowych przez pojedynczego właściciela. Ograniczone środki finansowe hamują również rozwój tego typu firm.

Wykres 7. Wielkość podmiotów gospodarczych w gminie Masłowice, 2014 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Wśród głównych podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy znajdują się:

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Tabela 10. Podmioty gospodarcze na terenie gminy Masłowice

Nazwa	Miejscowość
CIECIURA JERZY - HANDEL, USŁUGI, KOMIS, EKSPORT-IMPORT	Bartodzieje
CIEŚLIK BARBARA ZAKŁAD PRODUKCYJNO HANDLOWO USŁUGOWY	Łączkowice
DĄBROWSKI PIOTR - PRZETWÓRSTWO ZBOŻOWE "MULTI- EKO" ZESPÓŁ SKLEPÓW SPOŻYWCZO - PRZEMYSŁOWYCH " ALDI "	Koconia
DYDERSKI ZBIGNIEW - PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE "ITER"	Łączkowice
GAIK BARBARA BIOGAZOWNIA ROLNICZA	Chełmo
GAIK BARTOSZ MIESZALNIA PASZ	Chełmo
GONTKOWSKA EWELINA NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ EGODENT	Masłowice
GOTARTOWSKA MAGDALENA - SPRZEDAŻ ŚRODKÓW DO PRODUKCJI ROLNEJ. POŚREDNICTWO	Masłowice
ŁĄCZNY ADAM - UBÓJ ZWIERZĄT, PRZETWÓRSTWO MIĘSNE. SPRZEDAŻ	Granice
ŁUKASIK JANUSZ - MECHANIKA, ELEKTROMECHANIKA POJAZDÓW, MASZYN I URZĄDZEŃ ROLNICZYCH	Masłowice
ŁUSZCZYŃSKI HENRYK GABINET WETERYNARYJNY	Strzelce Małe
MICHALSKI ARKADIUSZ - "HAND-POL" S.C.	Strzelce Małe
MICHALSKI GRZEGORZ - "HAND -POL" SC	Strzelce Małe
MUSIAŁ TOMASZ - "TOMPOL"	Kraszewice
NIEPSUJ ANDRZEJ SKLEP SPOŻYWCZO-PRZEMYSŁOWY	Przerąb
NOWAK MARCIN - PRZEBSIĘBIORSTWO HANDLOWE "AGRO - MAX"	Strzelce Małe
PAŁYCHA BEATA - FIRMA HANDLOWO -USŁUGOWA "ROLMAX"	Masłowice
PATRYARCHA SŁAWOMIR - "PATRYTRANS"	Przerąb
PAWEŁ NOWAK - "AGRO - MASZ"	Strzelce Małe
SOBIERAJ ROBERT - AGENCJA POLIGRAFICZNO - REKLAMOWA "SOREM"	Granice
SOBUTKA RYSZARD SKLEP PRZEMYSŁOWY	Masłowice
SOKOŁOWSKI MARIUSZ - MARSOK	Masłowice
SOKOŁOWSKI ZYGMUNT - PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-USŁUGOWO- HANDLOWE "MARSOK"	Masłowice

Źródło: UG Masłowice

5.4. Infrastruktura

5.4.1. Komunikacja

Głównym szlakiem komunikacyjnym na terenie gminy Masłowice jest droga krajowa nr 42, przebiegająca przez gminę w układzie horyzontalnym. Na sieć dróg w gminie składają się:

a) drogi powiatowe:

- nr 3915E, relacji: Masłowice - Gorzkowice - Kamieńsk (ul. Szkolna, ul. Wieluńska) - Łękińsko - Brudzice,
- nr 3917E, relacji: Granice - Kraszewice,
- nr 3926E, relacji: Kobiełe Wielkie - Rzejowice - Przerąb - Trzebnica - Lubień,
- nr 3920E, relacji: Przedbórz (ul. Częstochowska) - Wielgomłyny,
- nr 3916E, relacji: Wola Rożkowa - Zagórze - Niwa Goszczowska - Chełmo,
- nr 3918E, relacji: Silnica - Maksymów - Wielgomłyny - Masłowice - Łęki Szlacheckie - Tomawa,

b) drogi gminne:

- nr 110106 E, relacji: (Grabowiec, Marianek) - gr. gm. Gorzkowice - Bartodzieje,
- nr 110207 E, relacji: (Adamów) - gr. gm. Łęki Szlacheckie - Ochotnik - Korytno - gr. gm. Przedbórz,
- nr 110208 E, relacji: (Dobrenice) - gr. gm. Łęki Szlacheckie - Kalinki - Korytno - Konstantinów - Jaskółki (Strzelce Małe),
- nr 110209 E, relacji: (Krosno) - gr. gm. Gorzkowice - Bartodziej - Wola Przedborska,
- nr 110305 E, relacji: (Bąkowa Góra) - gr. gm. Ręczno - Kalinki - Masłowice,
- nr 112254 E, relacji: (Józefów) - gr. gm. Kodrąb - Dąbrowa Lipowska - Borki - Huta Przerębska,
- nr 112401 E, relacji: relacji: Przerąb - Tworowice - Granice,
- nr 112402 E, relacji: Strzelce Małe - Będzyn - Chełmo,
- nr 112403 E, relacji: Chełmo - gr. gm. Wielgomłyny (Biestrzyków Mały),
- nr 112404 E, relacji: Kraszewice - gr. gm. Wielgomłyny (Sokola Góra).

Układ dróg gminnych uzupełniają drogi wewnętrzne, nie posiadające uregulowanego statusu prawnego. Podstawowy układ drogowy w gminie pozwala na swobodną komunikację między poszczególnymi miejscowościami na jej terenie.

Przez teren gminy Masłowice nie przebiega linia kolejowa. Mieszkańcy gminy korzystają z transportu zbiorowego za pośrednictwem przewozów PKS.¹²

5.4.2. Zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa

Gmina Masłowice zaopatrywana jest w wodę z dwóch ujęć zlokalizowanych w miejscowości Przerąb:

- studnia nr 1, o wydajności teoretycznej 130,00 m³/h,
- studnia nr 2, o wydajności teoretycznej 164,40 m³/h.

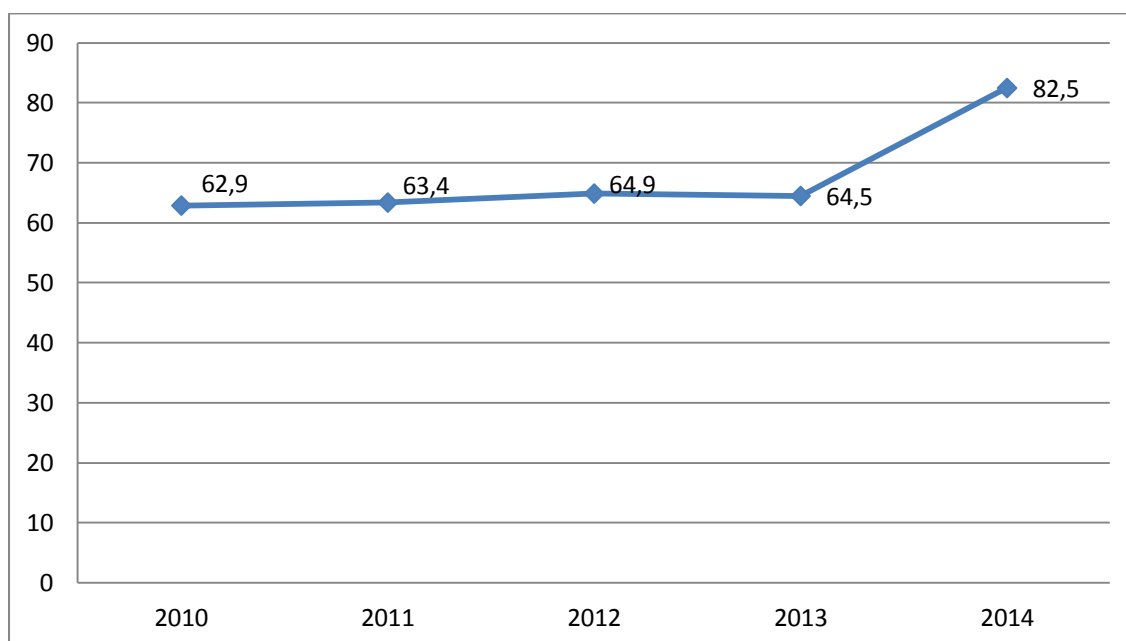
W roku 2014 długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej wynosiła 82,5 km, natomiast odsetek osób korzystających z instalacji wodociągowej wyniósł 82,5%.

Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 0,6 km, odsetek osób korzystających z instalacji wynosi 1% (stan na koniec 2014 r.). Ścieki odprowadzane są do biologicznej oczyszczalni ścieków o wydajności 50 m³/d. Pozostałe ścieki z gminy gromadzone są w przydomowych szambach, następnie dowożone do Oczyszczalni Ścieków Komunalnych w Przedborzu i Kodrębie.

W gminie Masłowice działa również oczyszczalnia ścieków typu Bio-Clear (MBA) o wydajności 4,5 m³/d. Wybudowana została ona na potrzeby Publicznej Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Strzelcach Małych.

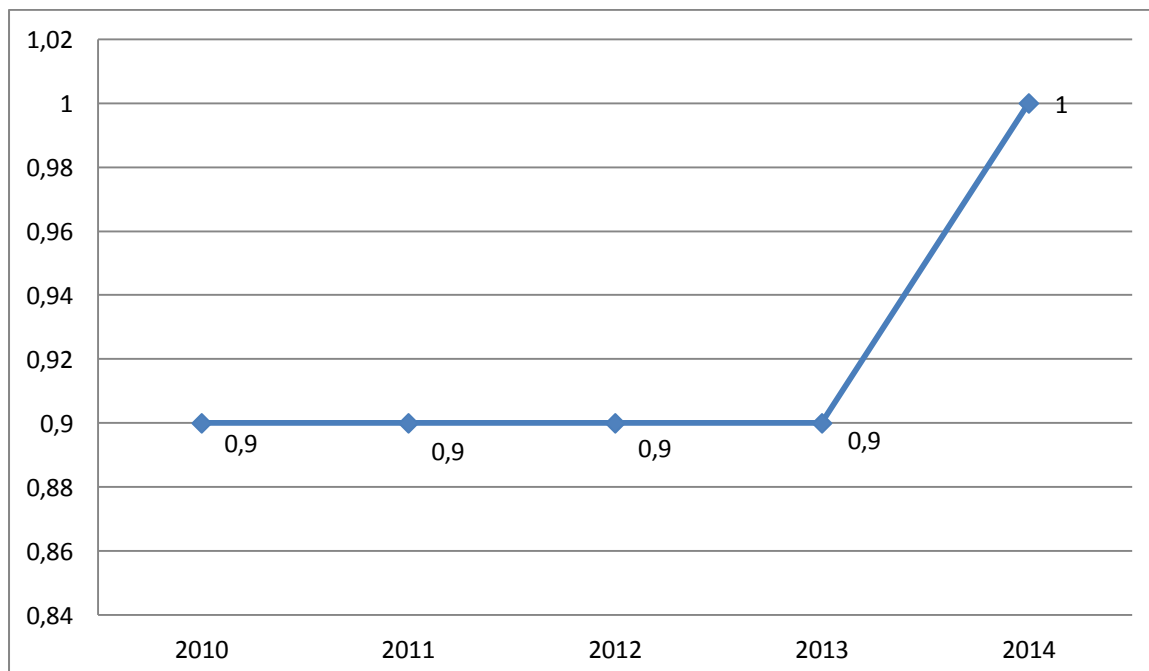
¹² Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Masłowice.

Wykres 8. Odsetek mieszkańców gminy korzystający z instalacji wodociągowej w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Wykres 9. Odsetek mieszkańców gminy korzystający z kanalizacji w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

5.4.3. Gospodarka odpadami

Po nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która weszła w życie 1 stycznia 2012 roku, to na gminie ciąży obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Nowy system gospodarki odpadami zaczął obowiązywać od dnia 1 lipca 2013 r.

W gminie Masłowice w wielu gospodarstwach domowych odpady komunalne segregowane są z przeznaczeniem na kompost i do spalania w warunkach domowych.

Odpady komunalne z terenu Gminy Masłowice odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Zgodnie z Regulaminem Utrzymania Czystości i Porządku na terenie Gminy Masłowice prowadzona jest zbiórka selektywna, w ramach której wydzielane są następujące frakcje:

- przeterminowane leki;
- zużyte baterie i akumulatory;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- zużyte opony;
- papier i tektura;
- tworzywa sztuczne;
- opakowania wielomateriałowe;
- metal;
- szkło, w tym szkło bezbarwne oraz szkło kolorowe;
- chemikalia;
- odpady budowlane i rozbiórkowe;
- odpady zielone i odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji.

Gmina Masłowice utworzyła stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tzw. PSZOK), który został zlokalizowany na terenie byłego GS-u w Masłowicach, w budynku po byłej buchcie spędowej, Masłowice 84A , 97-515 Masłowice. Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Gminy Masłowice transportowane są przez firmę PGK Sp. z o.o. Radomsko do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych PGK Sp. z o.o. Radomsko.¹³

Poniższa tabela przedstawia ilość zebranych odpadów komunalnych w roku 2014 w podziale na segregowane i niesegregowane.

Tabela 11. Odpady komunalne zebrane na terenie gminy Masłowice, 2014 r.

Odpady segregowane			
Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	43,20	R 12 Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11(****).
16 01 03	Zużyte opony	0,86	R 12 Nie zostały zagospodarowane (zbieranie)
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	0,52	R 12 Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11(****).
RAZEM		44,58	
Odpady niesegregowane			
Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	442,60	R12 Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R11(****).
19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	180,60	D5 Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.).
RAZEM		623,20	

Źródło: Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Masłowice za 2014 r.

¹³ Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Masłowice za 2014 r.

5.4.4. Sieć gazowa

W gminie Masłowice nie występuje sieć gazowa. Mieszkańcy gminy korzystają z gazu bezprzewodowego, tj. butli gazowych, których dystrybucją zajmują się indywidualne podmioty. Gaz propan-butan sprzedawany jest w punktach sprzedaży gazu.

5.4.5. Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe w gminie ulegają stopniowemu zwiększeniu. Od roku 2010 powstało 25 mieszkań, 130 izb, natomiast powierzchnia użytkowa mieszkań zwiększyła się o 3 586 m². Zwiększająca się baza mieszkaniowa jest sygnałem rosnącego potencjału społecznego i gospodarczego gminy.

Tabela 12. Zasoby mieszkaniowe w gminie Masłowice w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Mieszkania	1 479	1 486	1 493	1 497	1 504
Izby	5 520	5 560	5 594	5 617	5 650
Pow. użytkowa mieszkań [m ²]	118 303	119 450	120 286	120 894	121 889

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Jakość życia mieszkańców gminy zależy również od stanu wyposażenia ich mieszkań w podstawowe urządzenia sanitarne oraz sposób ich ogrzewania. W 2014 roku 75,3% mieszkań posiadało podłączenie do sieci wodociągowej, natomiast 64,9% mieszkań było wyposażonych w łazienkę. Ponad połowa mieszkań (50,9%) jest ogrzewana za pomocą własnych kotłowni (c.o.). Podane wskaźniki na przestrzeni lat 2010-2014 nie uległy znaczącym zmianom.

Tabela 13. Mieszkania wyposażone w instalacje w % w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Wodociąg	74,9	75,0	75,2	75,2	75,3
Łazienka	64,3	64,5	64,6	64,7	64,9
C.O.	50,0	50,3	50,5	50,6	50,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

5.4.6. Ciepłownictwo

W gminie Masłowice nie występuje lokalna sieć ciepłownicza. Ogrzewanie budynków odbywa się najczęściej za pomocą pieców c.o. na paliwa stałe - węgiel, koks. Duża część gospodarstw domowych wykorzystuje do ogrzewania indywidualne sieci gazowe (butle z gazem propan-butan).

W obiektach użyteczności publicznej występują kotłownie węglowe, olejowe oraz na pelet.

5.4.7. Telekomunikacja i Internet

Usługi telekomunikacyjne i internetowe świadczone są w gminie przez firmę Orange w technologii światłowodowej.

5.5. Bezpieczeństwo

Za bezpieczeństwo na terenie gminy Masłowice odpowiada Komisariat Policji w Przedborzu. Zgodnie z danymi z roku 2012, w gminie odnotowano 34 zdarzenia o charakterze przestępczym. Wśród nich najczęściej pojawiały się: kradzieże z włamaniem (12 przypadków), nietrzeźwi kierujący rowerami (6), oraz fałszerstwo dokumentu, niealimentacja i kradzieże mienia (w każdym przypadku po 2 wystąpienia). Jak zostało to pokazane na poniższym zestawieniu, wiek sprawców mieścił się w granicach 16-77 lat.

Tabela 14. Wybrane przestępstwa popełnione w gminie w 2012 roku

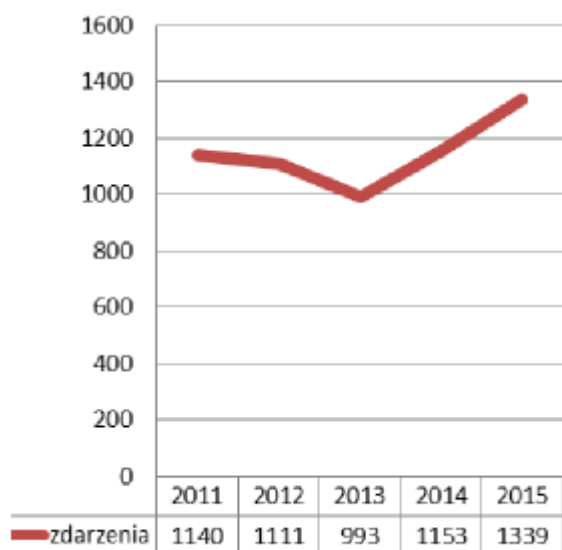
Kategoria przestępstwa	Liczba przestępstw	Wiek sprawców
Bójka, pobicie, uszkodzenie ciała	1	59 lat
Nietrzeźwi kierujący pojazdami	1	52 lata
Nietrzeźwi kierujący rowerami	6	30-77 lat
Groźby karalne	1	58 lat
Uporczywe nękanie	1	24 lata
Usiłowanie zabójstwa	1	59 lat
Znęcanie się fizyczne lub psychiczne	1	60 lat
Niealimentacja	2	33 lata, 40 lat
Niezastosowanie się do orzeczenia sądu	1	22 lata
Falszerstwo dokumentu	2	23 lata
Kradzieże mienia	2	16 lat, nie ustalono
Kradzieże z włamaniem	12	26-52 lata, nie ustalono
Zniszczenie mienia	1	Nie ustalono
Kradzież pojazdu	1	Nie ustalono
Inne	1	35 lat

Źródło: Dane Komisariatu Policji w Przedborzu.

Wymienione przestępstwa najczęściej pojawiały się w miejscowościach: Chełmo (7 przypadków), Granice (6), Strzelce Małe i Masłowice (po 4), Kraszewice i Przeręb (po 3), Kawęczyn i Łączkowice (po 2) oraz Kolonia Przeręb, Ochotnik, Koconia, Korytno, Kalinki i Wola Przerębska (po 1). W miejscowościach Bartodzieje, Borki, Huta Przerębska oraz Tworowice nie odnotowano żadnych zdarzeń przestępczych.

Ilość wszystkich zdarzeń, w których uczestniczą jednostki Straży Pożarnej z terenu powiatu radomszczańskiego, w ciągu ostatnich 5 lat zdecydowanie wzrosła. W roku 2015 odnotowano 1339 zdarzeń - o 199 więcej niż w roku 2011.

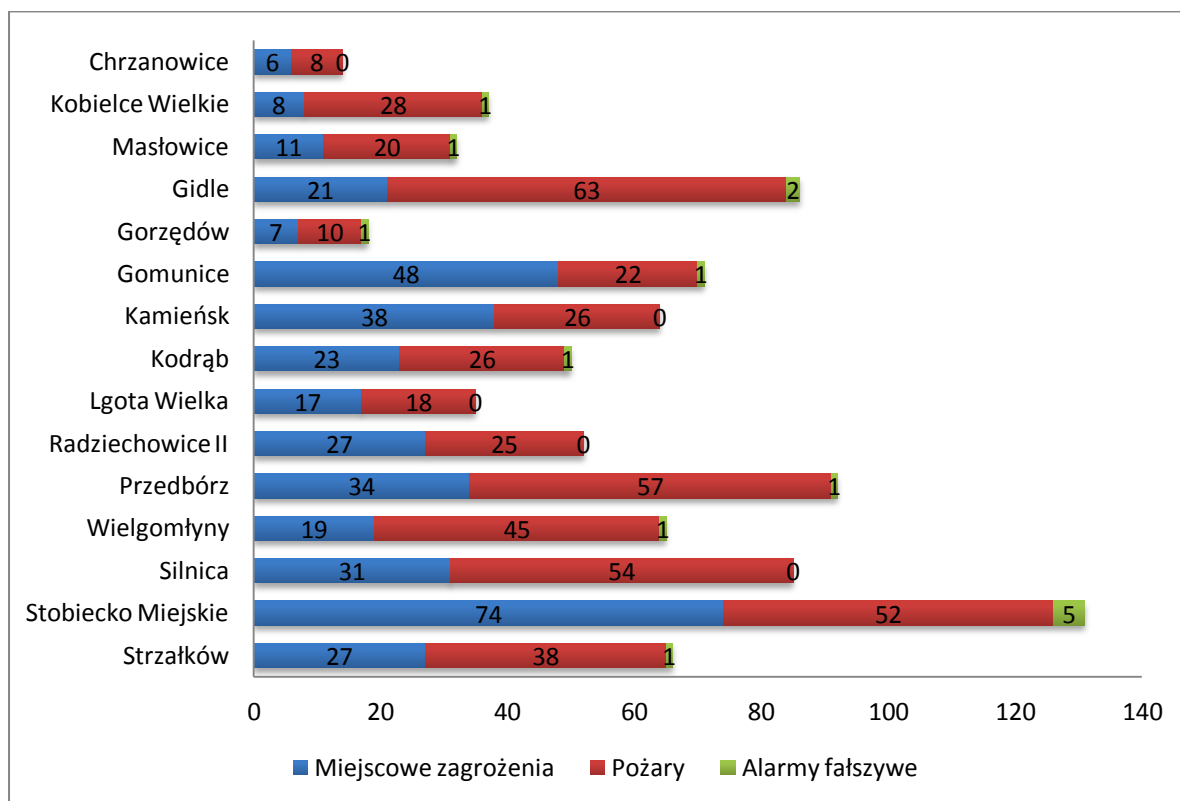
Wykres 10. Liczba zdarzeń dotyczących Straż Pożarnych na terenie powiatu radomszczańskiego w latach 2011-2015

Źródło: radomsko.strazpozarna.com.pl/strefa-osp/Projectupdates/trochestatystykiza2015rok

Jednostka OSP Masłowice, która należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, odnotowało w 2015 roku 32 wyjazdy do zdarzeń, w tym: 11 do miejscowych zagrożeń, 20 do pożarów oraz jeden alarm fałszywy. W porównaniu ze wszystkimi tego typu jednostkami z powiatu radomszczańskiego, liczba wyjazdów OSP Masłowice jest stosunkowo niewielka.

Wykres 11. Wyjazdy OSP należące do KSRG z terenu powiatu radomszczańskiego w 2015 roku

Źródło: radomsko.strazpozarna.com.pl/strefa-osp/Projectupdates/trochestatystykiza2015rok

5.6. Pomoc społeczna

W gminie Masłowice zadania pomocy społecznej realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowicach. Jednostka ta realizuje również zadania wynikające z innych, aniżeli ustawa o pomocy społecznej, aktów prawnych. Wśród nich znajdują się: ustawa o świadczeniach rodzinnych i ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawa o powszechnym ubezpieczeniu społecznym oraz ustawa o ochronie zdrowia psychicznego.

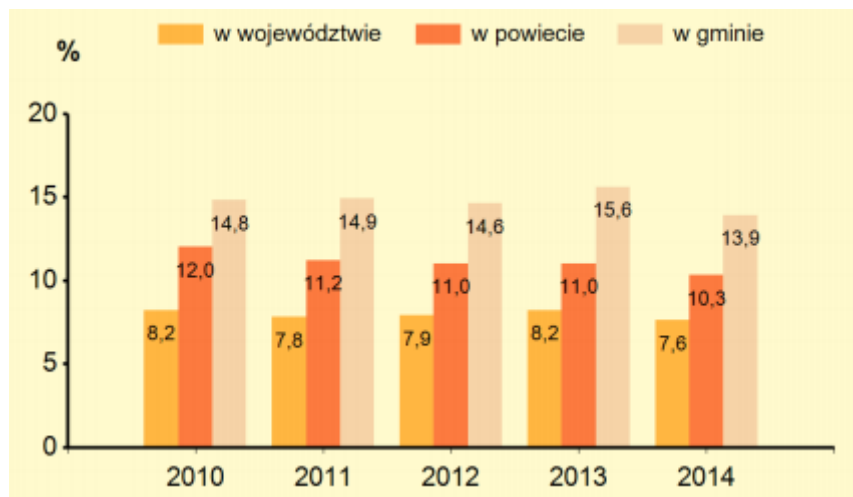
Kierunki i sposób działania miejscowego GOPSU określa również Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłowice na lata 2014-2020, która uchwalona została Uchwałą Rady Gminy Masłowice nr XL VI/207/2014 z dnia 16 maja 2014 r.

Gmina Masłowice nie posiada Domu Pomocy Społecznej. GOPS dysponuje podpisanym porozumieniem z DPS-ami w pobliskich miejscowościach oraz ze schroniskami dla osób bezdomnych, gdzie w razie potrzeby kierowane są osoby z terenu gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

W latach 2010-2014 odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w gminie utrzymywał się na stabilnym poziomie - spadł jedynie o 1,1 pkt. proc. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż w analizowanym przedziale czasowym odsetek osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w gminie zdecydowanie przewyższał analogiczny odsetek dotyczący powiatu i województwa.

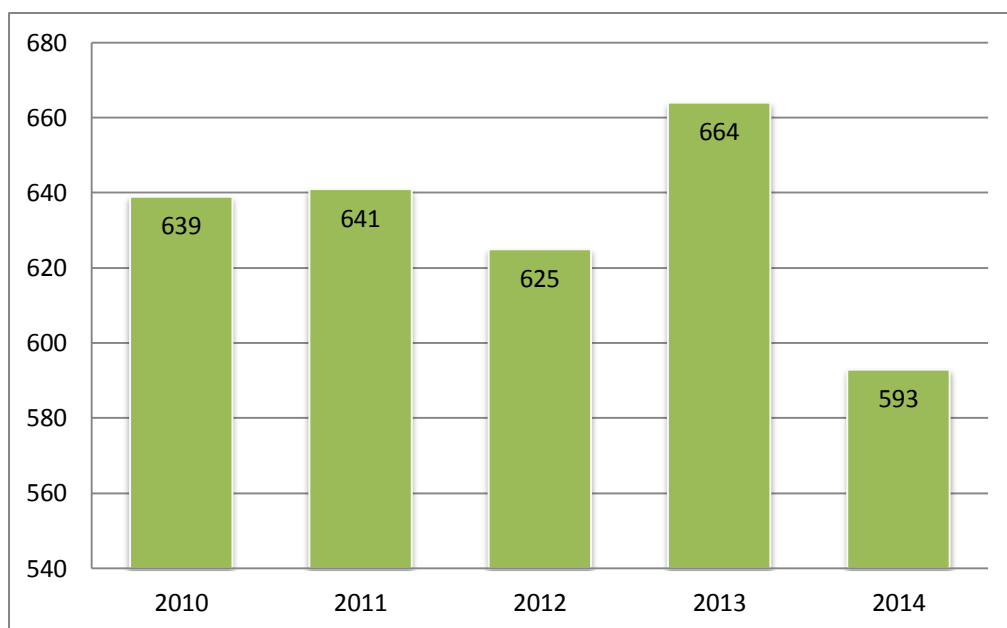
Wykres 12. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w latach 2010-2014

Źródło: <http://lodz.stat.gov.pl/>

W roku 2014 z pomocy społecznej w gminie Małowice korzystały 593 osoby. Na przestrzeni lat 2010-2014 jest to najmniejsza liczba osób korzystających ze świadczeń GOPSu. Można tym samym stwierdzić, że sytuacja materialna mieszkańców gminy Masłowice ulega stopniowej poprawie.

Wykres 13. Osoby w gospodarstwach domowych korzystający z pomocy społecznej w gminie Masłowice w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Według stanu na koniec 2015, GOPS świadczy nieodpłatne usługi opiekuńcze dla 27 podopiecznych. Wśród oferowanych świadczeń i zasiłków, ludność gminy najczęściej korzysta ze świadczeń rodzinnych, zasiłków celowych i okresowych. Ponadto, w ramach programu pomocy państwa w zakresie dożywiania dzieci, pomocą objęto 195 dzieci. Na przestrzeni lat 2007-2015 w gminie znajdowało się 301 osób niepełnosprawnych.

Tabela 15. Ilość osób korzystających z pomocy społecznej w gminie w 2015 r.

Rodzaje świadczeń	Liczba osób
Świadczenia z pomocy społecznej (ogółem)	346, w tym: 211 rodzin
Zasiłki stałe	24
Zasiłki okresowe	74
Zasiłki celowe	96
Program pomocy państwa z zakresie dożywiania dzieci	195
Świadczenia pielęgnacyjne	18
Świadczenia alimentacyjne	11
Świadczenia rodzinne	245
Zasiłki pielęgnacyjne (osoby niepełnosprawne)	68

Źródło: GOPS Masłowice.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Uzupełnieniem oferowanych świadczeń przez GOPS w Masłowicach jest Świetlica Wiejska w Korytnie, z której korzysta miejscowa młodzież. Ponadto w Radomsku funkcjonuje Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które jako jednostki powiatowe obejmują zasięgiem działania również mieszkańców gminy.

W procesie przeciwdziałania zagrożeniom alkoholowym istotną rolę pełni Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Masłowicach. Prowadzi ona szereg działań, które mają na celu eliminowanie zjawiska alkoholizmu na terenie gminy. Ponadto w gminie powołany został Zespół Interdyscyplinarny w Masłowicach ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Celem głównym zespołu jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

5.7. Edukacja

W roku szkolnym 2013/2014 w gminie Masłowice funkcjonowały 4 placówki oświatowe: 1 przedszkole, 2 szkoły podstawowe i 1 gimnazjum. Szczegółowe informacje dotyczące wymienionych placówek przedstawione zostały w poniższej tabeli:

Tabela 16. Placówki oświatowe w gminie Masłowice w roku szkolnym 2013/2014

Placówka	Liczba dzieci/uczniów	Liczba nauczycieli
Publiczne Przedszkole w Masłowicach 97-515 Masłowice 39	68	3
Publiczny Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Strzelcach Małych Strzelce Małe 33, 97-515 Masłowice	376	34
Publiczny Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Strzelcach Małych Szkoła filialna w Kraszewicach Kraszewice 113, 97-515 Masłowice	48	4
Publiczny Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Strzelcach Małych Szkoła Filialna w Przerębie Przeręb 61, 97-515 Masłowice		

Źródło: Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłowice na lata 2014-2020.

5.8.Ochrona zdrowia

W gminie Masłowice działa jeden Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz jedna apteka.

W roku 2012, wśród ludności gminy powyżej 19 lat, najczęściej diagnozowanymi schorzeniami były: choroby układu krążenia, choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej oraz cukrzyca. Wśród 1042 osób wykryto pozostałe schorzenia, wymagające opieki czynnej.

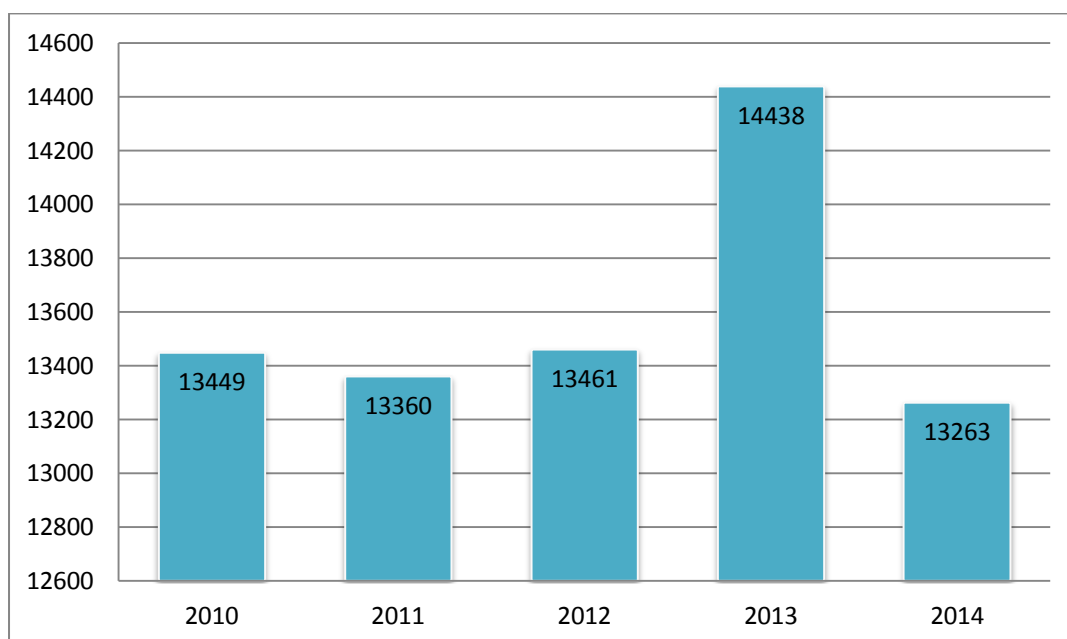
Tabela 17. Schorzenia ludności gminy w wieku 19 lat i więcej w 2012 roku

Rodzaj schorzenia	Liczba osób
gruźlica	4
nowotwory	14
choroby tarczycy	19
cukrzyca	128
niedokrwistość	28
choroby obwodowego układu nerwowego	52
choroby układu krążenia, w tym:	647:
- przewlekła choroba reumatyczna	- 4
- choroba nadciśnieniowa	- 524
- choroby naczyń mózgowych	- 20
- niedokrwienność serca (w tym przeżyty zawał)	- 59
przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa	26
przewlekłe choroby układu trawiennego	59
choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej	165
inne schorzenia wymagające opieki czynnej	1042

Źródło: Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłowice na lata 2014-2020.

Liczba porad świadczonych przez zakład podstawowej opieki zdrowotnej w gminie Masłowice w roku 2014 wynosiła 13 263. Na przestrzeni lat 2010-2012 liczba świadczonych usług utrzymywała się na stabilnym poziomie. Wyraźny wzrost odnotowano w roku 2013, kiedy to liczba usług wzrosła do poziomu 14 438.

Tabela 18. Porady świadczone przez zakład podstawowej opieki zdrowotnej w gminie w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

5.9. Organizacje pozarządowe

Zgodnie z informacjami pochodzącymi z Krajowego Rejestru Sądowego, w gminie Masłowice działa 11 stowarzyszeń. W trakcie rejestracji jest również Stowarzyszenie „Rozśpiewane Kraszewianki” z siedzibą w miejscowości Kraszewice.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Tabela 19. Organizacje pozarządowe w gminie Masłowice

Numer	Nazwa	Miejscowość	Typ rejestru	Organizacja Pożytku Publicznego	Wpisy dot. postępowania upadłościowego
0000274139	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU I PROMOCJI GMINY MASŁOWICE	WOLA PRZERĘBSKA	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
0000297521	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W MASŁOWICACH	MASŁOWICE	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
0000299567	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W KRASZEWICACH	KRASZEWICE	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
0000299568	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W KORYTNIE	KORYTNO	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
0000302682	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CHELMNO	CHELMNO	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
0000302685	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W MASŁOWICACH	MASŁOWICE	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
0000304953	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W STRZELCACH MAŁYCH	STRZELCE MAŁE	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
0000305232	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W WOLI PRZERĘBSKIEJ	WOLA PRZERĘBSKA	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
0000306149	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W GRANICACH	GRANICE	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
0000323469	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W KALINKACH	KALINKI	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
0000591664	STOWARZYSZENIE "DZIAŁAJMY RAZEM"	CHELMNO	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE

Źródło: UG Masłowice

5.10. Sport i kultura

Gmina Masłowice posiada słabo rozwiniętą infrastrukturę sportową. W jej skład wchodzi boiska piłkarskie w Masłowicach i Strzelcach Małych oraz hale sportowe w Strzelcach Małych

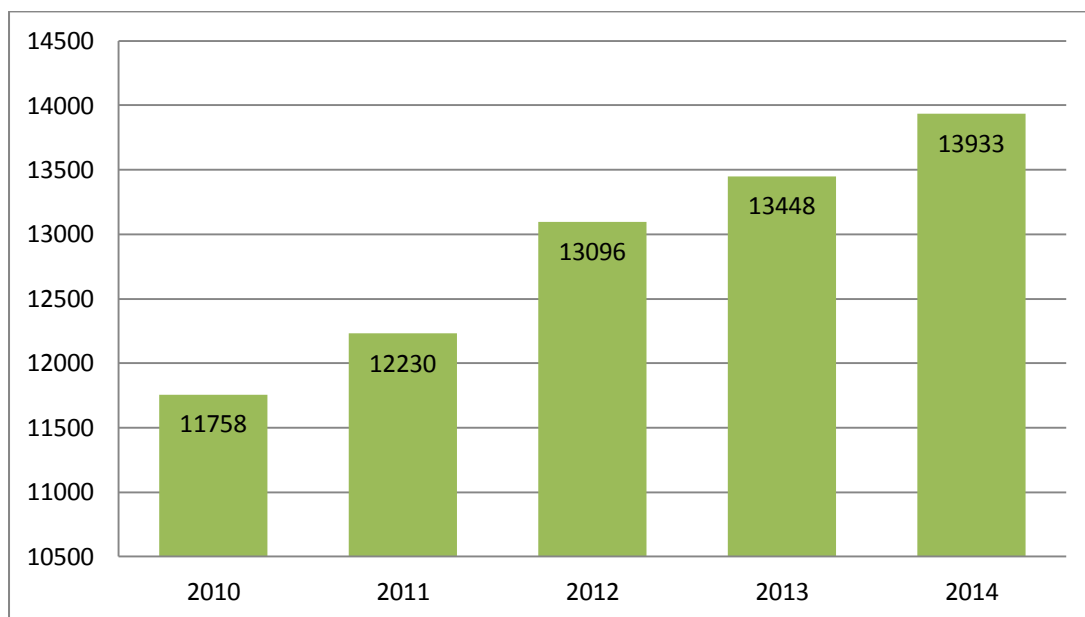
i Przerębie. W gminie działa również Uczniowski Klub Sportowy przy Publicznej Szkole Podstawowej w Przerębie.

Wśród imprez sportowych, organizowanych na terenie gminy, znajdują się: Turniej o Puchar Wójta Gminy Masłowice, organizowany przez ZSG w Strzelcach Małych, oraz Halowy Puchar Zimy w piłce nożnej.

Głównym ośrodkiem kultury w gminie jest Gminna Biblioteka Publiczna w Strzelcach Małych. Placówka prowadzi działalność kulturowo-oświatową, która polega na organizowaniu lekcji bibliotecznych, spektakli profilaktycznych, cyklicznych spotkań Klubu Czytelników Dobrej Książki, spotkań autorskich, konkursów („Mistrz Pięknego Czytania”, Cała Polska Czyta Dzieciom), turniejów (Turniej w Piłkarzyki Stołowe), wystaw oraz imprez okolicznościowych (7 Dni z Książką, Filmowe Poranki, Mikołaj).

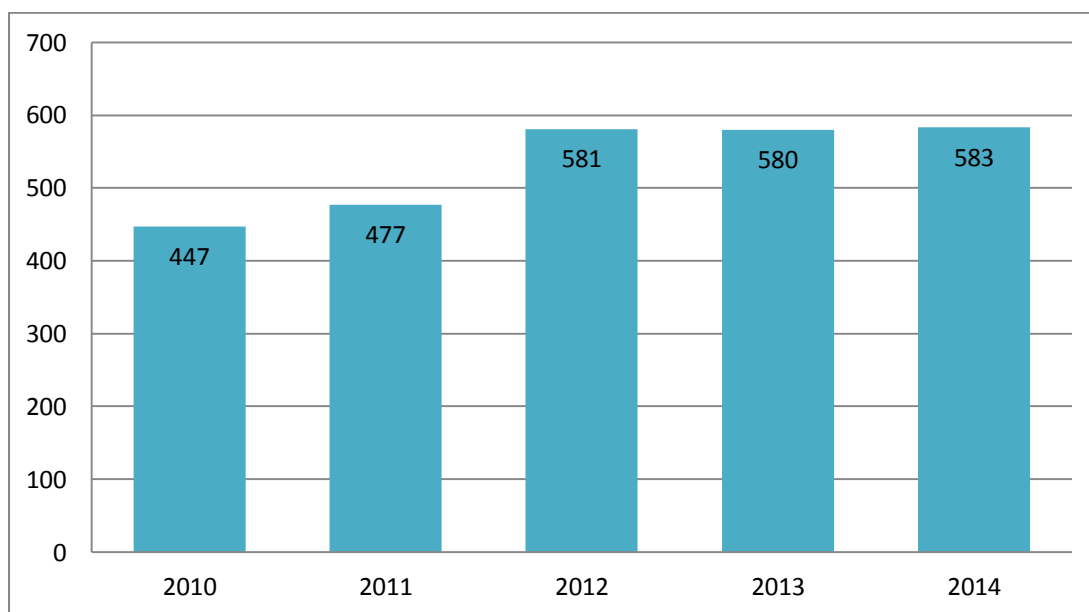
Księgozbiór biblioteczny w gminie Masłowice corocznie ulega zwiększeniu. Na przestrzeni lat 2010-2014 w Gminnej Bibliotece odnotowano 2175 nowych woluminów. Nieustanne wzbogacanie oferty biblioteki niewątpliwie wpływa na liczbę jej użytkowników. Dzięki poszerzaniu bazy czytelniczej, coraz większa liczba osób korzysta z zasobów biblioteki. W roku 2014 odnotowano 583 czytelników, o 136 więcej w porównaniu do roku 2010.

Wykres 14. Księgozbiór biblioteczny w gminie Masłowice w latach 2010-2014 [wol.]

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Wykres 15. Czytelnicy w ciągu roku w bibliotece gminy Masłowice w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Z inicjatywy Gminnej Biblioteki Publicznej w Strzelcach Małych powstał w 2009 roku Zespół Ludowy „Kraszewianki” oraz reaktywowano Koło Gospodyń Wiejskich. Zespół „Kraszewianki” kontynuuje tradycje ludowe i regionalne poprzez udział w uroczystościach

gminnych, powiatowych i wojewódzkich, takich jak: dożynki, festyny, uroczystości kościelne. Repertuar „Kraszewianek” to stare piosenki ludowe, żołnierskie, pieśni maryjne i kolędy.

Funkcje krzewienia kultury spełniają również w gminie świetlica szkolna w Strzelcach Małych, świetlica wiejska w Korytnie oraz Ochotnicze Straże Pożarne.

5.11. Turystyka

Gmina Masłowice, dzięki swym bogatym walorom krajobrazowo-przyrodniczym, jest doskonałym miejscem do rozwoju turystyki i rekreacji. Obszary leśne zajmują prawie ¼ jej powierzchni, a w Masłowicach, Przerębie i Bartodziejach znajdują się kompleksy stawów rybnych, które stanowią dodatkową atrakcję dla potencjalnych turystów.

Równie istotnym elementem, podnoszącym wartość turystyczną gminy, jest jej dziedzictwo kulturowe. Zgodnie z informacjami Narodowego Instytutu Dziedzictwa, w gminie Masłowice znajdują się następujące zabytki:

1. Chełmo - Kościół parafialny pw. św. Mikołaja, 1573 r.
2. Chełmo - dzwonnica, XIX w.
3. Chełmo - Zespół pałacowy, XVII-XIX w., w skład którego wchodzi pałac oraz park.
4. Granice - dwór, ob. dom nr 28, pocz. XIX w.
5. Masłowice - park dworski
6. Przerąb - ruiny zamku

Jednym z najważniejszych elementów miejscowego krajobrazu, istotnego pod względem turystycznym, jest Rezerwat Góra Chełmo. Położony jest on 6 km od miejscowości Przedbórz. Góra Chełmo jest najwyższym wzniesieniem Wzgórz Radomszczańskich, a jej wysokości wynosi 323 m n.p.m. Obecnie Górę Chełmo porasta las ze starym i wielogatunkowym drzewostanem (dąb, świerk, jodła, buk, grab, klon zwyczajny, jawor i lipa drobnolistna). Różnicuje się on na dwa zespoły: grądu i boru mieszanego. Cennym jest typowo wykształcony zespół grądu w odmianie małopolskiej. Jest to jedno z nielicznych miejsc występowania starego drzewostanu klonowo-jaworowego. Wczesnośredniowieczne grodzisko pierścieniowate na szczycie Góry Chełmo wznoszącej się ok. 1 kilometra na południe od wsi Chełmo uznawane jest za jeden z najcenniejszych obiektów archeologicznych w centralnej Polsce. Stanowi pozostałość grodu datowanego na X-XI stulecie, a będącego prawdopodobnie dawnym ośrodkiem kultu pogańskiego.

Przez teren gminy Masłowice przebiega znakowany kolorem czerwonym pieszy Szlak Partyzancki, noszący imię majora Henryka Dobrzańskiego „Hubala”. Szlak ten bierze początek w Radomsku i przebiega przez Ojrzeń, Ewinę, rezerwat „Jasień”, Kobiele Wielkie, Górę Chełmo, Przedbórz, Bąkową Górę, Majkowice, Sulejów, Witów, Polichno, Golesze, Nagórzyce, Tomaszów Mazowiecki, Spałę, Inowódz, Anielin, Poświętne w kierunku Drzewicy i dalej ku granicy województwa łódzkiego. Jego całkowita długość wynosi 201 km. Przebiega on przez miejsca uświęcone krwią partyzantów i żołnierzy Wojska Polskiego, walczących w wojnie obronnej 1939 r. a później podczas okupacji hitlerowskiej.

6. Stan finansów gminy Masłowice

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, dochodami gminy są:

- dochody własne,
- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa,
- subwencja ogólna,
- dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gminy oraz wpłaty do zakładów budżetowych,
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie oraz inne zadania zlecone ustawami,
- odsetki od środków finansowych gminy, gromadzonych na rachunkach bankowych,
- dochody z majątku gminy.

Zgodnie z art. 7 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r., gmina wykonuje zadania, które obejmują sprawy:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

- działalności w zakresie telekomunikacji;
- lokalnego transportu;
- ochrony zdrowia;
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- gminnego budownictwa mieszkaniowego;
- edukacji publicznej;
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- targowisk i hal targowych;
- zieleni gminnej i zadrzewień;
- cmentarzy gminnych;
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
- wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- promocji gminy;
- współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (DZ. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.);
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Do realizacji dużej części ze zdefiniowanych celów strategicznych potrzebne są nakłady pieniężne. Do aktywnego działania finansowego służy przede wszystkim nadwyżka operacyjna, czyli różnica pomiędzy dochodami, a wydatkami gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Tabela 20. Dochody gminy Masłowice w latach 2010-2014

Kategoria	2010	2011	2012	2013	2014
Rolnictwo i łowiectwo	324 697,57	348 529,80	392 575,80	444 356,86	462 246,83
Zaopatrzenie w wodę	157 751,26	156 849,54	181 776,24	957 927,22	199 478,54
Transport i łączność	89 034,00	74 750,80	75 094,94	87 704,20	71 474,20
Turystyka	-	-	-	-	-
Gospodarka mieszkaniowa	364 010,20	298 637,45	79 010,25	78 493,10	94 731,46
Administracja publiczna	115 035,94	116 687,53	77 449,47	86 828,79	76 222,26
Urzędy naczelnych organów władzy publicznej	25 884,00	11 049,28	756,00	760,00	35 768,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona p/pożarowa	800,00		1 500,00	1 500,00	1 500,00
Dochody od osób prawnych, osób fizycznych	1 381 938,40	1 590 634,15	1 769 163,78	2 365 034,10	3 592 896,84
Obsługa długu publicznego	-	-	-	-	-
Oświata i wychowanie	75 865,16	87 906,39	104 734,11	216 096,35	290 740,21
Ochrona zdrowia	50 032,41	49 700,81	56 088,50	52 631,75	53 771,66
Pomoc społeczna	1 887 697,60	1 867 738,18	2 007 425,02	2 014 976,72	1 952 849,92
Edukacyjna opieka wychowawcza	90 939,27	90 790,81	91 297,28	134 678,65	127 357,14
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	161 079,38	33 511,72	51 883,31	31 722,34	70 998,81
Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	-	-	-	-	205 017,74
Kultura fizyczna	-	-	-	-	-
RAZEM	4 724 765,19	4 726 786,46	4 888 754,70	6 472 710,08	7 235 053,61

Źródło: UG Masłowice

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Tabela 21. Wydatki gminy Masłowice w latach 2010-2014

Kategoria	2010	2011	2012	2013	2014
Rolnictwo i łowiectwo	330 019,87	354 068,77	396 581,87	448 366,67	511 678,25
Zaopatrzenie w wodę	337 277,95	205 663,42	811 922,90	813 194,27	175 675,60
Transport i łączność	1 110 740,27	1 087 476,09	217 142,85	1 308 546,22	1 509 786,62
Turystyka	-	-	-	-	-
Gospodarka mieszkaniowa	300 505,42	104 276,15	69 474,10	55 512,04	85 527,77
Administracja publiczna	1 431 934,97	1 646 933,84	1 736 627,88	1 648 763,69	1 744 295,51
Urzędy naczelnych organów władzy publicznej	25 884,00	11 049,28	756,00	760,00	35 768,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona p/pożarowa	104 638,93	170 556,18	133 749,43	130 734,49	156 843,01
Dochody od osób prawnych, osób fizycznych	29 963,88	32 526,42	-	-	-
Obsługa długu publicznego	9 626,96	3 499,55	761,80	5 995,81	4 469,24
Oświata i wychowanie	3 583 263,21	3 911 911,73	4 045 952,42	4 153 295,76	4 183 566,72
Ochrona zdrowia	128 472,17	126 425,35	201 876,77	147 194,89	149 624,20
Pomoc społeczna	2 316 628,65	2 422 974,94	2 597 375,79	2 696 617,03	2 752 574,58
Edukacyjna opieka wychowawcza	110 839,19	109 735,25	110 577,73	163 341,57	155 705,30
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	189 462,29	204 586,65	273 856,55	361 604,83	455 510,39
Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	150 995,61	155 483,02	152 154,53	167 165,90	517 760,49
Kultura fizyczna	2 285,01	4 382,72	1 564,07	30 341,40	761 660,30
RAZEM	10 162 538,38	10 551 549,36	10 750 374,69	12 131 434,57	13 200 445,98

Źródło: UG Masłowice

7. Analiza SWOT

Analiza uwarunkowań rozwojowych SWOT, mająca postać analizy silnych i słabych stron gminy oraz szans i zagrożeń, została opracowana na podstawie: zdiagnozowanej w pierwszej części Strategii sytuacji społeczno – gospodarczej gminy Masłowice oraz wyników ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców gminy.

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się gmina. Służy ona porządkowaniu i segregacji informacji, stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów własnych i wpływu otoczenia, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju. Nazwa metody pochodzi od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego:

- „S” silne strony (strengths),
- „W” słabe strony (weaknesses),
- „O”szanse (opportunities)
- „T” zagrożenia (threats).

Rysunek 12. Schemat analizy SWOT

Źródło: <http://www.ceo.org.pl/pl/szkolazklasa2zero/library/analiza-swot>

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Silne i słabe strony traktowane są jako czynniki wewnętrzne, natomiast szanse i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki.

Poniżej przedstawiono analizę SWOT w oparciu o zdiagnozowaną sytuację społeczno-gospodarczą oraz w oparciu o wyniki badania ankietowego.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- duża ilość zabytków,- formy ochrony przyrody: Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Widawki, Piliczański Obszar Chronionego Krajobrazu, Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu, Rezerwat przyrody "Góra Chełmo", użytki ekologiczne, parki podworskie, pomniki przyrody oraz obszary Natura 2000: łąka w Bęczkowicach, Dolina Górnej Pilicy,- przewaga gruntów rolnych nad pozostałymi gruntami w gminie,- przewaga gospodarstw większych (1-10 ha) nad gospodarstwami drobnymi (do 1 ha),- spadek bezrobocia,- wzrost liczby podmiotów gospodarczych,- dobre połączenie komunikacyjne: droga krajowa nr 42, drogi powiatowe i gminne,- uregulowana gospodarka odpadami,- wzrastająca liczba zasobów mieszkaniowych,- duży potencjał turystyczny: zabytki, walory przyrodnicze, Szlak Partyzancki,- pozytywne nastawienie mieszkańców do OZE	<ul style="list-style-type: none">- spadek liczby ludności,- starzejąca się struktura ludności,- ujemny przyrost naturalny,- niskie saldo migracji (ujemne w latach 2010-2013),- bardzo niski poziom skanalizowania gminy,- brak lokalnej sieci ciepłowniczej,- c.o. na paliwa stałe: węgiel, koks,- wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej, przewyższający analogiczne wskaźniki dotyczące powiatu i województwa,- brak bazy noclegowo-gastronomicznej,- przewaga wydatków nad dochodami gminy,- średni poziom zadowolenia z faktu zamieszkiwania w gminie.- mała liczba miejsc pracy, w tym prac dorywczych dla kobiet,- zły stan infrastruktury technicznej,- niewykorzystanie potencjału dofinansowań z UE,- mała ilość przedszkoli,- niewystarczająca infrastruktura sportowo-rekreacyjna,- mała liczba miejsc do spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, osoby dorosłe i starsze,- mała oferta wydarzeń kulturalnych,- słaba promocja gminy,- mała ilość punktów usługowych,- brak ścieżek rowerowych,- brak wystarczającej liczby lekarzy-specjalistów,- zaśmiecone lasy

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- położenie w centrum Polski,- bliskość dużych miast,- współpraca z samorządem powiatu i województwa,- pozyskanie środków na rozwój infrastruktury,- wykorzystanie funduszy zewnętrznych, w tym środków UE,- możliwość skorzystania z doradztwa gospodarczego,- rozwój współpracy terytorialnej, międzysektorowej i międzyorganizacyjnej,- dostęp do tanich i preferencyjnych kredytów,- nowe technologie, wyższy poziom specjalizacji,- rosnący popyt na dobra i usługi,- rozwój małej i średniej przedsiębiorczości,- nowe instrumenty skierowane w stronę aktywizacji osób bezrobotnych,- nowe technologie energetyczne, opierające się o odnawialne źródła energii,- możliwość zawiązania współpracy zagranicznej,- rozwój obszarów inwestycyjnych,- rozwój sektora ekonomii społecznej,- promocja produktów lokalnych.	<ul style="list-style-type: none">- przepływ ludności do dużych miast,- emigracja,- starzejące się społeczeństwo,- ograniczenie tempa rozwoju gospodarczego,- ograniczona wiedza na temat zewnętrznych środków pomocowych,- złożona procedura ubiegania się o środki z UE,- niska opłacalność produkcji rolnej,- wysokie koszty i ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej,- wysokie koszty tworzenia i utrzymania nowych miejsc pracy,- biurokracja, w tym związana z pozyskiwaniem środków zewnętrznych na inwestycje,- wzrastający stopień zanieczyszczenia środowiska,- ograniczone środki budżetu gminy na dofinansowanie placówek oświatowych i kulturalnych,- wzrastające koszty inwestycji infrastrukturalnych.

8. Wizja i misja gminy Masłowice

Wizja stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie do 2020 roku. Określa ona jak przyjęta polityka prorozwojowa wpłynie na gminę, w jaki sposób ją zmieni i jaka się ona stanie po jej wprowadzeniu. Wizja określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota gminy, tj. władze samorządowe oraz ich partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wynika ona z przeprowadzonej diagnozy stanu obecnego oraz analizy danych, uzyskanych w wyniku przeprowadzenia badania ankietowego.

Wizja rozwoju gminy Masłowice jest stanem docelowym, który zostanie osiągnięty do 2020 roku przy wykorzystaniu istniejących zasobów gminy oraz jej możliwości. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie - określa cel, do jakiego zmierza gmina.

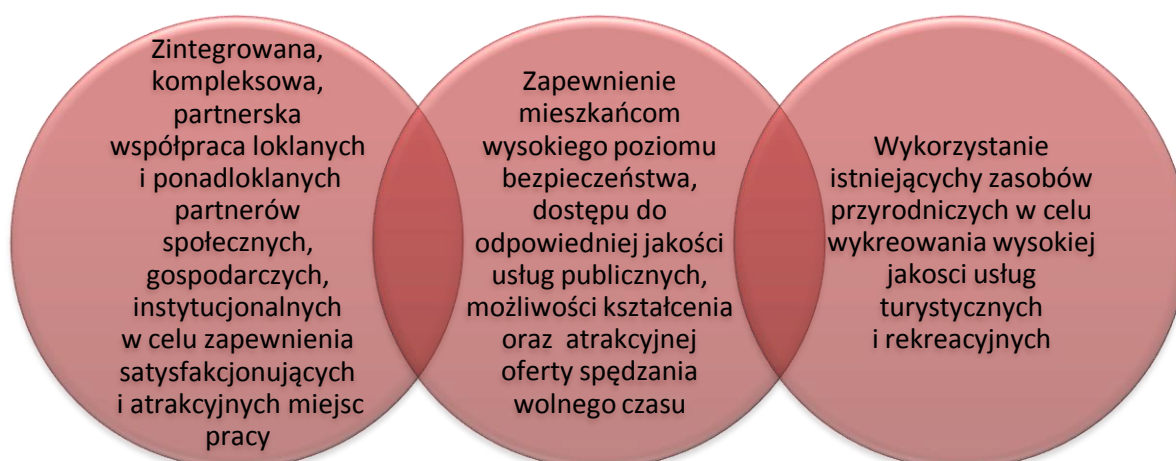
Schemat 1. Wizja rozwoju gminy

Gmina Masłowice jest miejscem zrównoważonego rozwoju, który oparty jest o racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych, nowoczesną infrastrukturę oraz atrakcyjne warunki pracy

Wizja gminy Masłowice brzmi: Gmina Masłowice jest miejscem zrównoważonego rozwoju, który oparty jest o racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych, nowoczesną infrastrukturę oraz atrakcyjne warunki pracy.

Wykonaniu przyjętej wizji służy misja, czyli całościowe, generalne ujęcie działań, jakie muszą zostać podjęte w gminie, by założona wizja rozwoju została osiągnięta. Misja ma na celu ukierunkowanie podejmowanych działań tak, by przyniosły one oczekiwane efekty. Misją strategiczną dla gminy Masłowice jest:

Schemat 2. Misja rozwoju gminy

Misja rozwoju gminy Masłowice pozwala na osiągnięcie jej zrównoważonego rozwoju. W tym celu niezbędne jest prowadzenie współpracy z podmiotami lokalnymi i ponadlokalnymi, która umożliwi stabilny i prężny rozwój lokalnej gospodarki. Rozbudowa sieci powiązań zarówno z parterami społecznymi, gospodarczymi i instytucjonalnymi wpłynie na zapewnienie godnych warunków pracy dla lokalnej społeczności.

Istotnym elementem misji gminy jest również zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia. Wyzwanie to może zostać osiągnięte dzięki poprawie bezpieczeństwa na terenie gminy, dostępu do odpowiedniej jakości usług publicznych, możliwości kształcenia oraz atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu. Tym samym, aby jakość życia nieustannie polegała na polepszeniu, wymagane jest podejście kompleksowe, polegające na rozwoju poszczególnych elementów życia społecznego.

Wykorzystanie istniejących zasobów środowiska przyrodniczego gminy, przy jednoczesnym jego poszanowaniu, wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej gminy oraz zwiększenie ilości usług rekreacyjnych. Bogata baza noclegowa, gastronomiczna oraz atrakcyjne elementy środowiska naturalnego są najlepszą zachętą dla osób, pragnących spędzić swój czas wolny na łonie przyrody.

Rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze misją rozwoju gminy Masłowice są władze samorządowe, lokalni liderzy, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorcy oraz mieszkańcy gminy. Ponadto, władze samorządowe są także realizatorem własnych projektów (leżących w zadaniach własnych oraz we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego), zmierzających do rozwoju gminy Masłowice, upowszechniania jej walorów, ułatwiania współpracy partnerów lokalnych i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

9. Plan operacyjny, obszary priorytetowe, cele i działania

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, wyniki przeprowadzonej ankiety, analiza SWOT i przyjęta wizja rozwoju pozwoliły na wyróżnienie czterech obszarów strategicznych. Wpływają one znacząco na przyszły rozwój gospodarczy, społeczny, ekologiczny i przestrzenny gminy. Z racji tego, iż w perspektywie długookresowej obszary te stwarzają największe możliwości wzrostu, zostały one uznane za priorytetowe. Należy zaznaczyć, że są one

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

względem siebie równoważne i uzupełniające, co pozwala na kompleksowy rozwój gminy Masłowice.

Tym samym wyróżniono następujące obszary:

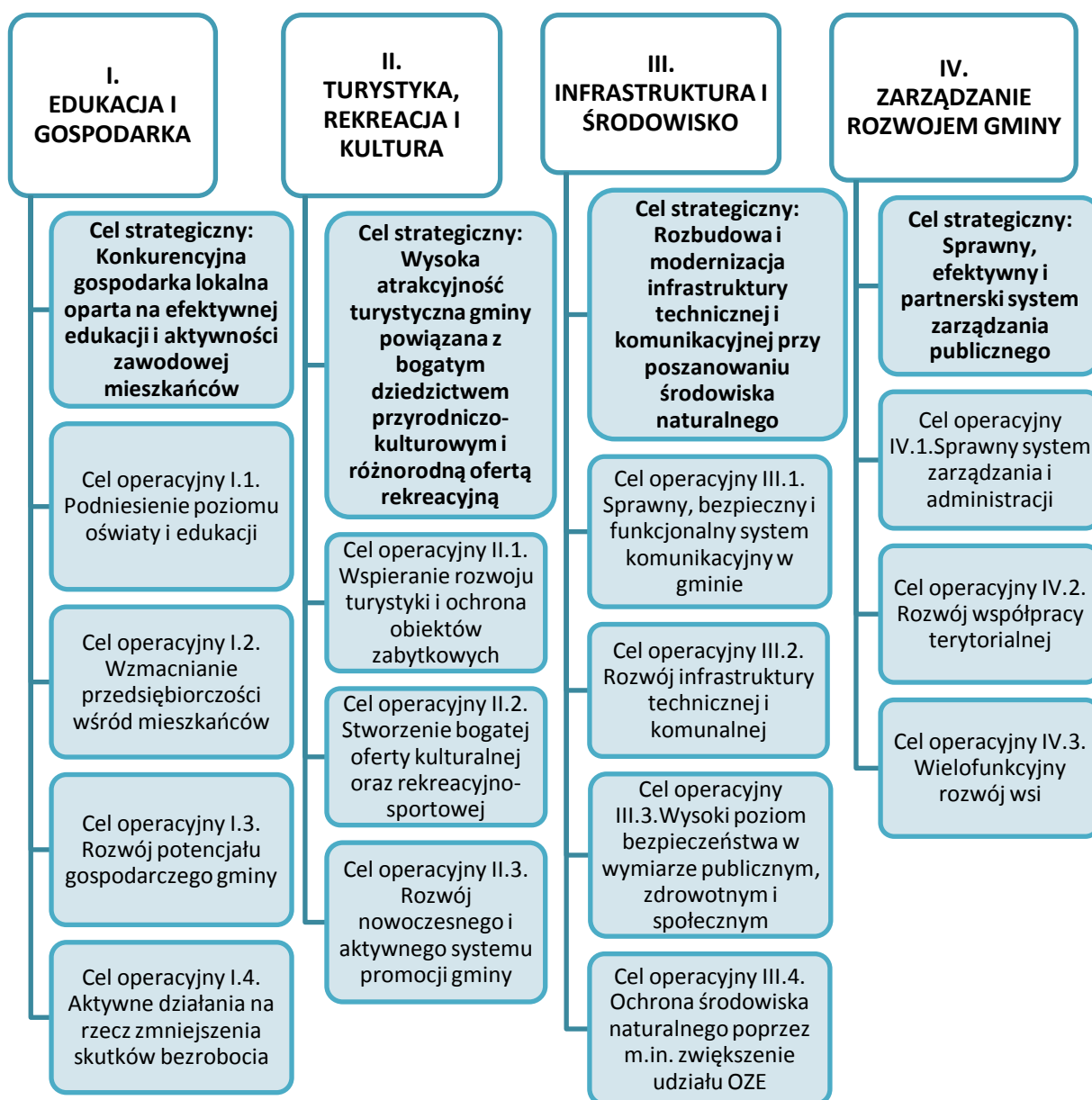
- I. EDUKACJA I GOSPODARKA**
- II. TURYSTYKA, REKREACJA I KULTURA**
- III. INFRASTRUKURA I ŚRODOWISKO**
- IV. ZARZĄDZANIE ROZWOJEM GMINY**

Dla każdego z obszarów priorytetowych sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2020 roku), z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki interwencji – kluczowe zadania i projekty do realizacji. Należy je traktować jako pewną propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty gminy Masłowice w perspektywie długofalowej.

Ponadto, dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów niniejszej Strategii, stworzono listę rekomendowanych mierników. Mierniki te są użyteczne przede wszystkim w czasie dokonywania monitoringu realizacji oraz aktualizacji dokumentu. Lista mierników stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania może być modyfikowana i uzupełniana. Poniższy schemat prezentuje strukturę celów Strategii Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020:

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Schemat 3. Struktura celów Strategii Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

9.1. Edukacja i gospodarka

Cel strategiczny: Konkurencyjna gospodarka lokalna oparta na efektywnej edukacji i aktywności zawodowej mieszkańców

Stan gospodarki lokalnej ma bezpośrednie przełożenie na jakość życia mieszkańców. Wpływa ona zarówno na materialny status lokalnej społeczności, ale również na kondycję psychologiczną człowieka. Jest ona również jednym z najważniejszych czynników warunkujących rozwój gminy Masłowice.

W celu zapewnienia prężnego rozwoju lokalnej gospodarki w gminie Masłowice istotne jest inwestowanie w oświatę oraz edukację. Jest to jedno z wielu narzędzi, które silnie wpływa na rozwój gminy oraz wpływa na zmniejszanie się poziomu bezrobocia. Wysokie wykształcenie oraz kwalifikacje wpływają bowiem na wzrost atrakcyjności absolwentów szkół na rynku pracy.

W celu stymulowania gospodarki gminy Masłowice równie istotne jest wspieranie działań promujących przedsiębiorczość oraz rozwój doradztwa zawodowego. Działania zachęcające do aktywności zawodowej wpłyną na rozwiązanie problemów społecznych gminy, które to są wyznacznikami jakości życia jej mieszkańców.

Cel operacyjny I.1. Podniesienie poziomu oświaty i edukacji

Kierunki działań:

- Stymulowanie i propagowanie wysokiej jakości form nauczania i wiedzy;
- Modernizacja i rozwój infrastruktury oświatowej;
- Doposażenie placówek edukacyjnych w pomoce dydaktyczne;
- Rozszerzenie zakresu i zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych;
- Wzrost liczby miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych;
- Doskonalenie zawodowe nauczycieli w celu zdobycia dodatkowych kwalifikacji;
- Rozwój kierunków kształcenia zawodowego, dostosowanych do rynku pracy;
- Wzrost liczby miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych.

Cel operacyjny I.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości wśród mieszkańców

Kierunki działań:

- Rozwój oferty oraz poprawa dostępności instrumentów wspierania mikro i małej przedsiębiorczości;
- Współpraca szkół z sektorem gospodarczym;
- Promowanie działalności gospodarczej i społeczno-zawodowej;
- Wsparcie i promocja tworzenia gospodarstw agroturystycznych oraz produkujących zdrową żywność;
- Wspieranie modernizacji produkcji rolnej w celu jej specjalizacji;
- Organizacja miejsc sprzedaży produktów lokalnych.

Cel operacyjny I.3. Rozwój potencjału gospodarczego gminy

Kierunki działań:

- Doradztwo w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej;
- Pozyskiwanie nowych terenów inwestycyjnych;
- Wzmacnianie potencjału oraz rozwój sieci instytucji otoczenia biznesu (rozwój ofert wsparcia dla biznesu);
- Rozwój oferty inwestycyjnej oraz poprawa standardów obsługi inwestorów;
- Stworzenie systemu wsparcia dla lokalnych przedsiębiorców, m.in. poprzez wprowadzenie ulg i zachęt dla przedsiębiorców i osób planujących rozpocząć własną działalność gospodarczą;

Cel operacyjny I.4. Aktywne działania na rzecz zmniejszania skutków bezrobocia

Kierunki działań:

- Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez aktywną politykę społeczną;
- Prowadzenie kursów i szkoleń stymulujących aktywizację zawodową mieszkańców;
- Organizacja szkoleń dotyczących przekwalifikowania zawodowego;
- Rozwój doradztwa zawodowego;

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitoringu i analizy lokalnego rynku pracy oraz struktury osób bezrobotnych;
- Tworzenie dogodnych warunków do powstawania nowych zakładów produkcyjnych;
- Wspieranie lokalnych przedsiębiorców.

CEL OPERACYJNY	MIERNIKI	ŹRÓDŁO DANYCH
Podniesienie poziomu oświaty i edukacji	Wyniki egzaminów zewnętrznych	OKE
	Miejsce w rankingu olimpiad, konkursów – uczniów z gminy Strzelce	Organizatorzy konkursów olimpiad
Wzmacnianie przedsiębiorczości wśród mieszkańców	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	Bank Danych Lokalnych, GUS
Rozwój potencjału gospodarczego gminy	Liczba podmiotów nowozarejestrowanych w rejestrze REGON na 1 tys. mieszkańców	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Wysokość wpływów do budżetu gminy z podatku CIT.	Urząd Gminy Masłowice, RIO
Aktywne działania na rzecz zmniejszenia skutków bezrobocia	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Liczba pracujących (wg faktycznego miejsca pracy) w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (bez prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne oraz podmiotów gospodarczych do 9 osób)	Bank Danych Lokalnych, GUS

9.2. Turystyka, rekreacja i kultura

Cel strategiczny: Wysoka atrakcyjność turystyczna gminy powiązana z bogatym dziedzictwem przyrodniczo-kulturowym i różnorodną ofertą rekreacyjną

Rozwój turystyki i rekreacji w gminie Masłowice, bazując na naturalnych przewagach regionu, jego nieskażonym środowisku i dziedzictwie kulturowym, działalności instytucji kultury czy obiektów sportowo-rekreacyjnych, powinien stać się jednym z głównych kierunków działań gminy. Wyzwaniem dla całej wspólnoty samorządowej jest zatem ochrona przestrzeni kulturowej i tożsamości lokalnej poprzez m.in. profesjonalne zarządzanie kulturą, dziedzictwem kulturowym, dbałość o zabytki i ich wysoką dostępność dla mieszkańców oraz turystów, włączanie wartości dziedzictwa w obieg gospodarczy, kultywowanie tradycji oraz wspieranie i promocję organizacji oraz twórców i artystów lokalnych, budowanie tożsamości i samoświadomości oraz zintegrowanie ochrony krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego.

Koniecznym jest wdrożenie profesjonalnej oferty turystycznej, której odbiorcami będą turyści z kraju i zagranicy. Działania podjęte w tym kierunku powinny wyrazić się w zwiększeniu efektywności wykorzystania lokalnego potencjału przyrodniczego, stworzeniu odpowiedniej, atrakcyjnej infrastruktury oraz przygotowania różnych alternatyw zagospodarowania czasu.

Rozwój w sektorze turystyki wspomogą również wykreowanie jednego, głównego produktu turystycznego będącego „wizytówką” gminy, a także wypracowanie modelu powtarzalnych imprez kulturalnych, które powinny przyjąć innowacyjną formułę.

Cel operacyjny II.1. Wspieranie rozwoju turystyki i ochrona obiektów zabytkowych

Kierunki działań:

- Pozyskiwanie środków na zabezpieczenie i renowację zabytków obiektów dziedzictwa kulturowego wraz z ich otoczeniem;
- Wspieranie inicjatyw mających na celu ochronę dziedzictwa kulturowego;
- Wsparcie dla rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej i około turystycznej na terenie gminy (np. obiekty noclegowe, gastronomiczne);

- Rozwój szlaków turystycznych, m.in. pieszych (w tym dla potrzeb osób uprawiających nordic walking), rowerowych, konnych czy ścieżek edukacyjnych, kulturowych, poznawczych;
- Rozwój, promocja oraz tworzenie nowych produktów turystycznych i kulturowych w oparciu o tradycje gminy i regionu, w tym o tradycje kulinarne;
- Organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy;
- Współpraca z miejscowymi artystami, rękodzielnikami i zespołami ludowymi.

Cel operacyjny II.2. Stworzenie bogatej oferty kulturalnej oraz rekreacyjno-sportowej

Kierunki działań:

- Organizowanie otwartych imprez kulturalnych, rozrywkowych, sportowych i rekreacyjnych o zasięgu ponadlokalnym;
- Wspieranie i rozwój inicjatyw społeczno-kulturalnych służących integracji mieszkańców gminy (m.in. miejscowości tematyczne, integracyjne ośrodki wsparcia – kluby samopomocy, GOK, świetlice wiejskie);
- Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy (m.in. place zabaw, boiska wielofunkcyjne);
- Wykorzystanie zaplecza sportowego na terenie gminy (hale sportowe, boiska sportowe) do pobudzenia aktywności sportowej dzieci i młodzieży. Rozwój sekcji sportowych i wyszukiwanie młodych talentów;
- Tworzenie kalendarza imprez we współpracy z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego.

Cel operacyjny II.3. Rozwój nowoczesnego i aktywnego systemu promocji gminy

Kierunki działań:

- Systematyczna aktualizacja strony internetowej gminy;
- Współpraca z mediami lokalnymi i ponadlokalnymi w celu promocji gminy;
- Publikacja materiałów promocyjnych: folderów, map, przewodników itp.;
- Rozwijanie współpracy z lokalnymi gminami w celu wspólnej promocji turystycznej gminy;

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

- Promocja walorów turystycznych gminy w kraju i zagranicą.

CEL OPERACYJNY	MIERNIKI	ŹRÓDŁO DANYCH
Wspieranie rozwoju turystyki oraz ochrona obiektów zabytkowych	Gęstość bazy noclegowej (miejsca noclegowe na 1 km ² i/lub miejsca noclegowe na 1 tys. mieszkańców);	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Wykorzystanie potencjału noclegowego (liczba noclegów na 1 miejsce noclegowe);	US Łódź
	Pracujący (faktyczne miejsca pracy) wg sekcji, PKD 2007 - Sekcja I (Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi).	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Długość urządzonych i oznakowanych tras turystycznych na terenie gminy	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Liczba produktów turystycznych z terenu gminy	Urząd Gminy w Masłowicach, statystyka gminna
Stworzenie bogatej oferty kulturalnej oraz rekreacyjno-sportowej	Liczba uczestników imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy	Urząd Gminy w Masłowicach, statystyka gminna
	Suma środków publicznych przeznaczonych na stworzenie bazy infrastrukturalnej dla usług kulturalnych i rekreacyjno-sportowych	Urząd Gminy w Masłowicach, statystyka gminna
Rozwój nowoczesnego i aktywnego systemu promocji	Liczba publikacji i komunikatów/informacji medialnych dot. oferty kulturalnej i rekreacyjno-wypoczynkowej gminy	Urząd Gminy w Masłowicach, statystyka gminna
	Liczba uczestników imprez organizowanych przez gminę: domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Bank Danych Lokalnych, GUS

9.3. Infrastruktura i środowisko

Cel strategiczny: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i komunikacyjnej przy poszanowaniu środowiska naturalnego

Jakość życia w gminie Masłowice uzależniona jest w znacznym stopniu od stanu infrastruktury technicznej i komunalnej. Stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy, jakość infrastruktury drogowej, poziom bezpieczeństwa oraz możliwość komunikacji z ościennymi gminami czy powiatami wpływa są istotnymi elementami, które wpływają na poziom zadowolenia mieszkańców gminy Masłowice z zamieszkiwania na jej terenie.

Sprawny, bezpieczny i funkcjonalny system komunikacji umożliwi swobodniejsze przemieszanie się mieszkańców gminy poza jej teren. Rozwinięta komunikacja autobusowa wpłynie tym samym na możliwość dojazdu do oddalonego miejsca pracy czy też nauki. Jednak aby to nastąpiło, należy podnieść jakość infrastruktury drogowej i okołodrogowej.

Równie istotnym czynnikiem jest rozwój infrastruktury technicznej. Przeprowadzone inwestycje wpłynęły znacząco na rozwój infrastruktury drogowej, sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Jest to jednak obszar wymagający ciągłych nakładów inwestycyjnych.

Poprawa bezpieczeństwa w wymiarze publicznym, zdrowotny i społeczny wpływa na komfort życia mieszkańców danego terenu. Szeroki zasług usług medycznych w gminie umożliwia szybkie wyeliminowanie problemów zdrowotnych bez konieczności wyjazdu poza jej teren. Wspieranie rozwoju miejscowych OSP umożliwia podniesienie bezpieczeństwa publicznego zarówno w gminie Masłowice, jak i na terenach ościennych.

Powyższe działania powinny odbywać się przy poszanowaniu środowiska naturalnego. Zachowanie naturalnych walorów turystycznych gminy ważne jest dla zapewnienia wysokiej jakości życia miejscowej ludności. Jest to również istotny element, wpływający na atrakcyjność turystyczną gminy.

Cel operacyjny III.1. Sprawny, bezpieczny i funkcjonalny system komunikacyjny w gminie

Kierunki działań:

- Poprawa jakości układu komunikacyjnego na terenie gminy;
- Rozwój i poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej (w tym budowa ścieżek rowerowych);
- Tworzenie miejsc parkingowych, szczególnie przy obiektach użyteczności publicznej i obiektach turystycznych;
- Wspieranie lokalnych przewoźników (w tym firm prywatnych);
- Współpraca w zakresie dostosowania rozkładu jazdy komunikacji publicznej do potrzeb mieszkańców i turystów;

Cel operacyjny III.2. Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej

Kierunki działań:

- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej;
- Rozwój systemu oczyszczania ścieków, w tym budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
- Budowa nowych odcinków sieci wodociągowej;
- Modernizacja kotłowni w zakresie wymiany źródeł grzewczych na nowoczesne i ekologiczne;
- Wymiana sieci ciepłowniczych przynoszących straty ciepła;
- Budowa nowych systemów ciepłowniczych;
- Przebudowa i rozwój systemu oświetlenia ulicznego.

Cel operacyjny III.3. Wysoki poziom bezpieczeństwa w wymiarze publicznym, zdrowotnym i społecznym

Kierunki działań:

- Podnoszenie jakości wyposażenia podmiotów odpowiadających za bezpieczeństwo w gminie (straż pożarna, policja);
- Wspieranie OSP w zakresie modernizacji strażnic;

- Prowadzenie działań prewencyjnych wśród dzieci i młodzieży na temat unikania zagrożeń i udzielania pierwszej pomocy;
- Doskonalenie bazy infrastrukturalnej, wyposażenia oraz standardu obsługi w placówkach oferujących usługi medyczne;
- Organizowanie i wspieranie akcji oraz programów profilaktycznych, badań i konsultacji medycznych dla mieszkańców gminy;
- Organizowanie i wspieranie akcji informacyjno-uświadamiających dot. bezpieczeństwa w zakresie zdrowotnym i społecznym;
- Rozpoznanie potrzeb w zakresie dostępności lekarzy-specjalistów;
- Organizowanie i wspieranie funkcjonowania świetlic socjoterapeutycznych;
- Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym wykorzystanie mechanizmu ekonomii społecznej;
- Wypracowanie instrumentów polityki społecznej w celu dostosowania infrastruktury, oferty usług i świadczeń do wzrastającej liczby osób starszych;
- Wsparcie i aktywizacja osób niepełnosprawnych;
- Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym wśród dzieci i młodzieży;
- Wspieranie działań w zakresie rozwoju poradnictwa związanego z uzależnieniami – punkty konsultacyjne, grupy samopomocowe;
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny III.4. Ochrona środowiska naturalnego poprzez m.in. zwiększenie udziału OZE

Kierunki działań:

- Zwiększenie udziału wykorzystywania innowacyjnych technologii związanych z odnawialnymi źródłami energii;
- Modernizowanie systemów grzewczych w kotłowniach lokalnych;
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej;
- Wprowadzenie i realizacja programu gospodarki niskoemisyjnej;
- Zapobieganie i przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych (powódzie, susze, itp.) – właściwe zagospodarowanie przestrzeni, systemy monitoringu i wczesnego ostrzegania;

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

- Zachowanie środowiska przyrodniczego oraz działania rekultywacyjne;
- Wspieranie przedsięwzięć zmierzających do poprawy czystości i estetyki gminy;
- Prowadzenie edukacji ekologicznej i promocja postaw ekologicznych.

CEL OPERACYJNY	MIERNIKI	ŹRÓDŁO DANYCH
Sprawny, bezpieczny i funkcjonalny system komunikacyjny w gminie	Długość [km] nowych i zmodernizowanych dróg na terenie gminy	Urząd Gminy w Masłowicach, jednostki gminne, statystyka gminna
	Suma środków publicznych, przeznaczonych na rozwój i poprawę stanu gminnej infrastruktury drogowej	Urząd Gminy w Masłowicach, jednostki gminne, statystyka gminna
	Liczba miejsc parkingowych na terenie gminy	Urząd Gminy w Masłowicach, jednostki gminne, statystyka gminna
Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej	Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji kanalizacyjnej w ludności ogółem	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji wodociągowej w ludności ogółem	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Gminy w Masłowicach
Wysoki poziom bezpieczeństwa w wymiarze publicznym, zdrowotnym i społecznym	Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	Bank Danych Lokalnych, GUS
Ochrona środowiska naturalnego poprzez m.in. zwiększenie udziału OZE	Liczba projektów w zakresie zastosowania odnawialnych źródeł energii	Urząd Gminy w Masłowicach
	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska	Bank Danych Lokalnych, GUS

9.4. Zarządzanie rozwojem gminy

Cel strategiczny: Sprawny, efektywny i partnerski system zarządzania publicznego

Sprawny i efektywny system zarządzania rozwojem gminy wpływa na całokształt działań rozwojowych gminy. Proces ten jest nieodłącznie związany z władzą publiczną, jej priorytetami i celami, planowanymi i realizowanymi inwestycjami oraz rozwojem metod zarządczych. To, jak będzie rozwijała się wspólnota lokalna zależy w dużej mierze właśnie od jakości pracy administracji. Jej rozwój powinien być oparty o sprawne rozwiązania zarządcze, w tym związane z elektroniczną administracją, kompetencjami pracowników i przejrzystymi kryteriami dystrybucji środków finansowych. Profesjonalne zarządzanie powinno polegać również na otwartości i umiejętności współpracy, w tym związanych z pozyskiwaniem funduszy na działania rozwojowe.

Obok kompetencji pracowników, odpowiedzialnych za rozwój gminy, ważna jest również komunikacja między nimi a mieszkańcami gminy Masłowice. Społeczność lokalna powinna mieć bowiem poczucie wpływu na kierunek rozwoju miejsca, w którym mieszkają i z którym być może wiążą swoją przyszłość. W ten sposób, przy poszanowaniu potrzeb lokalnej społeczności, wzrastać będzie jakość życia na terenie gminy a tym samym zadowolenie samych jej mieszkańców z faktu zamieszkiwania na tym terenie.

Cel operacyjny IV.1. Sprawny system zarządzania i administracji

Kierunki działań:

- Podnoszenie kwalifikacji kadry zarządzającej gminą poprzez system szkoleń i kursów;
- Rozwój gminy oparty o zasady planowania i zarządzania strategicznego;
- Promowanie systemu wartości etycznych wśród pracowników samorządowych, przejrzystość pracy urzędu (w załatwianiu spraw i w dostępie do informacji publicznej);
- Rozwój usług elektronicznych, e-administracja;
- Stałe konsultacje władz gminy z mieszkańcami przy podejmowaniu kluczowych decyzji.

Cel operacyjny IV.2. Rozwój współpracy terytorialnej

Kierunki działań:

- Współpraca jednostkami samorządu terytorialnego na poziomie lokalnym i regionalnym;
- Aktywny udział w różnego rodzaju sieciach współpracy: krajowych i międzynarodowych;
- Współpraca z samorządami z kraju i z zagranicy w zakresie promocji turystycznej, w tym m.in. wspólne organizowanie wystaw, mających na celu promowanie produktów lokalnych oraz zdobywanie i wymianę doświadczeń.

Cel operacyjny IV.3. Wielofunkcyjny rozwój wsi

Kierunki działań:

- Wsparcie działań zmierzających do specjalizacji gospodarstw rolnych;
- Wprowadzenie profesjonalnego doradztwa dla rolników na temat opłacalności produkcji rolniczej;
- Wspieranie modernizacji infrastruktury rolniczej oraz wprowadzenie skutecznego systemu informacji z zakresu nowoczesnych technologii oraz źródeł finansowania;
- Wsparcie marketingu rolnictwa ekologicznego oraz żywności regionalnej;
- Wspieranie rozwoju działalności pozarolniczej, poprzez m.in. organizację kursów i szkoleń oraz wspomaganie warunków do rozwoju usług, handlu, rzemiosła i rękodzielnictwa;
- Wspomaganie działań dotyczących podnoszenia kwalifikacji sektora rolnego, dostosowania gospodarstw rolnych do zmian technologicznych i rynkowych w celu zwiększenia ich konkurencyjności.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

CEL OPERACYJNY	MIERNIKI	ŹRÓDŁO DANYCH
Sprawny system zarządzania i administracji	Liczba usług publicznych w gminie świadczonych za pomocą sieci Internet	Urząd Gminy w Masłowicach, dane wewnętrzne
	Przeciętny czas oczekiwania na wydanie decyzji w Urzędzie	Urząd Gminy w Masłowicach, dane wewnętrzne
Rozwój współpracy terytorialnej	Liczba partnerów samorządowych gminy	Urząd Gminy w Masłowicach, dane wewnętrzne
	Liczba współrealizowanych z innymi jednostkami samorządu terytorialnego programów i projektów	Urząd Gminy w Masłowicach, dane wewnętrzne
Wielofunkcyjny rozwój wsi	Liczba rolników, którzy skorzystali z oferty szkoleniowo-doradczej w zakresie kształcenia nowych kwalifikacji w zawodach nierolniczych	Urząd Gminy w Masłowicach, dane wewnętrzne
	Liczba ekologicznych gospodarstw rolnych (z certyfikatem)	Urząd Gminy w Masłowicach, dane wewnętrzne

10. Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020 a inne dokumenty strategiczne

Bardzo ważnym elementem prognozowania strategicznego jest powiązanie celów rozwoju określonych w poszczególnych dokumentach strategicznych zarówno na poziomie lokalnym, krajowym jak i międzynarodowym.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Rysunek 13. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020 z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym

Źródło: opracowanie własne.

Podczas tworzenia Strategii brano pod uwagę założenia dokumentów nadrzędnych. Strategia w swoich założeniach uwzględnia najbardziej istotne kierunki rozwoju zarysowane w dokumentach wyższego szczebla. Poniżej znajduje się ich zestawienie wraz z celami, obszarami problemowymi oraz kierunkami rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

STRATEGIA EUROPA 2020

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">• rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach (ang. smart growth),• promowanie gospodarki zrównoważonej – mniej obciążającej środowisko, efektywniej, wykorzystującej zasoby, a zarazem konkurencyjnej (ang. sustainable growth),• wzmocnianie gospodarki charakteryzującej się wysokim zatrudnieniem oraz spójnością ekonomiczną, społeczną i terytorialną (ang. inclusive growth).	<ul style="list-style-type: none">• wysoki deficyt strukturalny finansów publicznych,• niedostateczny ogólny poziom wydatków inwestycyjnych,• nadmierne obciążenia regulacyjne i administracyjne,• niski poziom podaży pracy połączony z nieadekwatną jej strukturą,• niedostateczny poziom zdolności innowacyjnych przedsiębiorstw.	<ul style="list-style-type: none">• infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego;• innowacyjność dla wzrostu inteligentnego;• aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">• wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających wysoką jakość życia oraz szybszy rozwój kraju.	<ul style="list-style-type: none">• nierównowaga finansów publicznych,• nieefektywne instytucje publiczne,• nadmiar, niejasność i niestabilność przepisów prawnych,• niski poziom kapitału społecznego,• niekonkurencyjna struktura oraz poziom innowacyjności polskiej gospodarki,• niesprzyjające warunki prowadzenia działalności gospodarczej,• niska jakość systemu edukacji,• niska aktywność, zawodowa osób 55+,• niska mobilność kapitału ludzkiego,• słabo rozwinięta infrastruktura transportowa,• niezrównoważona gospodarka energetyczna kraju,	<ul style="list-style-type: none">• przekształcenia instytucjonalne utrwalające sprawne państwo,• efektywny rozwój społeczno-gospodarczy i wysoka konkurencyjność gospodarki,• spójność społeczno-gospodarcza i terytorialna.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

- ograniczony dostęp do opieki lekarskiej,
- niska jakość zagospodarowania przestrzennego.

POLSKA 2030. WYZWANIA ROZWOJOWE

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">• wzrost i konkurencyjność• sytuacja demograficzna• wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy• odpowiedni potencjał infrastruktury• bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne• gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego• solidarność i spójność regionalna• poprawa spójności społecznej• sprawne państwo• wzrost kapitału społecznego Polski	<ul style="list-style-type: none">• kosztowne społeczno-ekonomiczne skutki zmian w sferze struktury wieku• dryf rozwojowy• niepewna stabilność• infrastrukturalne bariery wymiany gospodarczej i więzi społecznych• poza bezpieczeństwem energetycznym i bez jasnych celów w ochronie środowiska• powiększający się dystans Polski wobec rozwiniętych gospodarek świata w obszarze kapitału intelektualnego• trwała polaryzacja rozwoju• spójność społeczna czasu transformacji• niesprawne państwo jako bariera rozwoju oraz niewłaściwa relacja państwo-obywatel• pułapka kapitału przetrwania i adaptacji	<ul style="list-style-type: none">• wykorzystanie szans modernizacyjnych• wykorzystanie potencjału wynikającego ze zwiększania się długości trwania życia• adaptacyjna mobilność• przyspieszenie wymiany, rozwoju i poprawy relacji społecznych• harmonizacja wyzwań klimatycznych i energetycznych czynnikiem rozwoju• kapitał intelektualny jako główne źródło konkurencyjności Polski w globalnej gospodarce• efektywne wykorzystanie szans rozwojowych wszystkich regionów• spójność społeczna odpowiadająca na nowe zadania• kompleksowy i aktywnie wdrażany program reform na rzecz państwa, które daje obywatelowi poczucie bezpieczeństwa oraz możliwość realizacji swoich praw i indywidualnych aspiracji• szanse kapitału rozwojowego 2030

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">• Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.	<ul style="list-style-type: none">• nieskoordynowany rozwój obszarów funkcjonalnych głównych ośrodków miejskich• brak spójności między lepiej rozwiniętymi obszarami Polski a obszarami o niskim poziomie rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych• niewystarczający poziom wzajemnej dostępności przestrzennej• nadmierna eksploatacja przestrzeni przyrodniczej, prowadząca do powstawania barier rozwoju społeczno-gospodarczego• zróżnicowana odporność na różnego rodzaju zagrożenia• nieuporządkowany system gospodarki przestrzennej	<ul style="list-style-type: none">• Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności• Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów• Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej• Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski• Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa• Przywrócenie i utwalenie ładu przestrzennego

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">• efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju.	<ul style="list-style-type: none">• niskie wartości wskaźników określających poziom konkurencyjności i perspektywy rozwojowej.	<ul style="list-style-type: none">• wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,• budowanie spójności terytorialnej,• przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych,• tworzenie warunków ku realizacji działań rozwojowych.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2020

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">• określa wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia w kontekście występujących uwarunkowań.	<ul style="list-style-type: none">• niski poziom rozwoju gospodarczego w stosunku do innych regionów UE,• niskie nakłady na B+R,• niedorozwój sektora usług poza miastami na prawach powiatu,• słaba dynamik procesów restrukturyzacji gospodarki wielu miast regionu,• brak istotnych przeobrażeń strukturalnych w rolnictwie,• najgorsze w kraju wskaźniki dot. poziomu zdrowotności społeczeństwa,• niski poziom kapitału ludzkiego i społecznego,• proces depopulacji ośrodków miejskich,• słaby poziom identyfikacji mieszkańców województwa z regionem,• zróżnicowanie regionalne pod względem dostępności edukacji przedszkolnej,• słaby poziom identyfikacji mieszkańców województwa z regionem,	<ul style="list-style-type: none">• zaawansowana gospodarka wiedzy i innowacji,• nowoczesny kapitał ludzki i rynek pracy,• zintegrowane środowisko przedsiębiorczości dla rozwoju gospodarki,• wysoki poziom kapitału społecznego i silne społeczeństwo obywatelskie,• wysoki standard i dostęp do usług publicznych,• reintegracja społeczna grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,• wysoka jakość i dostępność infrastruktury transportowej i technicznej,• wysoka jakość środowiska przyrodniczego,• zrównoważony system osadniczy.

- zróżnicowanie regionalne pod względem dostępności edukacji przedszkolnej,
- niedopasowanie struktury kształcenia do potrzeb nowoczesnego rynku pracy,
- niewykorzystanie potencjału kulturowego do budowania przewag konkurencyjnych,
- brak dostępności do podstawowych usług kultury na wielu obszarach wiejskich,
- zanieczyszczenie wód,
- zagrożenie powodziowe,
- problemy związane z gospodarką odpadami,
- zanieczyszczenie powietrza,
- zagrożenie hałasem komunikacyjnym,
- nieprzystosowanie struktur organizacyjnych wielu urzędów gmin do planowania rozwoju i zarządzania,
- brak nowoczesnych metod zarządzania zasobami ludzkimi w urzędach gmin,
- brak w wielu gminach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- niski poziom planowania finansów i inwestycji w perspektywie wieloletniej,
- słabe zaplecze instytucjonalne w sferze organizacji pozarządowych,
- ograniczona zdolność władz lokalnych do współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- brak współpracy władz samorządowych w tworzeniu projektów zintegrowanych o znaczeniu ponadlokalnym,
- brak umiejętności współpracy władz

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

samorządowych na partnerskich warunkach.

STRATEGIA WOJEWÓDZKA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ NA LATA 2007-2020

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">• wdrażanie aktywnej polityki społecznej,• systemowa pomoc obywatelom,• tworzenie warunków sprzyjających uczestnictwu w życiu społecznym osób wykluczonych,• zapobieganie i przeciwdziałanie uzależnień• zwiększenie samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych• wsparcie osób w wieku poprodukcyjnym	<ul style="list-style-type: none">• infrastruktura i kadry pomocy społecznej,• zadania i formy pomocy społecznej w województwie,• grupy społeczne szczególnego ryzyka zagrożone wykluczeniem społecznym,• problemy społeczne: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, patologie.	<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie udziału pomocy środowiskowej,• rozbudowa środowiskowych form pomocy półstacjonarnej,• tworzenie mieszkań chronionych,• zwiększenie nakładów finansowych na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych,• kontynuacja dochodzenia do standardów w DPS• stworzenie we wszystkich powiatach Powiatowych Zespołów ds. Orzekania Niepełnosprawności,• tworzenie Ośrodków Interwencji Kryzysowej• tworzenie punktów konsultacyjno-informacyjnej dla zagrożonych grup społecznych,• współpraca instytucji trzeciego sektora

PLAN PRZECIWDZIAŁANIA DEPOPULACJI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">• odbudowa kapitału ludzkiego poprzez tworzenie sprzyjających warunków na rynku pracy, rozwój wykształcenia i kompetencji oraz poprawę jakości życia mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none">• pogłębiająca się niekorzystna sytuacja demograficzna,• nieefektywna profilaktyka zdrowotna,• strukturalne niedopasowanie instytucji oświaty do potrzeb,• niedopasowanie ofert edukacyjnej do potrzeb rynku pracy,• niska jakość kapitału ludzkiego,• niewystarczająca liczba specjalistycznych kadr	<ul style="list-style-type: none">• dopasowanie struktury sieci przedszkoli do lokalnych potrzeb,• podwyższanie kompetencji osób dorosłych,• polityka sprzyjająca rodzinie,• rozbudowa infrastruktury umożliwiającej przełamanie niżu demograficznego,• zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji,• dopasowanie oferty

<p>medycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • niewystarczający stan techniczny dróg. 	<p>edukacyjnej do potrzeb rynku pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie jakości edukacji, cyfryzacja szkół, • tworzenie sprzyjających warunków do rozpoczynania działalności gospodarczej, • czasowe obniżenie kosztów pracy pracowników, • rozwój sieci drogowej, • działania profilaktyczne i prewencyjne z zakresu zdrowia, • poprawa jakości i dostępności usług medycznych, • aktywizacja społeczna osób 45+, • upowszechnienie kształcenia osób dorosłych, • integracja społeczna i zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia, • zwiększenie jakości usług społecznych i socjalnych.
---	---

REGIONALNA STRATEGIA INNOWACJI DLA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO – „LORIS 2030”

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> • aktywna polityka innowacji z wykorzystaniem potencjału wewnętrznego regionu do pobudzania działań mieszkańców w trosce o zrównoważony rozwój. 	<ul style="list-style-type: none"> • niższy od średniej krajowej poziom PKB per capita, • bardzo niska wydajność i innowacyjność przemysłu, • słaby udział przemysłu średnich i wysokich technologii, • mała liczba podmiotów działających w ramach centrów badawczo-rozwojowych oraz inicjatyw klastrowych, • mała adaptacyjność przedsiębiorstw, • duże rozproszenie instytucji otoczenia biznesu, • niedostosowanie programu nauczania, • niski poziom kapitału 	<ul style="list-style-type: none"> • specjalizacja regionalna, • rozwój potencjału innowacyjnego regionu, • zarządzanie innowacjami w regionie.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

- społecznego,
- niewystarczająca dostępność do e-usług w administracji publicznej.

ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">sprzysianie rozwojowi współpracy i integracji miast,promowanie partnerskiego modelu współpracy jednostek administracyjnych,zwiększenie wpływu miast na realizację działań w ramach polityki spójności,realizacja zintegrowanych projektów na rzecz miast.		<ul style="list-style-type: none">rozwój sieci transportowej miast i obszarów funkcjonalnych,przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych na terenie obszarów funkcjonalnych,poprawa stanu środowiska przyrodniczego na terenie obszarów funkcjonalnych,wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych,wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących znaczenie obszaru funkcjonalnego,wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego, innowacji.

STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">zwiększenie stopy zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat,wzrost poziomu inwestycji w B+R do 3% PKB,podniesienie poziomu wykształcenia ludności,zwiększenie efektywności energetycznej,zmniejszenie o 25% liczby osób żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa.	<ul style="list-style-type: none">niska średnia stopa wzrostu w Europie na tle potęg gospodarczych,niskie wskaźniki zatrudnienia w Europie na tle potęg gospodarczych, starzejące się społeczeństwo.	<ul style="list-style-type: none">inteligentny rozwój poprzez innowacje, edukację i społeczeństwo cyfrowe,zrównoważony rozwój poprzez poprawę klimatu, stanu gospodarki energetycznej, mobilności oraz podniesienie konkurencyjności,rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU RADOMSzcZAŃSKIEGO 2020

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none">• powiat radomszczański przestrzenią współpracy i zrównoważonego rozwoju, obszarem o wysokim potencjale kapitału ludzkiego i otwartym na kreatywną przedsiębiorczość	<ul style="list-style-type: none">• przestrzeń, infrastruktura, środowisko,• kapitał ludzki,• przedsiębiorczość i kooperacja	<ul style="list-style-type: none">• gospodarka niskoemisyjna oraz produkcja i dystrybucja energii odnawialnej• rozwój cyfryzacji i usług cyfrowych• nowoczesna baza edukacji ponadgimnazjalne• poprawa dostępności i jakości zasobów ochrony zdrowia i opieki społecznej• turystyka i rekreacja• infrastruktura publiczna• bezpieczeństwo publiczne• poprawa i dostosowanie ochrony zdrowia i opieki społecznej do trendów demograficzno- -epidemiologicznych• zasoby rynku pracy• innowacyjna edukacja ponadgimnazjalne• kultura i tożsamość• przedsiębiorczość i współpraca z sektorem przedsiębiorstw• współpraca międzysektorowa i międzynarodowa• nowoczesne kadry administracji publicznej

11. Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

11.1. Finansowanie Strategii Rozwoju

Działania zaplanowane w niniejszej Strategii będą finansowane przede wszystkim ze środków pochodzących z budżetu gminy Masłowice. Zważywszy jednak na wielość zakładanych celów oraz ograniczone możliwości finansowe gminy, będzie ona ubiegała się o dofinansowanie realizowanych przedsięwzięć z zewnętrznych środków finansowych.

Władze gminy planują pozyskanie środków finansowych z następujących źródeł:

- budżet państwa,
- programy pomocowe Unii Europejskiej,
- programy rządowe RP,
- fundacje zagraniczne,
- instytucje finansowe i fundusze inwestycyjne,
- krajowe fundacje i organizacje,
- rządowe programy wspierające integrację europejską,
- inwestorzy lokalni, krajowi i zagraniczni,
- wkład prywatny,
- inne źródła.

Strategia zakłada, iż na dochody budżetu składać się będą:

- dotacje na zadania zlecone i realizowane na podstawie zawartych porozumień;
- subwencja ogólna (część oświatowa);
- dochody własne, do których zalicza się: podatki i opłaty lokalne, udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, dochody z majątku gminy, odsetki od środków na rachunkach bankowych, pozostałe dochody.

Dofinansowanie, o jakie będzie ubiegała się gmina, dotyczyło będzie zadań z zakresu rynku pracy, turystyki, edukacji, kultury, ochrony środowiska, infrastruktury technicznej

i społecznej. Gmina będzie również wspierała przedsiębiorców, starających się o środki pomocowe na rozpoczęcie i rozwój własnej działalności gospodarczej.

Gmina świadoma jest roli, jaką odegrają pozyskane fundusze w jej rozwoju społeczno-gospodarczym. Dostrzega ogromną szansę na rozwój mieszkańców, sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz infrastruktury zarówno społecznej, jak i technicznej. Gmina liczy również na pozyskanie inwestorów zewnętrznych, co z kolei jest szansą na jeszcze szybszy rozwój oraz zwiększenie dochodów gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych.

Realizacja założeń Strategii Rozwoju wpłynie na szybki rozwój społeczny i gospodarczy gminy Masłowice. Ważne przy tym będzie umiejętne wykorzystanie istniejących zasobów lokalnych oraz wszelkich możliwości pozyskania środków finansowych z funduszy krajowych i zagranicznych, które wpłyną na realizację założonych celów niniejszego dokumentu.

11.2. Wdrażanie i monitorowanie Strategii Rozwoju

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020 jest najważniejszym dokumentem dla rozwoju tego obszaru. Aby Strategia osiągnęła zakładane efekty, władze gminy oraz inne podmioty powinny wykonać zespół czynności służących:

- osiągnięciu postawionych w Strategii celów, w tym szczególnie przez realizację zawartych w niej zadań,
- koordynacji w czasie i przestrzeni realizacji tych zadań,
- monitorowaniu realizacji zadań i weryfikacji stopnia osiągnięcia celów postawionych w Strategii,
- monitorowaniu i korygowaniu czynności służących organizacji wdrażania Strategii,
- monitorowaniu aktualności treści Strategii i korygowaniu jej w odpowiednich momentach.

Głównym adresatem dokumentu są mieszkańcy gminy Masłowice, a przede wszystkim:

- 1) radni, pracownicy Urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych;

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

- 2) posłowie i senatorowie reprezentujący w Parlamencie region oraz radni Sejmiku Wojewódzkiego, związani z regionem;
- 3) przedsiębiorcy, przedstawiciele sektora gospodarczego, instytucje otoczenia biznesu, instytucje szkoleniowe z regionu;
- 4) sektor finansowy – banki, instytucje pożyczkowe i kredytowe;
- 5) wyższe uczelnie z terenu regionu;
- 6) organizacje pozarządowe z terenu gminy, Powiatowy Urząd Pracy, jednostki edukacyjne.

Strategia zostanie udostępniona lokalnej społeczności gminy Masłowice. Dzięki temu jej mieszkańcy będą mogli dowiedzieć się o zakończeniu prac nad opracowywaniem dokumentu i kolejnych etapach planowanego rozwoju społeczno-gospodarczego. Ponadto zostaną zaprezentowane priorytety i kierunki zakładanego rozwoju. W zakresie finansowym mieszkańcy gminy będą mogli poznać rolę funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w rozwoju lokalnym oraz sposób ich pozyskiwania. Upublicznienie zapisów niniejszej Strategii ma również zachęcić lokalną społeczność do udziału w realizacji jej zapisów.

W celu upowszechnienia treści Strategii należy przeprowadzić proponowane działania:

- ✓ opracowanie krótkiego materiału przybliżającego mieszkańcom treść Strategii Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020,
- ✓ umieszczenie do pobrania w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) materiału przybliżającego zainteresowanym dokument,
- ✓ przekazanie bibliotekom publicznym oraz szkołom z terenu gminy wydrukowanego egzemplarza tekstu Strategii wraz z nagraniem płytą CD, zawierającą materiał informacyjny.

System monitoringu i ewaluacji Strategii jest niezbędny aby zagwarantować realizację przyjętych postanowień, zapewnić warunki instytucjonalne i organizacyjne do ich wdrożenia oraz weryfikację zapisów dokumentu w odniesieniu do zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego.

Monitorowanie pokazuje osobom realizującym Strategię Rozwoju wiarygodne, rzetelne informacje o stanie zaawansowania prac, postępach, uchybieniach w realizacji zadań, zmianie zakresu zadań czy też o zaniechaniu realizacji zadania wraz z przyczynami i uzasadnieniem takiego stanu rzeczy.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Osoby monitorujące Strategię Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020 muszą znać odpowiedź na następujące pytania:

1. Które zadania za rok poprzedni zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem?
2. Które zadania za rok poprzedni nie zostały zrealizowane, wraz z podaniem przyczyn opóźnienia realizacji bądź przyczynami nierozpoczęcia realizacji?
3. Czy istnieją nowe zadania do umieszczenia w Strategii Rozwoju?
4. Czy są ewentualne zmiany w realizacji zadań przewidzianych do realizacji w późniejszym okresie?

Osoby odpowiedzialne za monitorowanie procesu realizacji Strategii Rozwoju muszą mieć na uwadze fakt, iż proces monitorowania jest procesem ciągłym, i ważnym we wdrażaniu założeń. Przerwanie procesu monitorowania jest stanem niebezpiecznym. Skutkować może dużymi opóźnieniami w realizacji poszczególnych zadań, a nawet poważnie zagrozić realizacji całego planu.

Plan i charakterystyka systemu monitorowania obejmują trzy główne etapy:

- ETAP 1 – Analiza celów projektu.
- ETAP 2 – Przegląd wskaźników produktów i rezultatów.
- ETAP 3 – Zaprojektowanie formatu raportów.

W odniesieniu do Strategii Rozwoju te trzy etapy w procesie monitoringu to:

1. Analiza celów projektu: monitorowanie w całym okresie realizacji Strategii Rozwoju, czy cele określone w programie są osiągane poprzez realizację poszczególnych projektów objętych planem, oraz czy cele realizowane przez Strategię Rozwoju są nadal aktualne.
2. Przegląd wskaźników: dotyczy właściwego doboru wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów przygotowywanych przez beneficjentów końcowych na realizację zadań objętych programem rozwoju. Wskaźniki te muszą być zgodne z wytycznymi funduszy strukturalnych, jeżeli będą współfinansować dany projekt.
3. Zaprojektowanie formy raportu: raporty z realizacji poszczególnych projektów będą składane w standardowej formie przez beneficjentów końcowych zespołowi

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

lub koordynatorowi ds. wdrażania Strategii Rozwoju. Monitorowania nie można uznać bowiem za pomyślne tylko dlatego, że zostały zebrane wymagane informacje. Zebrane informacje muszą zostać przekazane w odpowiedniej formie, odpowiedniej osobie i w odpowiednim czasie. Konieczne jest zatem stworzenie odpowiedniej formy raportu z realizacji zadania, aby każdy z beneficjentów przekazał informację o swoim zadaniu w tej samej formie. Ułatwi to znacznie monitorowanie zadań. Warto podkreślić fakt, iż tylko w takiej sytuacji można podjąć techniczną i właściwą decyzję, by zająć się problemem i zapewnić, że projekt „wróci na właściwy tor realizacji”, albo upewnić się, iż jest realizowany prawidłowo. Raporty powinny być składane wg następującego wzoru matrycy logicznej:

Tabela 22. Wzór raportu monitorującego

Nazwa projektu Okres realizacji	Charakterystyka projektu [opis]	Koszt inwestycji w podziale na źródła finansowania	Zadania zrealizowane [osiągnięte wskaźniki; poniesione wydatki]	Zadania przewidziane do realizacji wraz z wydatkami	Napotkane problemy i propozycje ich rozwiązania

Źródło: opracowanie własne.

To, w jakim stopniu zrealizowane zostaną założenia zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020, uzależnione jest od zaangażowania władz gminy, instytucji i podmiotów gospodarczych, ale również mieszkańców gminy, którzy najlepiej rozumieją potrzeby swojego otoczenia.

Załącznik 1.

Raport z przeprowadzonego badania ankietowego

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

W ramach opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Masłowice podjęto działania mające na celu zdiagnozowanie opinii społeczności lokalnej na temat życia w gminie oraz różnych aspektów jej funkcjonowania. W tym celu przeprowadzono badania ankietowe wykorzystując kwestionariusz ankiety w standaryzowanej wersji.

Celem badania była odpowiedź na kluczowe pytania:

- Jaka w odczuciu mieszkańców jest jakość życia w gminie Masłowice?
- Jak mieszkańcy oceniają poszczególne aspekty funkcjonowania gminy?

Analiza pozyskanych w badaniu ankietowym danych stanowi uzupełnienie diagnozy społeczno-gospodarczej gminy, która została opracowana na podstawie zastanych danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego, danych Urzędu Gminy oraz spotkań z mieszkańcami.

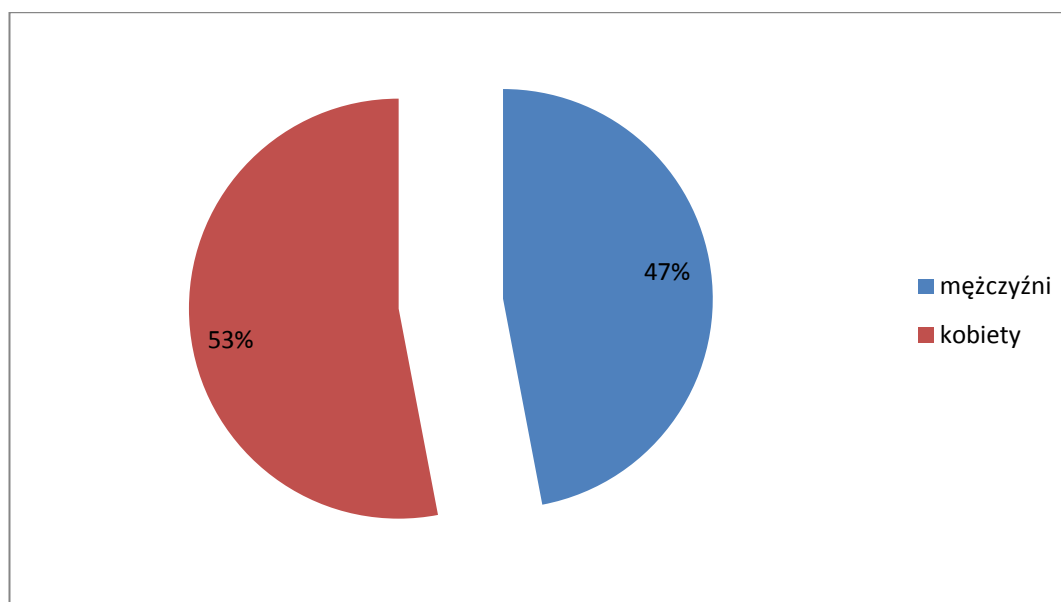
Przyjęty w niniejszej strategii cel badawczy w oczywisty sposób przełożył się na kryteria doboru próby badawczej. Aby przeprowadzić analizę uzyskanych wyników, zarówno na poziomie indywidualnym (w zakresie jednostkowej percepcji oceny życia), jak i ponadjednostkowym (odzwierciedlającym kondycję gminy na tle regionu i kraju) analizą objęto indywidualnych mieszkańców gminy. Założono nielosowy, przypadkowy dobór próby, który polegał na przypadkowym doborze jednostek, które znalazły się w dogodnym zasięgu (głównie obecność respondentów w domach podczas badań ankietowych oraz chętni do wypełnienia ankiety dostępnej w Urzędzie Gminy i jednostkach pomocniczych).

W trakcie badań uzyskano 103 wypełnione kwestionariusze. Analiza danych ilustrowana jest wykresami graficznymi.

1. Struktura badanej próby

W badaniu wzięły udział 103 osób, w tym 55 kobiet i 48 mężczyzn.

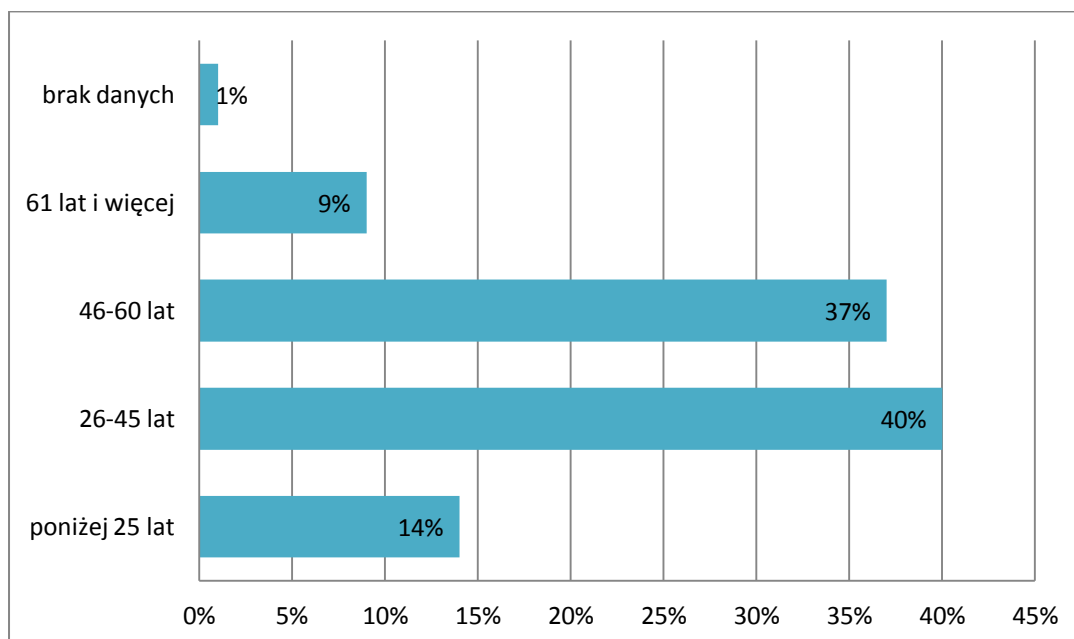
Wykres 16. Struktura płci w badanej próbie [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W badanej próbie największy udział miały osoby w wieku 26-45 lat, tj. 40%. Na drugim miejscu znalazły się osoby w wieku 46-60 lat (37%). Najmłodszą grupę stanowiły osoby poniżej 25 roku życia (14%), natomiast najmniej liczną - powyżej 61 lat (9%). Jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi na zadane pytanie.

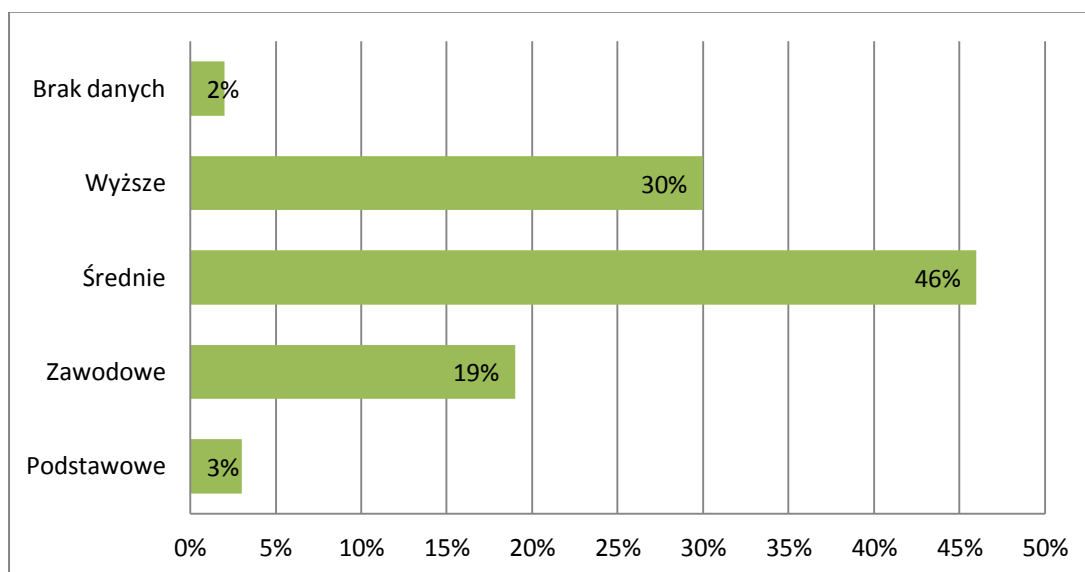
Wykres 17. Struktura wiekowa w badanej próbie [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Wśród 103 osób badanych, największy udział miały osoby z wykształceniem średnim - 46%. Pozostali badani najczęściej wskazywali na wykształcenie wyższe (31%) bądź zawodowe (19%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym, które stanowiły jedynie 3% badanej próby. Dwie osoby nie wskazały poziomu swojego wykształcenia.

Wykres 18. Struktura próby ze względu na wykształcenie [%]

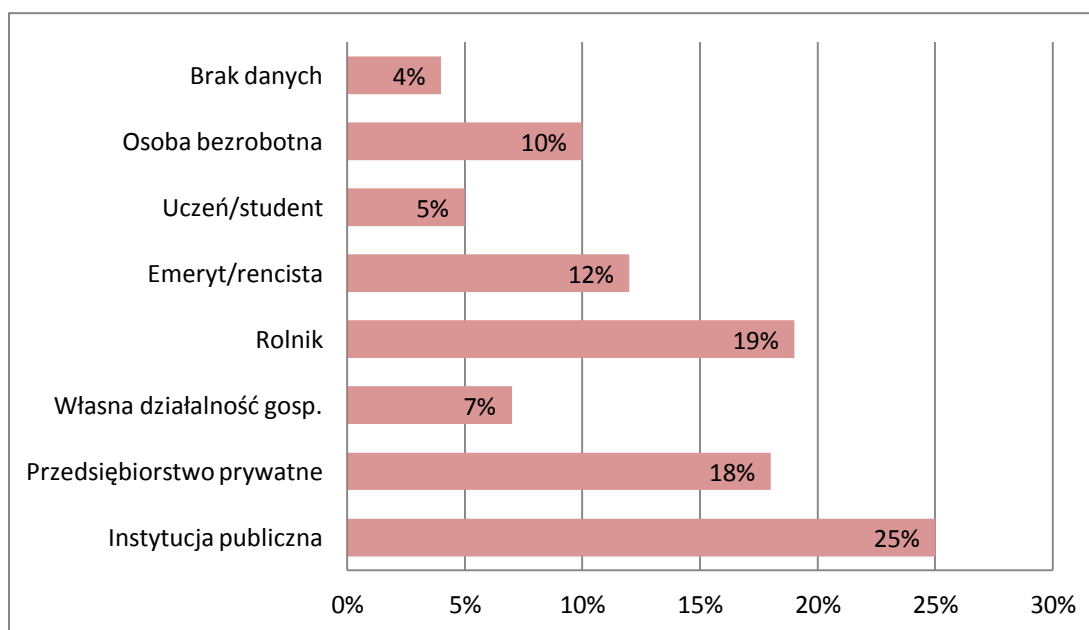

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Wśród badanej próby największy udział miały osoby pracujące w instytucji publicznej (25%) oraz zajmujące się rolnictwem (19%). Podobny odsetek badanych -18% - wskazało na przedsiębiorstwo prywatne jako miejsce swojej pracy. Pozostali ankietowani byli emerytami bądź rencistami (12%), osobami bezrobotnymi (10%), prowadzili własną działalność gospodarczą (7%) lub byli jeszcze uczniami bądź studentami (5%). Cztery osoby nie udzieliły odpowiedzi na pytanie.

Wykres 19. Aktywność zawodowa badanej próby [%]

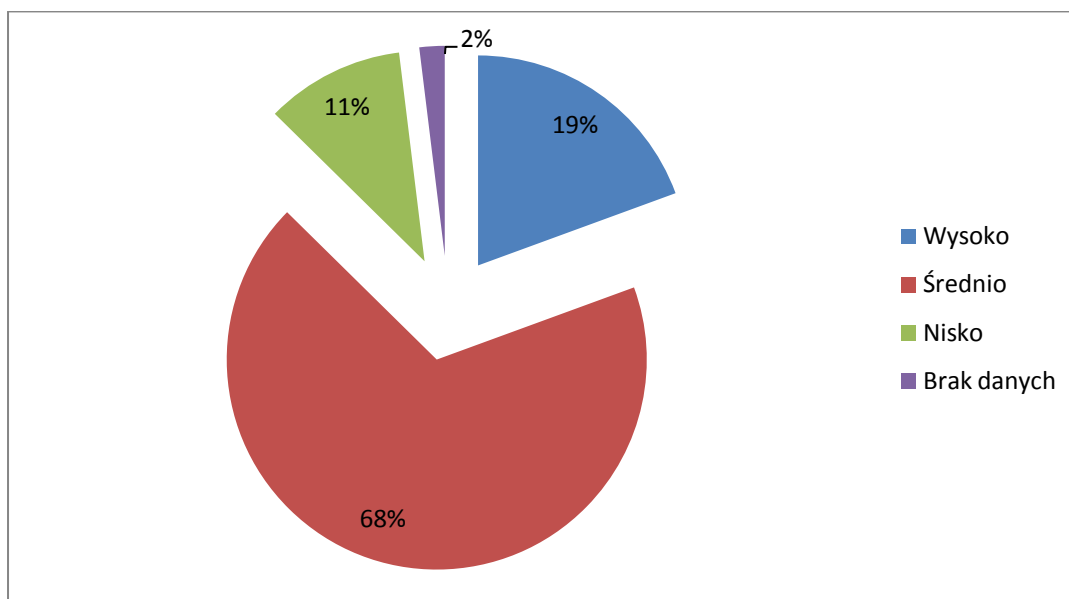

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

2. Ocena poziomu zadowolenia mieszkańców z faktu zamieszkiwania w gminie

W pierwszym pytaniu osoby badane zostały poproszone o ocenę poziomu zadowolenia z faktu zamieszkiwania w gminie. Przedstawiciele gminy Masłowice najczęściej zaznaczali odpowiedź „średnio” - 68% badanych osób. Wysoki poziom zadowolenia zadeklarowało 19% ankietowanych osób, natomiast niski - 11%. Dwie osoby nie udzieliły odpowiedzi na zadane pytanie.

Wykres 20. Ocena poziomu zadowolenia z faktu zamieszkiwania w gminie [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Osoby badane zostały ponadto poproszone o uzasadnienie swego zdania. Wśród pozytywnych stron, wpływających na zadowolenie z zamieszkiwania w gminie Masłowice, znalazły się:

- położenie w centrum Polski,
- bliskość dużych miast,
- miła obsługa w UG,
- niskie podatki
- gospodarczy wójt,
- nieskażone powietrze,
- spokojna okolica,
- dostęp do wszystkich niezbędnych usług.

Wśród uzasadnień braku zadowolenia z mieszkania w gminie znalazły się:

- duża odległość od stolicy powiatu,
- mała liczba miejsc pracy, w tym prac dorywczych dla kobiet,
- słaby stan infrastruktury technicznej,
- zły stan dróg, brak chodników,

- niewykorzystanie potencjału dofinansowań z UE,
- brak komunikacji zbiorowej,
- niski przepływ informacji między władzami gminy a mieszkańcami,
- brak inwestycji, które ułatwiłyby życie mieszkańcom,
- brak oczyszczalni ścieków,
- słaba promocja gminy,
- mała ilość punktów usługowych,
- brak miejsc do aktywnego spędzania czasu przez dzieci i młodzież,
- problemy związane z utrzymanie czystości w gminie,
- brak perspektyw rozwojowych,
- brak rozwiniętej sieci kanalizacyjnej.

3. Ocena poziomu funkcjonowania poszczególnych obszarów gminy

Kolejnym zadaniem, które postawiono przed respondentami, było wyrażenie opinii na temat wskazanych obszarów funkcjonowania gminy. Ocena przedstawiona została w 5 stopniowej skali, na której badani mieli przyznać ocenę od 1 – najniżej, do 5 – najwyższej¹⁴, prezentowanym w kwestionariuszu elementom poszczególnych obszarów działania gminy, takim jak: edukacja, kultura i rekreacja; strefa przestrzenna, infrastruktura techniczna, gospodarka i rynek pracy, strefa społeczna, turystyka.

➤ Edukacja, kultura i rekreacja

W ramach omawianego obszaru w kwestionariuszu ankiety znalazły się pytania dotyczące oceny zadowolenia z: obiektów oświatowych, infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, obiektów kulturalnych (biblioteki, świetlice), poziomu usług świadczonych przez instytucje kulturalne oraz jakości wydarzeń kulturalno-rozrywkowych. Średnia ocena dla tego obszaru wyniosła „3”.

Liczba obiektów oświatowych w gminie została oceniona na poziomie 4 co oznacza, że według badanych w gminie jest wystarczająca ilość placówek edukacyjnych. Wśród komentarzy najczęściej pojawiała się potrzeba wybudowania przedszkola.

¹⁴ Skala ocen: 1- bardzo źle; 2- źle; 3- dostatecznie; 4- dobrze; 5-bardzo dobrze.

Średnia ocena dla poziomu rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wyniosła 3. Oznacza to, że według badanych obszar wymaga jeszcze udoskonalenia. Respondenci zwracali uwagę na konieczność zwiększenia ilości boisk sportowych w gminie.

Liczba obiektów kulturalnych w gminie również została oceniona na poziomie dostatecznym (3). Według badanych, w gminie potrzebne jest zwiększenie ilości bibliotek, świetlic oraz miejsc do spędzania wolnego czasu przez młodzież. Jakość usług świadczonych przez obiekty kulturalne w gminie również została oceniona na poziomie dostatecznym.

Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych została oceniona na poziomie dostatecznym (3). Osoby badane wskazywały na konieczność zwiększenia ilości rozrywek skierowanych dla młodzieży.

➤ Sfera przestrzenna

W ramach strefy przestrzennej respondenci oceniali estetykę swojej miejscowości, stan i jakość terenów rekreacyjnych, stan zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz stan środowiska naturalnego. Średnia ocena dla całej strefy wyniosła 3.

Estetyka miejscowości, w której zamieszkuje osoba badana, została oceniona na poziomie dostatecznym. Badani najczęściej wskazywali na problemy związane z utrzymanie czystości w gminie.

Kolejne pytanie dotyczyło oceny stanu i jakości terenów rekreacyjnych. Obszar ten badani ocenili na poziomie złym (2), co jest sygnałem do szczególnego przyjrzenia się problemom pojawiającym się w tej sferze. Respondenci w uzasadnieniach wskazali na brak ścieżek rowerowych na terenie gminy.

Stan zagospodarowania przestrzeni publicznej w gminie jest - według badanych - na poziomie dostatecznym. Według nich zwiększeniu powinna ulec liczba miejsc parkingowych w gminie.

Ostatnie pytanie w tym obszarze dotyczyło stanu środowiska naturalnego na terenie gminy. Stan ten został oceniony na poziomie dostatecznym. Wśród komentarzy pojawiły się głosy wskazujące na zanieczyszczenie środowiska naturalnego w gminie.

➤ Infrastruktura techniczna

W zakresie infrastruktury technicznej mieszkańcy gminy oceniali stan dróg, infrastrukturę około drogową, system segregacji odpadów, dostęp do Internetu, rozwój sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej. Średnia ocena dla tego obszaru wyniosła 3.

Stan dróg w gminie Masłowice został oceniony na poziomie dostatecznym. Respondenci wskazywali na zbyt wąskie drogi oraz zły stan ich nawierzchni. Należy jednak zaznaczyć, że aż 42 osoby nie udzieliły odpowiedzi na pytanie.

Mała infrastruktura w gminie (ciągi pieszo-rowerowe, oświetlenie, przystanki itp.) również wymaga poprawy - ocena dla tej sfery wyniosła 3. Największymi deficytami w tej sferze jest brak ścieżek rowerowych oraz słabo oświetlone przystanki.

System segregacji odpadów jest, wg respondentów, na dobrym poziomie i nie wymaga istotnych przekształceń. Podobnie jak dostęp do Internetu, który został oceniony na poziomie 4. Badani wskazywali jedynie niekiedy na jego zbyt wysoką cenę.

Zgodnie z wynikami ankiet, poziom rozwoju sieci wodociągowej jest dobry. Jedyne, na co wskazywali badani, to często zły stan wody pobieranej z gminnego wodociągu.

Zdecydowanie najgorzej został oceniony poziom rozwoju sieci kanalizacyjnej - średnia dla tego pytania wyniosła „2”. Przedstawiciele gminy Masłowice zwracają uwagę na bardzo niski stopień skanalizowania gminy.

➤ Gospodarka i rynek pracy

W kolejnym obszarze dotyczącym gospodarki i rynku pracy, badani oceniali możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy, jej atrakcyjność inwestycyjną, warunki do prowadzenia działalności rolnej oraz produkcyjnej. Średnia ocena dla tego obszaru wyniosła 3.

Według badanych, w gminie jest bardzo niska możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy (średnia ocena: 3). Już to pierwsze pytanie wskazuje na znaczące trudności w znalezieniu pracy przez mieszkańców gminy, co jest tak istotne dla zapewnienia godnej jakości życia.

Na dostatecznym poziomie również została oceniona atrakcyjność inwestycyjna obszaru gminy. Badani tym samym stwierdzili, że gmina nie posiada dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Warunki do prowadzenia działalności rolnej oraz produkcyjnej na terenie gminy są dostateczne. Wyniki te wskazują na konieczność wypracowania przez gminę instrumentów wspierania rolnictwa i przedsiębiorczości, które skutkowałyby rozwojem lokalnej gospodarki.

➤ Sfera społeczna

Kolejną sferą, jaką oceniali ankietowani, była sfera społeczna. Osoby badane wyraziły opinię na temat: ochrony zdrowia, sieci usług, komunikacji zbiorowej, poziomu edukacji, oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów oraz skali występowania w gminie alkoholizmu i przemocy w rodzinie. Średnia ocena tego obszaru wynosi 3.

Według badanych poprawy wymaga dostępność do usług ochrony zdrowia (średnia ocena: 3). W tej sferze najbardziej dotkliwy jest brak stomatologa i ginekologa w gminie.

Na tym samym poziomie została oceniona sieć usług dostępnych w gminie (handel, zakłady usługowe). Oznacza to, że istniejąca infrastruktura usługowa nie zaspokaja wszystkich potrzeb mieszkańców gminy.

Większość respondentów wskazywała na zły stan komunikacji zbiorowej w gminie. Według nich w gminie jest niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych.

Poziom edukacji w gminie Masłowice jest dobry, zatem mieszkańcy są najczęściej zadowoleni z jakości świadczonych usług edukacyjnych.

Badani zostali poproszeni również o ocenę oferty spędzania wolnego czasu dla poszczególnych grup wiekowych. I tak, dla dzieci oferta rekreacyjna jest dostateczna. Respondenci wskazywali przede wszystkim na konieczność budowy placów zabaw. Dla młodzieży oferta ta jest również bardzo uboga (średnia ocena: 3). Wśród komentarzy znalazły się głosy wskazujące na zły stan boisk sportowych, brak świetlic i klubów. Brak jest również możliwości spędzania wolnego czasu dla osób dorosłych i seniorów (średnia ocena: 2). Badani w obu przypadkach stwierdzili, że nie ma miejsc do rekreacji i wypoczynku dla tych grup wiekowych.

W sferze społecznej respondenci wskazali również na skalę występowania problemów społecznych na terenie gminy. Według nich, skala występowania alkoholizmu jest średnia, a przemocy w rodzinie - niska. Oznacza to, że pod tym względem gmina jest oceniana

dostatecznie, jednak należy mieć na uwadze wprowadzenie odpowiednich instrumentów polityki społecznej, które zapobiegałyby powstawaniu tego typu problemów.

➤ Turystyka

Ostatnią sferą, jaką oceniali ankietowani w tym pytaniu była turystyka. Badani oceniali ją pod względem: atrakcyjności turystycznej gminy, poziomu bazy turystyczno-wypoczynkowej oraz promocji gminy. Średnia ocena tego obszaru wynosi 2 co pokazuje, że obszar ten został najgorzej oceniony spośród wszystkich wyżej wymienionych.

Atrakcyjność turystyczna gminy, tj. ilość i jakość zabytków, miejsc atrakcyjnych pod względem przyrodniczym, stan środowiska naturalnego, obszary chronione i rezerваты, ścieżki przyrodnicze i edukacyjne, nie jest na zadowalającym poziomie (średnia ocena: 3). Według respondentów, przyczyna tkwi m.in. w zanieczyszczonych lasach, zarośniętych poboczach oraz braku atrakcji dla turystów.

Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej również wymaga dużego uzupełnienia. Badani stwierdzili, że jest ona zbyt mała (średnia ocena: 2), co w znacznym stopniu negatywnie wpływa na atrakcyjność turystyczną gminy.

Złą ocenę wydano również dla promocji gminy (średnia ocena: 2). Jest to zatem sygnał dla władz gminy, aby prowadzone działania promocyjne zostały wzbogacone i rozszerzone, bowiem wpływa to na ilość turystów odwiedzających gminę.

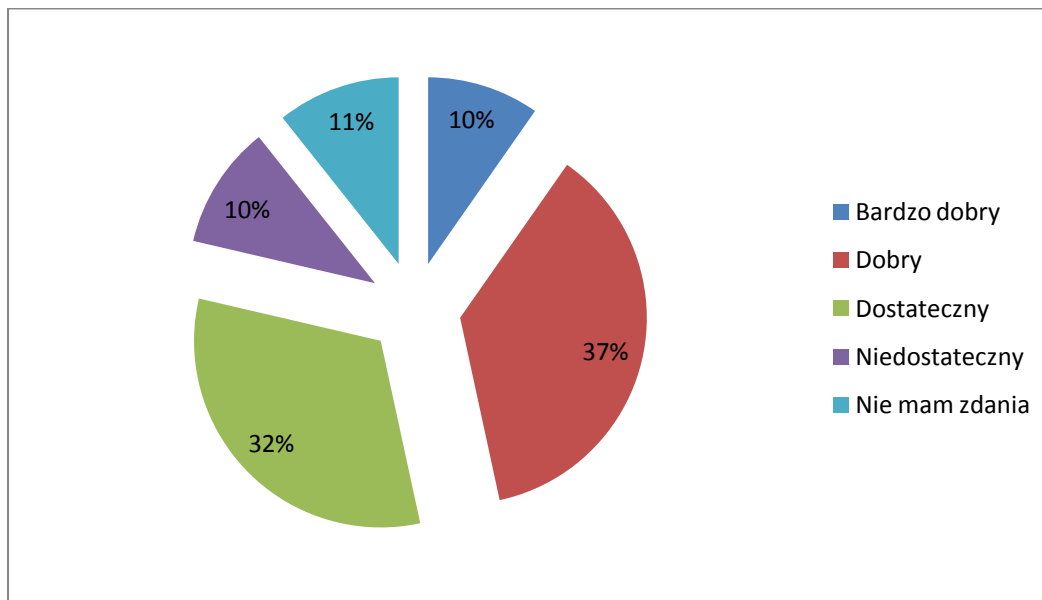
4. Rozwiązywanie problemów społecznych

W kolejnym pytaniu badani ocenili pracę urzędników oraz stopień zaangażowania w kierunku działań władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców.

Największy odsetek respondentów - 37% - uznało, że zaangażowanie to jest na poziomie dobrym. Na kolejnym miejscu znalazła się odpowiedź „dostateczny” - 32% wskazań. Na stopień niedostateczny oraz bardzo dobry wskazał taki sam odsetek badanych - 10%. 7 osób. Wśród badanych, 11 osób nie udzieliło odpowiedzi na zadane pytanie.

Reasumując wyniki można stwierdzić, że stopień zaangażowania władz gminy Masłowice w rozwiązywanie problemów społecznych jej mieszkańców jest dobry.

Wykres 21. Stopień zaangażowania władz gminy w rozwiązywanie problemów społecznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

5. Brakujące wydarzenia kulturalne i sportowe

Osoby badane zostały poproszone o wskazanie, jakich wydarzeń kulturalnych i sportowych brakuje w gminie. Spośród 103 osób badanych, jedynie 32 udzieliły odpowiedzi na zadane pytanie (31%). Wskazywały one najczęściej na konieczność zwiększenia ilości festynów, wydarzeń rozrywkowych (24 wskazania), organizację zawodów sportowych (7 wskazań) i zawodów pożarniczych (1 wskazanie).

6. Budżet gminy na lata 2015-2020

W następnym pytaniu osoby badane zostały poproszone o wskazanie maksymalnie trzech celów, na jakie powinny zostać przeznaczone pieniądze z budżetu gminy na lata 2015-2020.

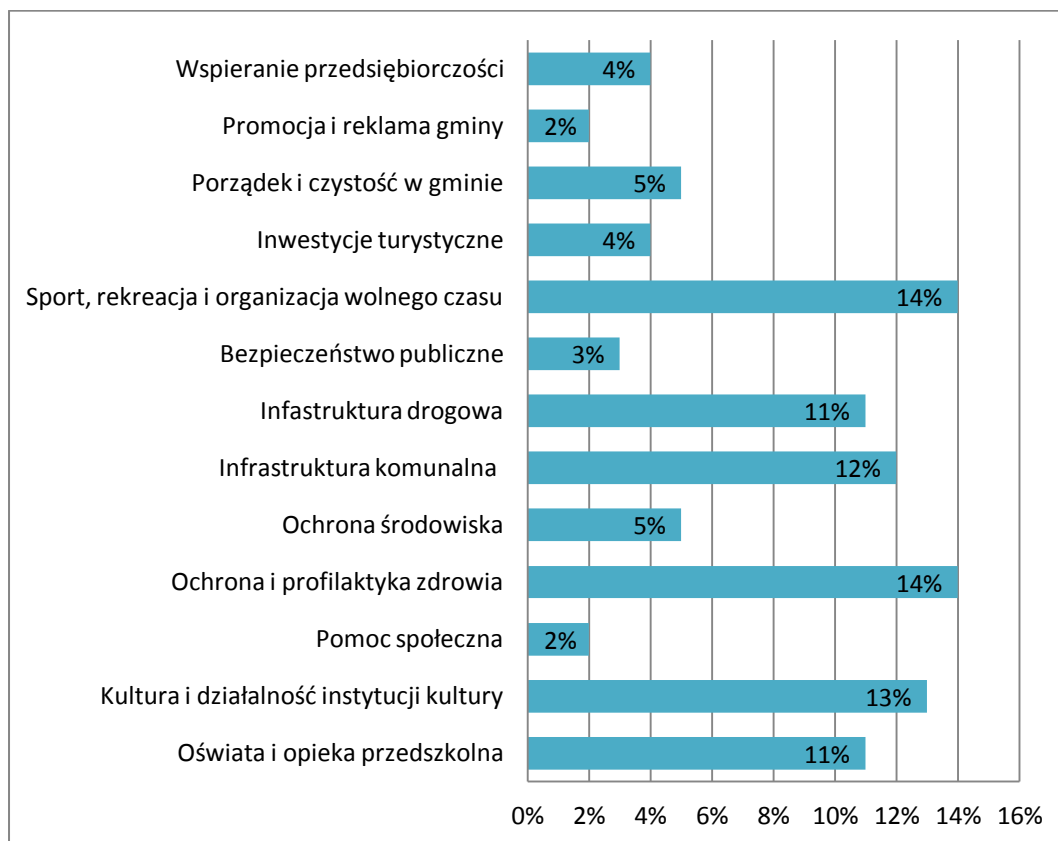
Spośród wszystkich odpowiedzi najczęściej pojawiającymi się były:

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

- sport, rekreacja i organizacja wolnego czasu - 14%,
- ochrona i profilaktyka zdrowia - 14%,
- kultura i działalność instytucji kultury - 13%,
- infrastruktura komunalna - 12%,
- infrastruktura drogowa - 11%,
- oświata i opieka przedszkolna - 11%.

Szczegółowy rozkład odpowiedzi został przedstawiony poniżej; każdy z respondentów mógł wskazać max. 3 cele.

Wykres 22. Budżet gminy na lata 2015-2020 - główne cele [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

7. Przedsięwzięcia na lata 2015-2020

Przedstawiciele mieszkańców gminy Masłowice wskazali ponadto przedsięwzięcia, które powinny być zrealizowane w gminie w latach 2015-2020.

Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi znalazły się:

- poprawa warunków drogowych w gminie - 13%,
- rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej - 12%,
- kanalizacja - 11%,
- budowa chodników - 5%,
- budowa oczyszczalni ścieków - 5%
- budowa nowego domu kultury - 4%,
- rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym budowa świetlic - 4%,
- rozwój infrastruktury ochrony zdrowia - 3%,
- pozyskiwanie nowych inwestorów - zakłady pracy - 3%,
- wspieranie przedsiębiorczości - 3%.

Spośród 103 badanych, 28 osób nie udzieliło odpowiedzi na pytanie.

8. Mocne strony gminy

W kolejnym pytaniu przedstawiciele mieszkańców gminy Masłowice wskazali mocne strony gminy. Wśród odpowiedzi najczęściej pojawiały się następujące wskazania:

- położenie gminy (łatwy dojazd) - 11%,
- walory krajobrazowe, nieskażone środowisko naturalne - 11%,
- jakość dróg - 7%,
- rolnictwo - 6%,
- duże zasoby ludzkie - 3%,
- oświata i poziom nauczania - 3%,
- obiekty dla dzieci i młodzieży - 3%,
- wykorzystanie funduszy UE - 3%,
- bezpłatny transport dzieci do szkoły - 2%,
- duża liczba zabytków, miejsc atrakcyjnych do zwiedzania - 2%,
- obiekty sportowe - 2%,
- przychylność władz samorządowych - 2%,
- dostęp do Internetu - 2%,
- pomoc społeczna - 2%.

Spośród badanych aż 41 osób (23%) nie udzieliło odpowiedzi na niniejsze pytanie.

9. Słabe strony gminy

Oprócz zalet, osoby ankietowane wskazały również słabe strony swojej gminy. Za największe wady gminy Masłowice uznano:

- braki zatrudnienia - duże bezrobocie - 14%,
- brak wystarczającej sieci kanalizacyjnej - 6%,
- słaba jakość dróg - 5%,
- brak terenów do aktywnego spędzania czasu dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów - 5%,
- słaba jakość infrastruktury ochrony zdrowia - 5%,
- mała ilość inwestorów - 5%,
- mała komunikatywność między władzami gminy a mieszkańcami - 4%,
- niewielkie wykorzystanie zewnętrznych środków finansowych - 4%,
- słaba promocja gminy - 4%,
- słabo rozwinięta komunikacja autobusowa na terenie gminy - 4%,
- brak wsparcia przedsiębiorczości - 3%.

Na zadane pytanie 38 osób (23%) nie udzieliło odpowiedzi.

10. Kluczowe szanse gminy Masłowice

W kolejnym pytaniu osoby badane zostały poproszone o wskazanie trzech szans gminy (możliwości korzystnej zmiany). Respondenci najczęściej wskazywali na niniejsze czynniki:

- rozwój małej i średniej przedsiębiorczości - 14%,
- fundusze zewnętrzne - 11%,
- kapitał zewnętrzny - 10%,
- spadek bezrobocia - 9%,
- pozyskiwanie środków na rozwój infrastruktury - 8%,
- rozwój przemysłu rolno-spożywczego - 7%,

- poprawa sytuacji ekonomicznej mieszkańców - 6%,
- współpraca z samorządem powiatu i województwa - 5%,
- wzrost aktywności społecznej - 5%,
- rozwój agroturystyki - 4%,
- komunikacja - 3%,
- ludzie - 3%.

Na pytanie dotyczące szans gminy Masłowice 17 osób nie udzieliło odpowiedzi.

11. Zagrożenia dla rozwoju gminy Masłowice

Oprócz szans, osoby badane zostały poproszone również o wskazanie trzech zagrożeń dla rozwoju gminy. Wśród najczęściej wskazywanych zagrożeń najczęściej pojawiały się:

- przepływ ludności do dużych miast - 17%,
- emigracja - 17%,
- brak perspektyw rozwojowych - 17%,
- słaby rozwój gospodarczy - 16%,
- słaba promocja gminy - 9%,
- nowe zadania gmin przy braku środków finansowych - 8%,
- brak wykorzystywania odnawialnych źródeł energii - 5%,
- brak terenów pod inwestycje - 4%.

14 osób nie udzieliło odpowiedzi na niniejsze pytanie.

12. Opinia dotycząca odnawialnych źródeł energii

Przedstawiciele gminy Masłowice wyrazili także swoją opinię dotyczącą odnawialnych źródeł energii. Zgodnie z uzyskanymi danymi, największa liczba zwolenników opowiedziała się za solarami i fotowoltaiką - 79% ankietowanych. Na drugim miejscu znalazły się pompy ciepła

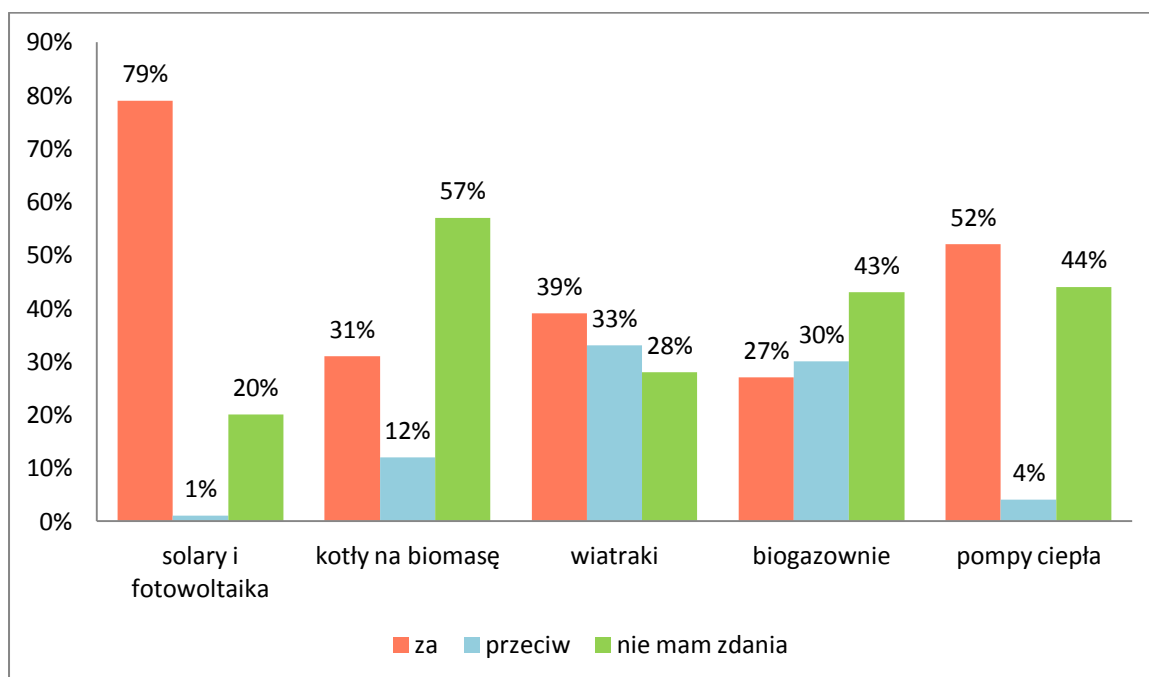
Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

- 52% badanych. Z kolei wśród respondentów najwięcej osób jest przeciwnych wiatrakom (33%) oraz biogazowniom (30%).

W przypadku solar i fotowoltaiki, kotłów na biomasę, wiatraków i pomp ciepła, liczba zwolenników przewyższa liczbę przeciwników. Wyjątek stanowią biogazownie, gdzie wśród respondentów znalazła się większa liczba ich przeciwników.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że w kilku przypadkach duża liczba badanych nie wyraziła swojego zdania dotyczącego OZE.

Wykres 23. Opinia dotycząca odnawialnych źródeł energii [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

13. Źródła informacji o działaniach podejmowanych przez władzę

Ostatnie pytanie w ankiecie dotyczyło źródeł, z jakich osoby badane czerpią informacje o działaniach podejmowanych przez władzę gminy i o wydarzeniach lokalnych. Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi znalazły się:

- tablice ogłoszeń - 24%,
- pracownicy Urzędu Gminy w Masłowicach i innych instytucji - 22%,
- strona internetowa - 17%,

- prasa lokalna - 12%,
- spotkania społeczności lokalnych - 12%,
- plakaty/ulotki - 7%.

Spośród badanych osób tylko 3 nie udzieliły odpowiedzi na pytanie.

14. Podsumowanie wyników badania

Rozpoczynając badanie ankietowe postawiono kilka kluczowych pytań, których odpowiedzi pozwoliłyby na poznanie obecnego stanu gminy - jej uwarunkowań wewnętrznych, które mają wpływ na poczucie komfortu przez jej mieszkańców. Analiza danych zastanych została zatem wzbogacona o badania opinii ludzi, którzy w danej jednostce samorządowej mieszkają. Zebrane dane mogą wnieść wiele do procesu diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej analizowanej gminy.

Poniżej znajdują się wnioski wynikające z odpowiedzi na postawione na wcześniejszym etapie prace pytania.

- ✓ Jaka w odczuciu mieszkańców jest jakość życia w gminie Masłowice?

Zgodnie z uzyskanymi danymi, największa liczba badanych respondentów jest średnio zadowolona z faktu zamieszkiwania w gminie - 68% wskazań. Wśród uzasadnień, wskazujących na pozytywne strony gminy, znalazły się:

- położenie w centrum Polski,
- bliskość dużych miast,
- miła obsługa w UG,
- niskie podatki
- gospodarczy wójt,
- nieskażone powietrze,
- spokojna okolica,
- dostęp do wszystkich niezbędnych usług.

Z kolei brak zadowolenia z faktu zamieszkiwania w gminie był argumentowany następującymi czynnikami:

- duża odległość od stolicy powiatu,
- mała liczba miejsc pracy, w tym prac dorywczych dla kobiet,
- słaby stan infrastruktury technicznej,
- zły stan dróg, brak chodników,
- niewykorzystanie potencjału dofinansowań z UE,
- brak komunikacji zbiorowej,
- niski przepływ informacji między władzami gminy a mieszkańcami,
- brak inwestycji, które ułatwiłyby życie mieszkańców,
- brak oczyszczalni ścieków,
- słaba promocja gminy,
- mała ilość punktów usługowych,
- brak miejsc do aktywnego spędzania czasu przez dzieci i młodzież,
- problemy związane z utrzymanie czystości w gminie,
- brak perspektyw rozwojowych,
- brak rozwiniętej sieci kanalizacyjnej.

Osoby badane wskazały również przedsięwzięcia, które powinny zostać zrealizowane w latach 2015-2020, a które wpływają na podniesienie jakości życia w gminie. Wśród nich znalazły się: poprawa warunków drogowych w gminie, rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, kanalizacja, budowa chodników, budowa oczyszczalni ścieków, budowa nowego domu kultury oraz rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym budowa świetlic.

Na jakość życia w gminie wpływa również poczucie stopnia zaangażowania władz w rozwiązywanie problemów dotyczących lokalnej społeczności. Największy odsetek respondentów- 37% - uznało, że zaangażowanie to jest na poziomie dobrym.

Badani wskazali ponadto na wady i zalety swojej gminy. Wśród mocnych stron znalazły się: położenie gminy (łatwy dojazd), walory krajobrazowe, nieskażone środowisko naturalne, jakość dróg, rolnictwo, duże zasoby ludzkie, oświata i poziom nauczania, obiekty dla dzieci i młodzieży, wykorzystywanie funduszy UE. Z kolei za największe wady gminy uznano: braki zatrudnienia - duże bezrobocie, brak wystarczającej sieci kanalizacyjnej, słaba jakość dróg, brak terenów do aktywnego spędzania czasu dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów, słaba jakość infrastruktury ochrony zdrowia oraz mała ilość inwestorów.

- ✓ Jak mieszkańcy oceniają poszczególne aspekty funkcjonowania gminy?

Dla obszaru dotyczącego edukacji i kultury średnia ocena wyniosła 3. Wśród komentarzy respondenci wskazywali na: potrzebę wybudowania przedszkola, konieczność zwiększenia ilości boisk sportowych, zwiększenie ilości bibliotek, świetlic oraz miejsc do spędzania wolnego czasu przez młodzież. Ponadto uzyskane wyniki wskazują na pojawiającą się potrzebę zwiększenia jakości i różnorodności wydarzeń kulturalno-rozrywkowych.

Dla sfery przestrzennej średnia ocena wyniosła 3. Problemy, na jakie wskazywali respondenci, dotyczą: utrzymania czystości w gminie, braku ścieżek rowerowych, liczby miejsc parkingowych oraz zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Infrastruktura techniczna również została oceniona na poziomie dostatecznym (3). Wśród uzasadnień udzielonych odpowiedzi znalazły się: zbyt wąskie drogi i zły stan ich nawierzchni, brak ścieżek rowerowych, słabo oświetlone przystanki, wysoka cena internetu, zły stan wody pobieranej z wodociągu, niski stopień skanalizowania gminy.

Średnia ocena dla sfery gospodarki i rynku pracy wyniosła 3. Badani zwracają uwagę na brak możliwości znalezienia zatrudnienia na terenie gminy, nieatrakcyjne warunki do rozwoju przedsiębiorczości oraz dostateczne warunki do prowadzenia działalności rolnej i produkcyjnej.

Sfera społeczna została oceniona na poziomie dostatecznym. W zakresie usług ochrony zdrowia respondenci wyrazili konieczność świadczenia w gminie usług stomatologicznych i ginekologicznych. Duża liczba respondentów wskazywała również na brak odpowiednio rozwiniętej komunikacji zbiorowej. Oferta spędzania wolnego czasu dla poszczególnych grup wiekowych została oceniona na poziomie dostatecznym bądź złym. Wśród uzasadnień pojawiały się: budowa placów zabaw, zły stan boisk sportowych, brak świetlic i klubów dla młodzieży. Respondenci wskazują również na brak miejsc do spędzania wolnego czasu przez osoby dorosłe i starsze. Według osób badanych, skala występowania alkoholizmu jest średnia, a przemoc w rodzinie - niska.

Najniżej oceniona została turystyka - dla tej sfery średnia ocena wyniosła 2. Przyczyna tego faktu tkwi m.in. w: zanieczyszczonych lasach, zarośniętych poboczach, braku atrakcji dla turystów, zbyt małej bazie turystyczno-wypoczynkowej oraz słabej promocji gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Na funkcjonowanie gminy w przyszłości wpływają również zdefiniowane w niej szanse rozwoju. Wśród nich znalazły się: rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, fundusze zewnętrzne, kapitał zewnętrzny, spadek bezrobocia, pozyskiwanie środków na rozwój infrastruktury oraz rozwój przemysłu rolno-spożywczego. Natomiast wśród zagrożeń, które uniemożliwiłyby rozwój gminy, znalazły się: przepływ ludności do dużych miast, emigracja, brak perspektyw rozwojowych, słaby rozwój gospodarczy, słaba promocja gminy i nowe zadania gmin przy braku środków finansowych.

Spis rysunków, wykresów i schematów

Rysunek 1. Powiat radomszczański na tle województwa łódzkiego.....	11
Rysunek 2. Położenie gminy Masłowice na mapie powiatu radomszczańskiego.....	12
Rysunek 3. Mapa gminy Masłowice.....	13
Rysunek 4. Okolice Masłowic na mapie Królestwa Polskiego z 1839 roku	14
Rysunek 5. Podział na gromady w 1955 roku.....	17
Rysunek 6. Kościół św. Mikołaja w Chełmie.....	19
Rysunek 7. Pałac z 1600 roku w Chełmie	20
Rysunek 8. Dwór w Granicach	20
Rysunek 9. Park dworski w Masłowicach.....	21
Rysunek 10. Główne formy ochrony przyrody na terenie gminy Masłowice.....	28
Rysunek 11. Stopa bezrobocia w województwach, stan na 31.12. 2015 r.	34
Rysunek 12. Schemat analizy SWOT	63
Rysunek 13. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020 z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym	83
Wykres 1. Liczba ludności w gminie Masłowice w latach 2010-2014.....	30
Wykres 2. Struktura ludności w gminie w latach 2010-2014	31
Wykres 3. Przyrost naturalny w gminie w latach 2009-2014	32
Wykres 4. Migracje wewnętrzne w gminie w latach 2010-2014.....	33
Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie w latach 2010-2014	35
Wykres 6. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie gminy w latach 2010-2014	35
Wykres 7. Wielkość podmiotów gospodarczych w gminie Masłowice, 2014 r.	38
Wykres 8. Odsetek mieszkańców gminy korzystający z instalacji wodociągowej w latach 2010-2014.....	42
Wykres 9. Odsetek mieszkańców gminy korzystający z kanalizacji w latach 2010-2014.....	42
Wykres 10. Liczba zdarzeń dotyczących Straż Pożarnych na terenie powiatu radomszczańskiego w latach 2011-2015	48
Wykres 11. Wyjazdy OSP należące do KSRG z terenu powiatu radomszczańskiego w 2015 roku	49
Wykres 12. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w latach 2010-2014	50
Wykres 13. Osoby w gospodarstwach domowych korzystający z pomocy społecznej w gminie Masłowice w latach 2010-2014	51
Wykres 14. Księgozbiór biblioteczny w gminie Masłowice w latach 2010-2014 [wol.].....	57
Wykres 15. Czytelnicy w ciągu roku w bibliotece gminy Masłowice w latach 2010-2014.....	57
Wykres 16. Struktura płci w badanej próbie [%]	100
Wykres 17. Struktura wiekowa w badanej próbie [%].....	101
Wykres 18. Struktura próby ze względu na wykształcenie [%]	101
Wykres 19. Aktywność zawodowa badanej próby [%]	102
Wykres 20. Ocena poziomu zadowolenia z faktu zamieszkiwania w gminie [%]	103
Wykres 21. Stopień zaangażowania władz gminy w rozwiązywanie problemów społecznych	109
Wykres 22. Budżet gminy na lata 2015-2020 - główne cele [%]	110

Strategia Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020

Wykres 23. Opinia dotycząca odnawialnych źródeł energii [%]	114
Schemat 1. Wizja rozwoju gminy.....	66
Schemat 2. Misja rozwoju gminy.....	66
Schemat 3. Struktura celów Strategii Rozwoju Gminy Masłowice na lata 2015-2020	69